

Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine
Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće Bosne i Hercegovine
Високи судски и тужилачки савјет Босне и Херцеговине
High Judicial and Prosecutorial Council of Bosnia and Herzegovina

CEST F BiH

CEST RS

3 | MODUL

REORGANIZACIJA STEČAJNOG DUŽNIKA

Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine
Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće Bosne i Hercegovine
Високи судски и тужилачки савјет Босне и Херцеговине
High Judicial and Prosecutorial Council of Bosnia and Herzegovina

Javna ustanova centar za edukaciju sudija i tužilaca u F BiH
Javna ustanova centar za edukaciju sudaca i tužitelja u F BiH
Јавна установа центар за едукацију судија и тужилаца у Ф БиХ
Public Institution Center for Judicial and Prosecutorial Training of the FBiH

Јавна установа центар за едукацију судија и јавних тужилаца у РС
Javna ustanova centar za edukaciju sudija i javnih tužilaca u RS
Javna ustanova centar za edukaciju sudaca i tužitelja u RS
Public Institution Center for Judicial and Prosecutorial Training of the RS

MODUL 3

REORGANIZACIJA STEČAJNOG DUŽNIKA

Vodeći ekspert:

Nedeljko Milijević, sudija Osnovnog suda u Banjoj Luci

Konsultant:

Milan Gožirov, sudija Opštinskog suda u Tuzli

Recenzenti:

Rosa Obradović, sudija Vrhovnog suda Republike Srpske
Amira Rizvić, sudija Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine

Sarajevo, 2007. godine

PREDGOVOR

Edukativni modul koji se nalazi pred Vama rezultat je nastavka podrške koju Evropska komisija pruža Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine i Centrima za edukaciju sudija i tužilaca Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske, u cilju na unaprijeđivanje edukacije nosilaca pravosudnih funkcija. Praksa izrade edukativnih modula koji bi trebali na cjelovit i kvalitetan način dati praktični prikaz određenih zakonskih rješenja se pokazala veoma uspješnom.

Imajući u vidu sugestije i prijedloge profesionalne zajednice Upravni odbori Centara za edukaciju sudija i tužilaca Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske su odabrali 8 tema, koje su predstavljene u 7 modula, na čijoj izradi su radili stručnjaci iz različitih oblasti.

Ovdje želimo odati priznanje i zahvalnost ekspertima, konsultantima i recenzentima, ukupno njih 17 iz cijele Bosne i Hercegovine. Oni su svojim radom na izradi ovog edukativnog materijala, pokazali da pravosuđe Bosne i Hercegovine svojim stručnim kapacitetima može odgovoriti potrebi nosilaca pravosudnih funkcija za kvalitetnim praktičnim priručnikom u svakodnevnom radu.

Sa nadom da je cilj obezbijedivanja praktičnog alata u svakodnevnom rada pravnih stručnjaka, ostvaren realizacijom ovih edukativnih modula, Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine i Centri za edukaciju sudija i tužilaca Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske, zahvaljuju Evropskoj komisiji na finansijskoj podršci pruženoj kroz realizaciju projekta CARDS 2005, bez kojeg izrada ovih edukativnih modula ne bi bila moguća.

Branko Perić
Predsjednik

Visokog sudskog i tužilačkog vijeća
Bosne i Hercegovine

Biljana Marić
Direktorica

Centra za edukaciju sudija i tužilaca
u Republici Srpskoj

Šahbaz Džihanović
Direktor

Centra za edukaciju sudija i tužilaca
u Federaciji Bosne i Hercegovine

UVOD

Modul "Reorganizacija stečajnog dužnika" obrađuje široku tematsku oblast, pa materiju nije moguće prezentovati kao cjelinu. Tema ovog rada je regulisana Glavom V Zakona o stečajnom postupku od člana 142. do 195. U ovom modulu obrađeno je prinudno poravnanje kao institut propisan Zakonom o prinudnom poravnanju, stečaju i likvidaciji koji se u Republici Srpskoj (RS) i Federaciji Bosni i Hercegovini (FBiH) primjenjuje u postupcima koji su započeti i u kojima je otvoren stečajni postupak po odredbama tog zakona. Osim toga, prinudno poravnanje poznaje Zakon o prinudnom poravnanju stečaju i likvidaciji Brčko Distrikta BiH (BDBiH) koji je danas na snazi. Iz tog razloga materija iz ovog modula je izložena u četiri podmodula i to: Prinudno poravnanje, Priprema reorganizacije dužnika, Prihvatanje i potvrda stečajnog plana, Učinci potvrđenog plana i nadzor nad ispunjenjem plana.

U prvom podmodulu obrađena je materija prinudnog poravnanja, koje se zaključuje između stečajnog dužnika i povjerilaca.

Unutar drugog podmodula obrađeno je poglavlje reorganizacije koje se odnosi na pojam reorganizacije, stečajni plan kao najvažniji akt reorganizacije, sadržinu stečajnog plana, odnosno mjere koje se mogu preduzeti u reorganizaciji. Prikazani su sastavni elementi stečajnog plana, i to kako pripremni dio tako i osnovu za provođenje stečajnog plana, način postupanja u postupku reorganizacije, finansijski plan, kao i proceduru za podnošenje prijedloga stečajnog plana, odbacivanje stečajnog plana i način izjašnjavanja o stečajnom planu.

U trećem podmodulu dat je prikaz procedure raspravljanja i glasanja o stečajnom planu, potvrde stečajnog plana, zaštite manjina kao i dještva stečajnog plana prema povjeriocima, kako onim koji su glasali za plan, tako i onim koji su glasali protiv usvajanja plana.

U četvrtom podmodulu razrađen je postupak nadzora nad ispunjenjem stečajnog plana od strane stečajnog upravnika, povjerilaca i stečajnog suda.

U svim podmodulima dat je teoretski prikaz materije podmodula, prikaz praktičnih primjera, sudske prakse, zapisnika i akata suda, a u određenim slučajevima i praktične primjere prinudnog poravnanja i stečajnih planova. Takođe je navedena određena literatura iz oblasti reorganizacije stečajnog dužnika. U radu je korištena literatura iz ove oblasti objavljena u zemljama nastalim na području bivše Jugoslavije. Kako je reorganizacija stečajnog dužnika nov institut uveden u naše zakonodavstvo prije nekoliko godina, razumljivo je da oskudijevamo u literaturi i sudskoj praksom vezano za ovu oblast.

Nadam se da će ovaj rad pomoći kolegama da lakše razumiju materiju reorganizacije stečajnog dužnika, što će doprinijeti efikasnijem učešću sudija u postupku sanacije privrednih subjekata.

Rad će svakako biti od koristi stečajnim upravicima i drugim licima koja se bave materijom stečaja, posebno reorganizacijom preduzeća.

PODMODUL I – PRINUDNO PORAVNANJE

Kategorije	U ovom podmodulu obrađen je institut prinudnog poravnanja. Postupak prinudnog poravnanja regulisan je Zakonom o prinudnom poravnanju, stečaju i likvidaciji, "Službeni list" br. 84/89. I kako smo naveli, ovaj propis primjenjuje se u stečajnim postupcima koji su otvoreni prije stupanja na snagu Zakona o stečajnom postupku. Prinudno poravnanje kao institut propisan je Zakonom o prinudnom poravnanju, stečaju i likvidaciji Brčko Distrikta BiH, "Sl. glasnik" br. 1/02.
Trajanje	Za obradu ovog podmodula potrebno je vrijeme od 1 sat.
Oblik	U ovom vremenskom periodu modul će biti prezentovan u formi seminara koji podrazumijeva predavanje u trajanju 30 minuta i diskusiju u trajanju od 30 minuta.
Ciljevi edukacije	Opšti cilj Podmodula je pomoći sudijama koje sude u stečajnim predmetima da lakše i brže identifikuju probleme koji se pojavljuju u konkretnim predmetima, te da pomoću ove i druge literature pronađu praktična rješenja. Mada o prinudnom poravnanju postoje brojni radovi objavljeni ranijih godina na području bivše Jugoslavije, posebno u Srbiji i Hrvatskoj, kao i određena sudska praksa trgovačkih sudova ovih zemalja u Bosni i Hercegovini, malo je radova objavljenih o stečaju, posebno o prinudnom poravnanju. Takođe, sudovi u Republici Srpskoj i Federaciji Bosni i Hercegovini nemaju pravne stavove u pogledu primjene ovog instituta u praksi iz razloga što se stečajni postupci u većoj mjeri nisu vodili u ratnom i poslijeratnom periodu. Iz tog razloga sakupio sam sudska praksu iz ove oblasti, te je u radu prezentovao tako da bude dostupna svima onima koji rade na ovom referatu.
Opis	Materija prinudnog poravnanja regulisana je odredbom člana 13-52. Zakona o prinudnom poravnanju, stečaju i likvidaciji SFRJ, te članom 116-177. Zakona o prinudnom poravnanju, stečaju i likvidaciji Brčko Distrikta BiH. Poznavanje prinudnog poravnanja bitno je kako zbog rješavanja starih predmeta, tako i zbog primjene odredaba Zakona o stečajnom postupku koje se odnose na reorganizaciju (mjera, smanjenje duga i produženje roka otplate).
Mogući predavači/edukatori	U slučaju održavanja seminara o ovoj temi predavač će biti voditelj ovog modula, konsultant koji je učestvovao u pripremi modula i stečajni sudija Osnovnog suda Brčko Distrikta BiH.

SADRŽAJ

POPIS LITERATURE I SUDSKE PRAKSE	8
POJAM PRINUDNOG PORAVNANJA	9
POKRETANJE POSTUPKA ZA PRINUDNO PORAVNANJE.....	11
OTVARANJE POSTUPKA ZA PRINUDNO PORAVNANJE	12
PRAVNE POSLJEDICE ODOBRENOG PRINUDNOG PORAVNANJA	13
ROČIŠTE ZA PRINUDNO PORAVNANJE.....	16
ODOBRAVANJE PRINUDNOG PORAVNANJA	18
PRAVNE POSLJEDICE ODOBRENOG PRINUDNOG PORAVNANJA	19
PRAKTIČNI PRIMJERI	23
SUDSKA PRAKSA	26
PRINUDNO PORAVNANJE U STEČAJU.....	30

POPIS LITERATURE I SUDSKE PRAKSE

Zakon o prinudnom poravnanju, stečaju i likvidaciji, Sl. list SFRJ, br. 84/89, koji je u Republici Srpskoj i Federaciji BiH u primjeni na osnovu Ustavnog zakona

Zakon o prinudnom poravnanju, stečaju i likvidaciji Brčko Distrikta BiH, Sl. list, br. 1/02

Zakon o stečaju i likvidaciji Federacije Bosne i Hercegovine, Službene novine FBiH, br. 29/03. i 32/04

Sudska praksa trgovačkih sudova

BARBIĆ, *Sanacija, stečaj i pravna osoba, Sanacija i stečaj OUR*, (1988), Zagreb

DIKA, *Stečajno pravo i pravo prisilne nagodbe*, (1976), Zagreb

KLEPIĆ, *Priručnik za praktičnu primjenu stečaja, prinudnog poravnanja i likvidacije*, (1995), Beograd

Savremena praksa br. 2, Postupak prinudnog poravnanja, stečaja i likvidacije, (1992), Beograd

ŠARKIĆ, RAŠIĆ, *Komentar zakona o prinudnom poravnanju, stečaju i likvidaciji*

UDE, *Sanacija i stečaj u jugoslavenskom pravu*, (1988), Zagreb

VELIMIROVIĆ, *Prinudno poravnanje*, (1970), Sarajevo

PRINUDNO PORAVNANJE

POJAM PRINUDNOG PORAVNANJA

Prinudno poravnanje predstavlja sporazum između dužnika i povjerilaca čije potraživanje iznosi više od polovine potraživanja onih povjerilaca koji imaju pravo glasa, a koje je odobrilo vijeće poravnanja, kao organ suda koji vodi taj postupak, s tim da taj sporazum proizvodi pravno dještvo prema svim povjeriocima, odnosno i prema onim povjeriocima koji za taj sporazum nisu glasali (čl. 38. Zakona). Koji povjerioci imaju pravo glasa uređuje čl. 36. st. 3. Zakona. Prinudno poravnanje ne znači ugovor između dužnika i povjerilaca, već sporazum. Ovo sa razlogom što je za ugovor potreban pristanak svih povjerilaca, a ne samo određeni broj u odnosu na visinu potraživanja, i što je za prinudno poravnanje potrebno, da bi bilo punovažno, da ga odobri određeni organ suda.

U odnosu na raniji sadržaj prinudnog poravnanja, kada je bila potrebna najmanje polovina ukupnog broja povjerilaca čije potraživanje iznosi više od polovine potraživanja povjerilaca (dakle, dvostruka većina, tj. broja povjerilaca i visine potraživanja) po sadašnjem zakonskom rješenju broj povjerilaca nije kriterijum za zaključenje prinudnog poravnanja, već samo visina potraživanja. Drukčije rečeno, sada je moguća situacija da se samo jedan povjerilac sporazumije sa dužnikom o zaključenju prinudnog poravnanja i da takav sporazum ima dještvo prema svim drugim povjeriocima. Naravno, u tom slučaju taj poverilac mora imati više od polovine potraživanja svih povjerilaca. Mada će ova situacija u praksi biti rjeđa, tj. da jedan poverilac odlučuje o svim drugim povjeriocima, to je u krajnjem slučaju irelevantno, jer ako takvom povjeriocu, koji sam ima više od polovine potraživanja, to odgovara, takav sporazum odgovaraće i ostalim povjeriocima. Ovakav način sporazumijevanja je u skladu i sa slobodom u tržišnom poslovanju, jer pogoduje i dužniku i povjeriocima, tako da će zbog "labavijeg" kriterijuma u praksi biti više prinudnih poravnanja.

NEKE NAPOMENE POVODOM PRINUDNOG PORAVNANJA

Zakon o prinudnom poravnanju, stečaju i likvidaciji (u daljem tekstu ZPPSL) za ovaj sudski postupak, kao što je prinudno poravnanje, uređuje više pitanja, ali i upućuje na primjenu pravila kojima se uređuje stečajni postupak. Na taj način, za sva pitanja koja nisu uređena posebnim pravilima primjenjuju se pravila stečajnog postupka.

Posebno su uređena pitanja koja se odnose na organe za postupak prinudnog poravnanja, zatim pokretanje ovog postupka, a sasvim odvojeno otvaranje postupka za prinudno poravnanje, ročišta za prinudno poravnanje, njihovo odobrenje od strane suda, izvršenje prinudnog poravnanja, mogućnost stavljanja van snage prinudnog poravnanja, troškove povodom prinudnog poravnanja i njegov upis u sudski registar, radi javnosti ove bitne činjenice.

Organi postupka prinudnog poravnanja su: vijeće poravnanja i upravnik prinudnog poravnanja. Prema ZPPSL-u Brčko Distrikta BiH organi prinudnog poravnanja su: sudija

prinudnog poravnanja, upravnik prinudnog poravnanja i odbor povjerenika. Sastav vijeća poravnanja je takav da njega čine profesionalne sudije, od kojih je jedan predsjednik vijeća. Predsjedniku vijeća poravnanja izričito je dato pravo da se brine neposredno (sam) ili posredno (davanjem uputstva upravniku prinudnog poravnanja) o ispitivanju stanja sredstava i poslovanja dužnika, o ispitivanju vjerodostojnosti prijavljenih potraživanja i postupanja dužnika u pogledu vršenja tekućih poslova, odnosno zabrani otuđenja i opterećenja dužnikove imovine i davanja jemstva. Naravno, predsjedniku vijeća poravnanja dato je pravo da izvan ročišta obavlja i druge poslove u vezi sa pripremanjem ročišta, odnosno odluka vijeća prinudnog poravnanja (čl. 13. Zakona).

Navedena ovlaštenja predsjednika vijeća poravnanja su neophodna iz razloga što Zakon o prinudnom poravnanju, stečaju i likvidaciji, upravnika prinudnog poravnanja sada određuje kao mogućeg organa ovog postupka. Upravnik prinudnog poravnanja nije obavezan organ u postupku prinudnog poravnanja. Time je omogućeno da vijeće poravnanja ocijeni, prema svakom konkretnom slučaju, da li će odrediti upravnika prinudnog poravnanja, rukovodeći se načelom cjelishodnosti. Ako taj organ ne bude određen, u tom slučaju predsjednik vijeća poravnanja ima posebna ovlaštenja koja bi pripadala cijelom vijeću prinudnog poravnanja, a što bi bilo, takode, necjelishodno (čl. 14. st. 1. Zakona).

Ukoliko se vijeće prinudnog poravnanja opredijeli da ovaj organ treba da postoji u konkretnom slučaju, ono ga određuje, istovremeno kad i utvrđuje da su ispunjeni uslovi za pokretanje postupka prinudnog poravnanja.

Uslovi za određivanje upravnika prinudnog poravnanja isti su kao i uslovi za određivanje stečajnog upravnika (čl. 14. st. 2. Zakona). To znači da se radi o licu koje je stručno, s obzirom na prirodu i obim stečajne mase i u čiju se nepristrasnost ne može sumnjati. Radi se, u stvari, o licu koje je radilo u sličnoj firmi kao što je to bio dužnik, ali ne i lice koje je radilo kod dužnika. U praksi se pojavljuje često pitanje da li je dopušteno, pa čak i neophodno, da upravnik prinudnog poravnanja (kao i upravnik stečajnog postupka) bude lice koje je radilo kod dužnika.

Dužnost upravnika prinudnog poravnanja prestaje kada se donese rješenje o odobrenju prinudnog poravnanja, odnosno danom otvaranja stečajnog postupka (čl. 14. st. 3. Zakona).

Ovlaštenja upravnika prinudnog poravnanja nisu taksativno određena, već su označena samo najvažnija ovlaštenja, radi kojih se ovaj organ postupka prinudnog poravnanja može i odrediti. Ta ovlaštenja su: ispitivanje stanja imovine i poslovanja dužnika, ispitivanje prijavljenih potraživanja, kao i osporavanje potraživanja ukoliko ima osnova sumnje u njihovu osnovanost. Upravnik prinudnog poravnanja (kao i predsjednik vijeća prinudnog poravnanja ima ovlaštenje da kontroliše dužnika da li vrši samo tekuće poslove i da li otuđuje i opterećuje svoju imovinu i daje jemstvo bez njegovog odobrenja. Ako to dužnik čini, upravnik prinudnog poravnanja dužan je da podnese prijavu vijeću prinudnog poravnanja o takvom nedozvoljenom postupku dužnika. Upravniku prinudnog poravnanja u radu može pomagati i vještak, što odobrava vijeće prinudnog poravnanja (čl. 15. Zakona).

Polazeći od ovlaštenja upravnika prinudnog poravnanja, od čijeg rada u velikoj mjeri zavisi hitnost u postupanju kao jednog od bitnih načela ovog sudskog postupka, njemu pripada ne samo naknada za sve troškove koje je imao u vezi s obavljanjem ove dužnosti, već i nagrada za uloženi rad. Odluku o ovim troškovima i nagradi donosi vijeće prinudnog poravnanja. Posebno je istaknuto pravilo da je upravnik prinudnog poravnanja odgovoran za štetu koju je prouzrokovao nemarnim obavljanjem svoje dužnosti, a što znači da je u obavezi da preduzeta ovlaštenja obavlja savjesno i pažljivo (čl. 16. Zakona).

Nadzor nad radom upravnika prinudnog poravnanja isti je kao i nadzor nad radom stečajnog upravnika, s tim što protiv odluke vijeća prinudnog poravnanja o vršenju nadzora kao

i protiv rješenja izričito je uskraćeno pravo na žalbu, što je u funkciji efikasnosti postupka (čl. 17. Zakona).

POKRETANJE POSTUPKA ZA PRINUDNO PORAVNANJE

Pokretanje postupka za prinudno poravnanje, koje se zaključuje između dužnika i povjerilaca, zasniva se na prijedlogu dužnika kod kojeg se stekao zakonski osnov za pokretanje stečajnog postupka (čl. 18. st. 1. Zakona). Drukčije rečeno, samo onaj dužnik koji je trajnije insolventan može pokrenuti postupak za prinudno poravnanje.

Pravo na pokretanje postupka za prinudno poravnanje dato je i povjeriocu ali uz uslov da se sa tim prijedlogom saglasi dužnik (čl. 18. st. 2. Zakona). Saglasnost dužnika na prijedlog povjerilaca za postupak prinudnog poravnanja ima svoj smisao u tome što se, kao što je već rečeno, radi o mogućem sporazumu između njih, pa ukoliko dužnik na to ne pristane, time manifestuje svoju volju da se prema njemu, i bez njegove saglasnosti, pokrene stečajni postupak. Ukoliko bi se saglasnost dužnika za pokretanje postupka za prinudno poravnanje od strane povjerilaca izostavila, to bi značilo odugovlačenje postupka (jer bi se dužnik o tome kasnije morao izjasniti), a što je u suprotnosti sa načelom hitnosti.

Sadržaj prijedloga za prinudno poravnanje, kao i to šta se od priloga uz taj prijedlog podnosi, ovaj zakon je u potpunosti uredio. Prijedlog za prinudno poravnanje mora da sadrži način i rok isplate potraživanja povjerilaca, a kako je moguće da se isplata potraživanja ponudi i u smanjenom iznosu (čiji minimum ovaj zakon određuje), to je neophodno da se navede i procenat koji se nudi povjericima radi isplate njihovih potraživanja (čl. 19. st. 1. Zakona).

Prilozi koji se uz prijedlog prinudnog poravnanja podnose tako su koncipirani da omogućavaju da, ne samo povjerioci, već i sud može da ocijeni da li je predloženo prinudno poravnanje u njihovom interesu i da li ima uslova da se ovo poravnanje zaključi. Zbog tih razloga neophodno je da se priloži izvještaj o ekonomsko-finansijskom stanju dužnika, dokumentacija kojom se dokazuje da je dužnik trajnije insolventan, dokazi da će dužnik moći da ispuni obaveze koje predlaže i spisak povjerilaca, odnosno dugovanja. Mada razlučni i izlučni povjerioci nisu povjerioci prinudnog poravnanja, potrebno je da se njihov spisak podnese. Ovo iz razloga što razlučni povjerioci, kao što je poznato, imaju pravo na odvojeno namirenje svojih potraživanja iz određene stvari dužnika po osnovu založnog prava na toj stvari, a što znači da su svoje potraživanje obezbijedili, dok su izlučni povjerioci, oni povjerioci koji imaju stvarno pravo na izlučivanje svoje stvari koja se nalazi u državini dužnika i time ne predstavlja njegovu imovinu. Prema tome, spisak razlučnih i izlučnih povjerilaca potreban je da bi se sagledala imovina dužnika i odvojila za povjerioce čije je namirenje obezbijedeno (čl. 19. st. 2. Zakona).

Uz prijedlog za prinudno poravnanje može se priložiti i izjava o datom jemstvu, ako prinudno poravnanje bude zaključeno (čl. 20. Zakona). Jemstvo je, kao što je poznato, akcesorni ugovor koji se zaključuje sa trećim licem koje se, pored glavnog dužnika, obavezuje povjericima da će dužnik ispuniti svoju obavezu.

Dužnik može povjericima u prijedlogu za prinudno poravnanje da ponudi isplatu potraživanja u smanjenom iznosu i u određenom roku. Ova pravila koja zakon određuje kao i rokovi isplate nisu mijenjani. Prema tome, i dalje ostaje pravilo da je najmanji procenat koji se nudi povjericima za namirivanje njihovih potraživanja 50% ako se plaćanje nudi u roku od jedne godine, a 60% ako je plaćanje odloženo na rok od dvije godine. Određivanje nave-

denih procenata isplate u tako relativno dužim rokovima zasniva se na stavu da dužnik koji nije u stanju da ispuni ni polovinu, odnosno, nešto više od polovine svojih obaveza, ne postoji društveni interes da takav dužnik ostane subjekt u pravnom prometu. Ako se povjeriocima predlaže isplata potraživanja u punom iznosu, rok za isplatu ne može biti duži od tri godine (čl. 21. Zakona).

Prijedlog za prinudno poravnanje, predsjednik vijeća poravnanja može odbaciti, ako prijedlog ne sadrži podatke na osnovu kojih može doći do zaključenja prinudnog poravnanja, odnosno, ako se nudi isplata u iznosima koji su nužni od onih koje ovaj zakon izričito određuje da ne mogu biti manji u odnosu na vrijeme u kome se nudi plaćanje, zatim ako nije protekao rok za izvršenje obaveza iz prethodno zaključenog poravnanja ili ako se utvrdi, na osnovu izvještaja banke koja za dužnika obavlja poslove platnog prometa ili na drugi način, da dužnik nije vodio poslovne knjige ili ih je vodio neuredno ili neažurno, tako da se ne može ocijeniti njegovo ekonomsko-finansijsko stanje (čl. 22. st. 1. Zakona).

Ako su u pitanju razlozi koji se odnose na sadržaj podataka, na osnovu kojih se zaključuje da li ima uslova da se zaključi prinudno poravnanje, a ti se nedostaci u određenom roku ne otklone, prijedlog za prinudno poravnanje takođe se odbacuje od strane vijeća poravnanja (čl. 22. st. 2. Zakona).

OTVARANJE POSTUPKA ZA PRINUDNO PORAVNANJE

Ako predsjednik vijeća ne odbaci prijedlog za prinudno poravnanje, vijeće poravnanja cijeni da li postoje uslovi za otvaranje ovog postupka. Da bi to mogao da ocijeni, potrebno je da se prethodno izjasni dužnik i banka koja za dužnika obavlja poslove platnog prometa, a po potrebi i druga lica (čl. 23. st. 1. Zakona).

Ukoliko vijeće poravnanja nade da je dužnik sposoban da ispuni svoje obaveze i bez prinudnog poravnanja, odbaciće prijedlog za prinudno poravnanje. Ukoliko nade da su ispunjeni uslovi za pokretanje ovog postupka donijeće rješenje o tome i istovremeno će odrediti ročište za prinudno poravnanje (čl. 23. st. 2. i 3. Zakona).

Kada vijeće prinudnog poravnanja utvrdi da su ispunjeni uslovi za otvaranje postupka prinudnog poravnanja, prva radnja jeste pozivanje povjerilaca oglasom, radi zaključenja prinudnog poravnanja. Time se povjerioci brzo obavještavaju o ovoj, za njih važnoj, odluci. Istovremeno, dužniku se nalaže da položi predujam za pokretanje troškova ovog postupka (čl. 24. Zakona).

Sadržaj oglasa o pozivanju povjerilaca radi zaključivanja prinudnog poravnanja koncipiran je tako da se iz istog povjeriocima pruža mogućnost da prije ročišta za prinudno poravnanje procijene da li je i koliko prijedlog koji se nudi za njih povoljan. S tim u vezi, oglas sadrži, osim uobičajenih podataka kao što je naziv suda pred kojim se vodi postupak radi zaključivanja prinudnog poravnanja, firmu i sjedište dužnika, izvod iz rješenja o otvaranju ovog postupka i podatke kao što su: poziv svim povjeriocima da u roku od 30 dana od dana objavljivanja u službenim novinama entiteta, izvoda iz oglasa o pozivu za zaključivanje prinudnog poravnanja, pismeno prijave svoja potraživanja, u dva primjerka, mjesto, dan i čas održavanja ročišta za prinudno poravnanje, sa dokazima. Osim toga, oglas mora da sadrži bitnu sadržinu ponude prinudnog poravnanja, ime i adresu upravnika prinudnog poravnanja, ako je određen, kao i dan isticanja oglasa na oglasnoj tabli suda (čl. 25. st. 1. Zakona).

Kako se pravne posljedice otvaranja postupka prinudnog poravnanja vezuju za oglas o otvaranju tog postupka, to se oglas o pozivanju povjerilaca objavljuje na dva obavezna načina. Prvi način je, objavljivanje oglasa na oglasnoj tabli suda i to istog dana kada je vijeće prinudnog poravnanja utvrdilo da su ispunjeni uslovi za prinudno poravnanje, dok je drugi način objavljivanja oglasa u njegovom izvodu, u službenim novinama entiteta. Načelo hitnosti ovog postupka nalaže da se mogući rokovi za preduzimanje određenih procesno-pravnih radnji odrede. S tim u vezi, predviđa se pravilo da će se ročište za prinudno poravnanje održati u roku od 30 dana od isteka roka kad je upućen poziv svim povjeriocima putem oglasa u službenim novinama entiteta kojim se pozivaju (da u roku od 30 dana od dana objave oglasa prijave svoje potraživanje) da zaključe prinudno poravnanje (čl. 25. st. 2. i 3. Zakona).

PRAVNE POSLJEDICE OTVARANJA POSTUPKA ZA PRINUDNO PORAVNANJE

Objavljivanje oglasa o otvaranju postupka za prinudno poravnanje putem njegovog isticanja na oglasnoj tabli suda predstavlja momenat od kada nastupaju pravne posljedice otvaranja postupka prinudnog poravnanja (čl. 27. Zakona).

Pravne posljedice otvaranja postupka prinudnog poravnanja zaslužuju posebnu pažnju. Po svojoj prirodi one mogu biti materijalno-pravne i procesno-pravne. Neke od njih mogu, po svom djeinstvu, biti privremene tj. da traju samo do okončanja postupka prinudnog poravnanja kao što je to npr. ograničenje prinudnog poravnanja, ograničenje prava dužnika a neke od njih mogu biti trajnog karaktera npr. kompenzacija potraživanja. Te posljedice, po pravilu, nastaju ex lege kao što je to kompenzacija potraživanja, a samo izuzetno po odluci suda npr. ograničenje prava dužnika.

Nastupanjem navedenih posljedica ostvaruju se različiti ciljevi. Neke imaju za cilj da stvore uslove za zaključenje prinudnog poravnanja (konverzija potraživanja). Druge imaju za cilj da obezbijede dužnika, kao što je to zabrana sticanja novih različitih prava, jer se time onemogućava potpuno namirenje povjerilaca koji bi ta prava stekli, pa će stoga oni moći da se namire samo prema uslovima prinudnog poravnanja. Treće imaju za cilj zaštitu potencijalnih povjerilaca stečajnog postupka, ako do zaključenja prinudnog poravnanja ne dode (ograničenje prava dužnika u raspolaganju njegovom imovinom: zabrana sticanja novih različitih prava, čime se sprečava potpuno namirenje povjerilaca koji bi ta prava stekli na štetu ostalih povjerilaca).

Pravne posljedice otvaranja postupka prinudnog poravnanja nastupaju danom kad je oglas o otvaranju tog postupka istaknut na oglasnoj tabli suda (čl. 27. Zakona), a to znači da je ovaj moment relevantan i za ocjenjivanje nastupanja pravnih posljedica otvaranja stečajnog postupka, jer se taj postupak otvara po službenoj dužnosti, ako postupak prinudnog poravnanja nije uspio.

Zakon o prinudnom poravnanju, stečaju i likvidaciji, određujući moment nastupanja pravnih posljedica otvaranja postupka prinudnog poravnanja, ne razlikuje posljedice do kojih dolazi po odluci suda od onih do kojih dolazi ex lege. Međutim, pravilo o momentu nastupanja pravnih posljedica otvaranja postupka prinudnog poravnanja treba ograničiti samo na pravne posljedice do kojih dolazi ex lege. Za pravne posljedice do kojih dolazi po odluci suda treba smatrati da nastupaju u momentu kad odluka suda dobije određeni relevantan publicitet. Kako su jedine pravne posljedice do kojih dolazi po odluci suda one koje se sastoje u ograničenju prava dužnika, i s obzirom na to da se one upisuju u sudski registar, trebalo bi uzeti da one nas-

tupaju trenutkom upisa u ovaj registar, jer od tog momenta one su, prema načelu publiciteta, dostupne javnosti, pa mogu djelovati prema trećim licima. Ako bi i one nastupile od momenta otvaranja postupka prinudnog poravnanja, time bi imale retroaktivno dještvo, a to bi bitno poremetilo pravnu sigurnost u poslovanju sa dužnikom. U stvari, to bi dovelo u pitanje i nesmetano obavljanje djelatnosti od strane dužnika. Naime, dužnik bi veoma teško pronalazio poslovne partnere koji bi pristali da s njim posluju, ako bi sud s povratnim dještvom mogao da mijenja svoju odluku o ograničenju dužnikovih prava. Sud bi svoju odluku o tome mogao da donese sve do zaključenja postupka prinudnog poravnanja i jednom donijetu odluku mogao bi mijenjati u toku postupka. Na taj način, ekonomski položaj dužnika bi se još više pogoršao, a to je u suprotnosti sa osnovnim ciljem kojim se postiže postupak prinudnog poravnanja, ili stvaranja uslova za privredni oporavak dužnika.

Od načina okončanja postupka, prinudnog poravnanja i pravne prirode pravnih posljedica zavisi da li bi posljedice koje se sastoje u ograničenju prava dužnika prestale momentom odobrenja prinudnog poravnanja. Isto bi rješenje trebalo primijeniti i za posljedice koje se sastoje u nemogućnosti iniciranja novih izvršnih postupaka, odnosno o prekidu izvršenja koja su u toku. Ako se, pak, postupak prinudnog poravnanja obustavi, a nema uslova za provođenje stečajnog postupka po službenoj dužnosti, u tom slučaju relevantan za prestanak pravnih posljedica treba da bude momenat obustave postupka prinudnog poravnanja, osim ako se radi o pravnim posljedicama koje nastupaju pod rezolutnim uslovima da prinudno poravnanje bude zaključeno ili stečajni postupak bude otvoren. Tada se smatra da do tih posljedica nije došlo (npr. prestanak nekih različitih prava, konverzija potraživanja i dr.). Ako se zbog neuspjelog postupka prinudnog poravnanja stečajni postupak otvori po službenoj dužnosti, pravne posljedice otvaranja postupka prinudnog poravnanja ne prestaju.

U periodu od podnošenja prijedloga za prinudno poravnanje pa do donošenja rješenja o otvaranju postupka prinudnog poravnanja, zakon daje mogućnost dužniku da vrši samo tekuće poslove ali mu izričito uskrađuje da otuđuje imovinu i preuzima jemstvo za treća lica i da daje avale. Poslije donošenja rješenja o otvaranju postupka za prinudno poravnanje, odnosno njegovog isticanja na oglasnoj tabli suda, dužniku se dopušta vršenje poslova otuđenja ili opterećenja imovine i davanje jemstva ili avala samo ako za to dobije odobrenje od predsjednika vijeća prinudnog poravnanja (ili upravnika ako je određen, budući da ovaj organ i ne mora biti određen). Ukoliko je dužnik ove poslove obavio i bez odobrenja navedenog organa, ti poslovi prema povjeriocima su bez pravnog dještva samo ako je treće lice znalo ili moralo znati da to ne predstavlja tekuće poslovanje dužnika, odnosno da dužnik nema određeno odobrenje (čl. 29. st. 1. do 4. Zakona).

Potrebe postojeće prakse zahtijevale su da se predvidi pravilo, da vijeće prinudnog poravnanja može, izuzetno, kao privremenu mjeru da odredi obustavu isplata sa računa dužnika. Naime, uočeno je da dužnik, budući da je ograničen u vršenju određenih poslova, otuđuje svoju imovinu putem isplata sa računa. Da bi se to onemogućilo, dopušten je ovaj izuzetak koji će se u praksi primijeniti kada to vijeće prinudnog poravnanja odredi, na osnovu svoje procijene (čl. 28. st. 5. Zakona). U odnosu na dosadašnja pravila, ovo predstavlja novinu.

Vijeće poravnanja, obustaviće postupak prinudnog poravnanja u taksativno navedenim slučajevima i to: ako se utvrdi da ne postoji razlog za pokretanje ovog postupka, ako predlagač ne položi predujam za vođenje postupka, ako predlagač povuče prijedlog za prinudno poravnanje prije nego što ročište bude održano i ako dužnik u toku prinudnog poravnanja otuđuje ili opterećuje svoju imovinu, daje jemstvo ili avanse, odnosno to čini bez odobrenja predsjednika vijeća ili upravnika prinudnog poravnanja, ako je određen (čl. 29. Zakona).

Jedna od procesno-pravnih posljedica otvaranja postupka prinudnog poravnanja koje nastaje *ex lege* odnosi se na izvršenja u toku i mogućnost pokretanja novih izvršenja. Pravne

posljedice takve pravne situacije regulišu se pravilom da se od dana isticanja rješenja o otvaranju postupka prinudnog poravnanja ne može protiv dužnika dozvoliti izvršenje radi obezbjeđenja niti izvršenje radi namirenja potraživanja u pogledu kojih postaju izvršna isprava donesena do tog dana, kao i da se izvršenja koja su u toku prekidaju (čl. 30. st. 1. i 2. Zakona).

Ove pravne posljedice odnose se i na izvršne postupke koji su pokrenuti ili se žele pokrenuti radi ostvarenja potraživanja na koja se prinudno poravnanje, u pogledu njihovog postupanja, ne može odnositi (razlučna i izlučna prava). Međutim, ova posljedica se ne odnosi na izlučne i razlučne povjerioce koji su pravo odvojenog namirenja stekli izvršenjem i obezbjeđenjem najmanje 60 dana prije otvaranja postupka prinudnog poravnanja (čl. 30. st. 3. Zakona). Materijalno pravne posljedice otvaranja postupka prinudnog poravnanja mogu biti višestruke. Po načinu nastanka treba praviti razliku između pravnih posljedica do kojih dolazi na osnovu zakona i onih do kojih dolazi po odluci suda.

Međutim, po svom objektu, one se mogu podijeliti na pravne posljedice koje se odnose na prava dužnika i one koje se odnose na prava povjerilaca.

Jedna od materijalno-pravnih posljedica koja se izričito zakonom predviđa jeste mogućnost prebijanja potraživanja povjerilaca. Naime, potraživanja koja su se na dan otvaranja postupka prinudnog poravnanja mogla prebiti sa protivpotraživanjem dužnika smatraju se prebijenim i ne prijavljuju se u postupku prinudnog poravnanja (čl. 31. st. 1. Zakona). Međutim, izričito je dopušteno da se prebijaju i potraživanja koja nisu dospjela na dan otvaranja postupka za prinudno poravnanje, kao i potraživanja koja ne glase na novac (čl. 31. st. 2. Zakona).

Prebijanje je, kao što je poznato, poseban način prestanka obaveze, odnosno namirenje potraživanja. Prema navedenom pravilu, dozvoljava se da se potraživanje koje postoji na dan otvaranja postupka za prinudno poravnanje može prebiti sa protivpotraživanjem dužnika, pa nema potrebe da se isto posebno prijavljuje. Međutim, kao i ona koja ne glase na novac, prijavljuju se.

Zakon o prinudnom poravnanju, stečaju i likvidaciji sadrži izričito pravilo da otvaranje postupka prinudnog poravnanja ne utiče na pravo otkaza ugovora o zakupu (čl. 32. Zakona). To praktično znači da ugovor o zakupu ostaje na snazi i poslije otvaranja postupka prinudnog poravnanja. Ovo je jedan od pravnih poslova na koji otvaranje ovog postupka ne utiče.

Ovaj zakon nema izričito pravilo kojim bi se regulisalo pitanje dvostrano teretnih ugovora zaključenih prije otvaranja postupka prinudnog poravnanja. Ovo je jedan od pravnih poslova na koji otvaranje ovog postupka ne utiče.

Ovi ugovori ne bi se dovodili u pitanje, odnosno trebali bi ostati na snazi. Ovo iz razloga što postupak prinudnog poravnanja predstavlja nastavljanje privredne aktivnosti dužnika. Isti pristup trebalo bi imati i za naloge i ponude.

Rok za najkasnije prijavljivanje potraživanja od strane povjerilaca ovaj zakon je izričito odredio u odnosu na dan kada je zakazano ročište za prinudno poravnanje. To je, kao i po ranijem zakonu, u roku od pet (5) dana prije održavanja ročišta. Prijava potraživanja treba da sadrži podatke koji su neophodni za njihovu identifikaciju povjeriocima (firma i sjedište povjerioca) zatim, pravni osnov potraživanja i njegovu visinu, kao i dokaze o postojanju potraživanja i njegovoj visini (čl. 33. st. 1. i 2. Zakona).

Povjerioci koji imaju potraživanje u stranoj valuti prijavljuju potraživanje u toj valuti s tim da se preračunavaju u dinarskom iznosu prema kursu koji važi na dan otvaranja postupka prinudnog poravnanja (čl. 33. st. 3. Zakona).

Potraživanje prijavljuju i povjerioci na koje se prinudno poravnanje ne odnosi, a to su jemci, solidarni dužnici i regresni obveznici (čl. 33. st. 4. Zakona) kao i razlučni povjerioci i izlučni povjerioci.

Jedna od materijalnopравnih posljedica otvaranja postupka poravnanja koja se odnosi na potraživanje povjerilaca jeste prekid zastarjelosti potraživanja. Tako se prijavom potraživanja za prinudno poravnanje prekida zastarjelost od dana podnošenja prijave do isteka roka za isplatu, koji je određen u odobrenom prinudnom poravnanju, a ako se prinudno poravnanje ne zaključi - do dana pravosnažnosti odluke o obustavi postupka prinudnog poravnanja (čl. 34. Zakona). Ova posljedica je neophodna kako za situaciju kad povjerilac već raspolaže izvršnom ispravom, tako i za situaciju kad još nije pokrenut odgovarajući postupak za dobijanje isprave.

Kao što je već rečeno, poslije otvaranja postupka prinudnog poravnanja nije dopušteno pokretanje novih izvršnih postupaka (a pokrenuti postupci se prekidaju) tako da prekid zastarjelosti umjesto podnošenja prijedloga za izvršenje zamjenjuje prijava u postupku prinudnog poravnanja. U slučaju kad povjerioci ne raspolažu sa izvršnom ispravom, a nisu pokrenuli neki od postupaka čije pokretanje dovodi do prekida zastarjelosti, s obzirom na to da se potraživanja mogu utvrđivati i u postupku prinudnog poravnanja, prijava potraživanja u tom postupku ima značaj, u pogledu prekida zastarjelosti, kao da se radi o podnošenju tužbe. Ako se, pak, postupak prinudnog poravnanja obustavi, a poslije toga po službenoj dužnosti ne otvori stečajni postupak, trebalo bi smatrati da zastarjelost počinje ponovo da teče.

ROČIŠTE ZA PRINUDNO PORAVNANJE

Pravila povodom ročišta za prinudno poravnanje svode se na proceduru samog ročišta, ali i način odlučivanja i pravo glasa.

Procedura samog ročišta za prinudno poravnanje svodi se na izlaganje predstavnika dužnika o ekonomsko-finansijskom stanju sa obrazloženjem prijedloga za prinudno poravnanje. Pravilo je da poslovodni organ ili lice odgovorno za finansijsko poslovanje daje izjavu da izneseni podaci o ekonomsko-finansijskom stanju u svemu odgovaraju stvarnom stanju stvari (čl. 35. st. 1. i 2. Zakona).

O prijedlogu za prinudno poravnanje, na ročištu, prvo se izjašnjava predstavnik organizacije koja za dužnika obavlja poslove platnog prometa, a potom upravnik prinudnog poravnanja, ako je takav organ u konkretnom slučaju određen. Sljedeća radnja na tom ročištu jeste ispitivanje prijavljenih potraživanja, u tom smislu što se predstavnik dužnika pojedinačno izjašnjava o svakom prijavljenom potraživanju da li ga priznaje ili osporava (čl. 35. st. 3. i 4. Zakona).

Bitno pitanje za ovaj institut jeste šta se smatra utvrđenim potraživanjem.

Pod utvrđenim potraživanjem smatra se svako potraživanje koje je u zakonom predviđenom roku prijavljeno (a to je rok od 30 dana od dana objavljivanja oglasa u službenim novinama entiteta koji sadrži, između ostalog, i poziv povjeriocima da vijeću prinudnog poravnanja, u dva primjerka, sa dokazima, prijave svoja potraživanja) (čl. 35. st. 5. Zakona).

Povjerioci čije je potraživanje, na prethodni način utvrđeno, imaju pravo glasa povodom prijedloga za prinudno poravnanje. Međutim, pravo glasa o istom prijedlogu pripada i povjericima koji su svoja potraživanja prijavili i po isteku roka za prijavu potraživanja, ali samo pod uslovom ako vijeće prinudnog poravnanja smatra da su takvi povjerioci svoja potraživanja učinili vjerovatnim u cjelini ili djelimično (čl. 36. st. 3. Zakona). Povjerioci koji nemaju pravo glasa o prijedlogu za zaključenje prinudnog poravnanja, su svi povjerioci kojima je obezbijedena mogućnost ostvarivanja potraživanja, tj. naplata ličnih dohodaka radnika u određenoj visini i za određeno vrijeme, kao i razlučni povjerioci, osim onih koji su pravo odvo-

jenog namirenja stekli za posljednjih 60 dana prije donošenja rješenja o otvaranju postupka prinudnog poravnanja.

Na ročištu za prinudno poravnanje povjerioci odlučuju povodom prijedloga za prinudno poravnanje glasanjem, koje može biti i pismenim putem, s tim da iz podneska nesumnjivo proizilazi da je taj podnesak potpisao zastupnik (čl. 36. st. 1. i 2. Zakona).

Povjerioci koji svoja potraživanja nisu prijavili u određenom roku (tj. najkasnije pet dana prije održavanja ročišta za prinudno poravnanje) ne mogu da glasaju samo ako se o postojanju njihovog potraživanja dužnik ne izjasni bez odlaganja ročišta. Drukčije rečeno, tim povjeriocima koji su bili neuredni uskraćuje se pravo na glasanje ako bi to zahtijevalo odlaganje ročišta radi izjašnjavanja dužnika o takvom potraživanju (čl. 36. stav 6. Zakona).

Pravo glasa izričito je uskraćeno povjeriocima čije se potraživanje iz diobne mase namiruje prije drugih potraživanja i različnim povjeriocima za dio potraživanja koji je pokriven založnim pravom, osim onih koji su pravo odvojenog nemirenja stekli izvršenjem za posljednjih 60 dana prije donošenja rješenja o otvaranju postupka prinudnog poravnanja. Pravo glasa nemaju bez ikakvog izuzetka i izlučni povjerioci (čl. 37. Zakona).

Potraživanje povjerilaca u postupku poravnanja mogu se podijeliti u dvije grupe.

Osnovni kriterijumi za razlikovanje ove dvije grupe potraživanja sastoji se u tome što se na potraživanje povjerilaca prinudnog poravnanja odnosi djeinstvo prinudnog poravnanja, dok se na potraživanje ostalih povjerilaca to poravnanje ne odnosi. U takva potraživanja, na koja se ne odnosi prinudno poravnanje, spadaju izlučna prava, naravno, uz određena ograničenja, kao i potraživanja koja se mogu prebijati u postupku prinudnog poravnanja.

Izlučna prava su, kao što je poznato, prava na izdvajanje određenih stvari iz mase (imovine) koja je zatečena kod dužnika. Te stvari ne spadaju u stvari koje čine imovinu dužnika. Otvaranje postupka prinudnog poravnanja, po pravilu ne utiče na opstanak izlučnih prava. Međutim, otvaranjem ovog postupka, prekidaju se izvršenja radi ostvarenja tih prava, a nastupa i nemogućnost pokretanja novih izvršenja postupaka radi njihovog prinudnog izvršenja.

Razlučna prava su prava odvojenog nemirenja iz određenih stvari ili prava koja predstavljaju sredstva (imovinu) dužnika. To je npr. založno pravo, pravo namirenja, retencije i drugo. Po pravilu, otvaranje postupka prinudnog poravnanja je bez uticaja na opstanak razlučnih prava. Izuzetak od toga su ona razlučna prava koja su stečena za posljednjih 60 dana prije otvaranja postupka za prinudno poravnanje.

Inače, potraživanja razlučnih povjerilaca, u onom dijelu u kojem nisu obezbijedena vrijednošću dijela imovine na kojem postoji razlučno pravo, imaju značaj potraživanja povjerilaca prinudnog poravnanja.

Potraživanja povjerilaca prinudnog poravnanja su ona potraživanja prema dužniku prinudnog poravnanja, u odnosu na koja zaključno prinudno poravnanje proizvodi pravno djeinstvo. To su sva potraživanja koja su dospjela do dana kada je održano ročište na kojem je prinudno poravnanje zaključeno, osim izlučnih i razlučnih prava (u mjeri u kojoj nisu obuhvaćeni pravnim posljedicama otvaranja postupka prinudnog poravnanja), kao i potraživanja koja se u postupku prinudnog poravnanja prebijaju sa protivpotraživanjem dužnika.

Prinudno poravnanje smatra se prihvaćenim kada za njega glasaju povjerioci čije potraživanje iznosi više od polovine potraživanja onih povjerilaca koji imaju pravo glasa i kad ga odobri vijeće poravnanja (čl. 38. Zakona). U slučaju kada se na ročištu za prinudno poravnanje ne postigne potrebna većina za prihvatanje prinudnog poravnanja (tj. onih povjerilaca čije potraživanje iznosi više od polovine potraživanja onih povjerilaca koji imaju pravo glasa), a dužnik ne stavi novu ponudu sa povoljnijim uslovima za prinudno potraživanje, u roku koji

mu odredi vijeće poravnanja, ovaj organ će odbiti prijedlog za zaključenje prinudnog poravnanja i po službenoj dužnosti otvoriti stečajni postupak (čl. 39. st. 1. Zakona). Međutim, ovaj zakon daje pravo dužniku da novu ponudu za zaključenje prinudnog poravnanja stavi na istom ročištu na kome je njegov prijedlog za prinudno poravnanje odbijen, ali i na drugom (naknadnom) ročištu ako to vijeće poravnanja prihvati na prijedlog dužnika jer je procijenilo da ima izgleda za podnošenje povoljnije ponude. U tom slučaju, primjenjuju se pravila kao za prvu ponudu (čl. 39. st. 2. i 3. Zakona).

ODOBRANJE PRINUDNOG PORAVNANJA

Sadržaj rješenja kojim se prinudno poravnanje odobrava u zakonu nije u potpunosti uređeno ali je određeno (čl. 40. Zakona) šta treba da sadrži, i to:

1) sadržaj prinudnog poravnanja a to znači utvrđeni procenat u kome se isplaćuju povjerioci i rokovi plaćanja (tj. najmanje 50% ako se plaćanje nudi u roku od jedne godine ili najmanje 60% ako se plaćanje nudi u roku od dvije godine ili isplata potraživanja u punom iznosu sa plaćanjem do tri godine - čl. 21. Zakona);

2) spisak povjerilaca čija potraživanja nisu osporena sa označenjem, kako utvrđenih, tako i smanjenih iznosa njihovih potraživanja;

3) označenje lica koja su dala jemstvo, s obzirom na njihovu solidarnu odgovornost prema svim povjeriocima - dužnicima, i navođenjem njihovih firmi i sjedišta;

4) i pravilo ovog postupka za zaključeno prinudno poravnanje ima pravno djestvo i prema povjeriocima koji nisu učestvovali u postupku, kao i prema povjeriocima koji su učestvovali u postupku, a čija su potraživanja naknadno utvrđena (čl. 40. st. 1. do 3. Zakona).

Rješenje o odobrenju prinudnog poravnanja, po svom karakteru je konstitutivne i deklarativne prirode. Njegov konstitutivni karakter sastoji se u dijelu kojim se odobrava prinudno poravnanje dok se deklarativni karakter sastoji u dijelu kojim se utvrđuje sadržaj postignutog poravnanja i djestvo prema povjeriocima i trećim licima. Inače, sud nema ovlašćenja da modifikuje sadržaj poravnanja već samo da ga odobri ili ne odobri.

Kao i raniji zakon, tako i Zakon o prinudnom poravnanju, stečaju i likvidaciji ne sadrži pravila o tome iz kojih razloga bi sud mogao da uskrati odobrenje prinudnog poravnanja (vidjeti čl. 22. Zakona) ili razlozi zbog kojih se postupak može obustaviti (vidjeti čl. 29. Zakona). Osim toga, to bi bio slučaj i kad bi sud utvrdio nepravilnosti u postupku koji je prethodio zaključenju prinudnog poravnanja, a koje su mogle uticati na sadržaj i zaključenje ovog poravnanja kao npr. ekonomsko-finansijska situacija dužnika ili nezadovoljeni uticaj dužnika na opredjeljivanje povjerilaca prilikom glasanja (npr. davanje ili obećavanje posebnih pogodnosti za kasnije ispunjenje obaveza) ili nepravilnosti u postupku glasanja i sl. U pogledu nepravilnosti u postupku glasanja, ne bi trebalo da ima smetnji da se postupak glasanja ponovi. Sud bi trebalo da bude u pravu, da uskrati odobrenje prinudnog poravnanja, i kad bi prihvatanje prinudnog poravnanja bilo u suprotnosti sa zajedničkim interesima povjerilaca koji su glasali protiv prijedloga za prinudno poravnanje, jer bi ti povjerioci bolje prošli u postupku stečaja. Naravno, sud bi mogao da ne odobri zaključenje prinudnog poravnanja, u situaciji, ako bi dužnik, s obzirom na svoje imovinsko stanje, mogao povjeriocima da ponudi povoljnije uslove za namirenje njihovih potraživanja od onih koji se nude u prijedlogu za prinudno poravnanje.

Rješenje kojim se odobrava zaključenje prinudnog poravnanja dostavlja se tačno određenom krugu lica. To su dužnik, predlagач i organizacija koja za dužnika obavlja poslove platnog prometa (čl. 40. stav 4. Zakona).

Na isti način na koji se objavljuje oglas o pozivanju povjerilaca radi zaključenja prinudnog poravnanja, objavljuje se i pravosnažno rješenje o odobrenju prinudnog poravnanja. To objavljivanje se čini na oglasnoj tabli suda a u izvodu objavljuje se u službenim novinama entiteta (čl. 40. stav 5. Zakona). Na taj način pravosnažno rješenje kojim se odobrava zaključeno prinudno poravnanje, dobija potrebni publicitet.

PRAVNE POSLJEDICE ODOBRENOG PRINUDNOG PORAVNANJA

Pravosnažnošću rješenja o odobrenju prinudnog poravnanja nastaju određene pravne posljedice koje se tiču obaveza dužnika, obaveza trećih lica, prava povjerilaca, postojećih izvršnih isprava i parnica koje su u toku.

Prema tome, po svom sadržaju pravne posljedice odobrenja prinudnog poravnanja mogu se podijeliti na pravne posljedice koje se odnose na dužnika, obaveze trećih lica, prava povjerilaca, izvršne isprave koje postoje i parnične postupke koji su u toku. Neposredni osnov za utvrđivanje pravnog dještva odobrenog prinudnog poravnanja i njegovo ostvarivanje, sadržano je u rješenju o odobrenju prinudnog poravnanja. Ove pravne posljedice nastaju pravosnažnošću rješenja o odobrenju prinudnog poravnanja.

Na osnovu odobrenog prinudnog poravnanja dužnik se oslobađa obaveze da povjeriocu isplati iznos koji je veći od procenta prihvaćenog prinudnog poravnanja, a rokovi plaćanja odlažu se prema uslovima iz prinudnog poravnanja. U tom obimu dužnik se oslobađa i obaveze prema licima kojima pripada pravo na regres (jemcu). Ako dužnik poslije zaključenog prinudnog poravnanja isplati povjeriocima iznos koji prelazi procenat prihvaćen u prinudnom poravnanju, ne pripada mu pravo na povraćaj tog iznosa. Naime, dio obaveze koji dužnik nije u obavezi da isplati na osnovu odobrenog prinudnog poravnanja ima značaj prirodne obaveze.

Ova pravna posljedica odnosi se na obaveze dužnika koje su dospjele do dana kad je održano ročište na kojem je prihvaćeno prinudno poravnanje, bez obzira da li je to potraživanje utvrđeno ili nije u rješenju o odobrenju prinudnog poravnanja.

Pravne posljedice koje se tiču obaveza trećih lica odnose se na jemca koji solidarno odgovara svim povjeriocima dužnika.

Pravne posljedice koje se odnose na povjerioce, odnose se na modifikaciju njihovih potraživanja u skladu sa uslovima u odobrenom prinudnom poravnanju.

Pravne posljedice koje se odnose na postojeće izvršne isprave svode se na to da one prestaju biti izvršne isprave jer tu funkciju preuzima prinudno poravnanje i ova posljedica nastupa ex lege. U pogledu postupaka koji su u toku (parnice) sud će po službenoj dužnosti utvrditi dužnikovu obavezu i obavezati ga u skladu sa uslovima iz zaključenog prinudnog poravnanja.

Prema tome, naprijed navedene pravne posljedice odobrenog prinudnog poravnanja, prema Zakonu o prinudnom poravnanju, stečaju i likvidaciji su sljedeće:

Odobreno prinudno poravnanje nema pravno dještvo na potraživanja povjerilaca prema jemcima, solidarnim dužnicima i regresnim obveznicima. Ovo odobreno prinudno poravnanje

nema pravno djeljstvo ni na potraživanja povjerilaca čija se potraživanja namiruju iz diobne mase, prije drugih potraživanja, a to su lični dohoci radnika dužnika, u visini zajamčenih ličnih dohodaka do dana odobrenja prinudnog poravnjanja, i naknada štete za povredu na radu koju je radnik pretrpio kod dužnika prije dana pokretanja tog postupka, zatim na potraživanja različitih povjerilaca za dio potraživanja koji je pokriven založnim pravom (osim onih potraživanja za koje su pravo dobijenog namirenja stekli izvršenjem za posljednjih 60 dana prije donošenja rješenja o otvaranju postupka prinudnog postupka, zatim na potraživanja različitih povjerilaca. Drukčije rečeno, ovaj zakon izričito određuje lica prema kojima odobreno prinudno poravnanje nema pravno djeljstvo (čl. 41. Zakona).

Rješenje o odobrenju prinudnog poravnjanja ima za sve povjerioce čija su potraživanja utvrđena snagom izvršne isprave (čl. 42. st. 1. Zakona).

Pojam izvršne isprave sadrži Zakon o izvršnom postupku, čija pravila s obzirom na karakter rješenja o odobrenju prinudnog poravnjanja imaju snagu izvršne isprave za sve povjerioce čija su potraživanja utvrđena - daju potpuno pravno rješenje.

S tim u vezi, ako dužnik ne ispuni svoju obavezu iz zaključnog prinudnog poravnjanja, povjeriocu pripada pravo da u izvršnom postupku naplati iznos predviđen u rješenju o prinudnom poravnanju (smanjeno potraživanje) i to ne samo od dužnika, već i neposredno od jemca koji je jamčio za dužnika (čl. 42. st. 2. Zakona). Naplata potraživanja neposredno od jemca je moguća, jer rješenje o odobrenju prinudnog poravnjanja sadrži u odluci i dato jemstvo sa naznačenjem solidarne odgovornosti jemca prema svim povjeriocima dužnika (čl. 40. st. 2. Zakona).

Zakon o prinudnom poravnanju, stečaju i likvidaciji sadrži, zbog potrebe prakse, pravilo kojim se obezbjeđuje jedinstven sadržaj pojma - utvrđeno potraživanje. To je potraživanje koje se odnosi na glavni dug i kamatu koja je dospjela do dana kada je održano ročište na kome je zaključeno prinudno poravnanje, a obuhvata i troškove parničnog i izvršnog postupka ako se potraživanje zasniva na izvršnoj odluci. Kako je u praksi postojala dilema, pa s tim u vezi i različito postupanje sudova, u pogledu načina određivanja procenta koji se isplaćuje prema zaključenom prinudnom poravnanju, to je izričito određeno da se procenat obračunava na cijeli iznos utvrđenog potraživanja (a to znači na iznos glavnog duga, kome se dodaje iznos kamate i troškovi parničnog i izvršnog postupka, ako ti troškovi stoje). Takode, bitnu novinu predstavlja i pravilo da u periodu od zaključnog prinudnog poravnjanja do isteka roka za isplatu potraživanja kamate teku. Prema ranijim propisima kamate su prestale da teku (čl. 43. Zakona).

Osnovni cilj prinudnog poravnjanja jeste da se dužniku omogući i obezbijedi dalji opstanak i to na taj način što mu se omogućava da povjerioce izmiri u punom iznosu, ali u produženom roku ili u smanjenom iznosu i u određenim rokovima.

Ako je prinudno poravnanje odobreno, dužniku se pružaju određene pogodnosti. To je da se dužnik oslobađa od obaveze da povjerioce isplati sa iznosima koji su veći od procenta prihvaćenog u prinudnom poravnanju i u rokovima koji su postojali prije zaključenja prinudnog poravnjanja. To praktično znači da poslije zaključenja prinudnog poravnjanja povjerioci ne mogu zahtijevati namirenje svojih potraživanja u iznosima koji su postojali prije zaključenja prinudnog poravnjanja, pa ni u slučaju ako je dužnik, poslije toga, postao sposoban da plati svoje obaveze u cijelosti. S tim u vezi pravilo je ovog postupka da se na osnovu odluke o odobrenju prinudnog poravnjanja dužnik oslobađa obaveze da povjeriocu isplati iznos koji je veći od procenta prihvaćenog u prinudnom poravnanju, a rokovi plaćanja se odlažu, u skladu sa zaključenim prinudnim poravnanjem. U tom obimu dužnik se oslobađa obaveze prema licima kojima pripada pravo na regres, tj. jemcima (čl. 44. st. 1. Zakona).

Kako je dužnik oslobođen od obaveze prema povjeriocima da ih namiri za iznos koji prelazi procenat prihvaćen u prinudnom poravnanju, njegovo pravo da povjerioce namiri za

višak ne zabranjuje mu se. Ali, ako dužnik namiri povjerioce za višak potraživanja, odnosno za iznos koji prelazi procenat prihvaćen u prinudnom poravnanju, nema pravo da traži povraćaj tog iznosa, jer je to učinio dobrovoljno (čl. 4. st. 2. Zakona).

U postupku prinudnog poravnanja mogu se prijaviti i potraživanja koja su utvrđena u izvršnoj ispravi. Zato izvršne isprave koje se odnose na potraživanja utvrđena u rješenju o odobrenju prinudnog poravnanja gube za dužnika pravnu snagu (čl. 45. st. 1. Zakona). Na taj način prijavljujući takvo potraživanje, povjerioci su unaprijed spremni da se odreknu dijela svog potraživanja, ako se prinudno poravnanje zaključi u smanjenom iznosu.

U tom slučaju se povjerioci ne mogu naplatiti na osnovu izvršenog naslova (izvršne isprave) i za dio svojih potraživanja za koji je njihovo potraživanje smanjeno prinudnim poravnanjem. Ovo stoga što izvršna isprava gubi pravnu važnost, jer je zamjenjuje odluka kojom se odobrava prinudno poravnanje, koja ima pravnu snagu izvršne isprave i predstavlja samu izvršnu ispravu.

Kako zaključeno prinudno poravnanje ima pravno djejestvo i prema povjeriocima koji nisu učestvovali u postupku i povjeriocima koji su učestvovali, a njihova potraživanja su osporena, pa su naknadno utvrđena, izvršne isprave, takvih povjerilaca, mogu se izvršiti prema dužniku prinudnog poravnanja, ali samo pod uslovima iz zaključenog prinudnog poravnanja (čl. 45. st. 2. Zakona). Ovo je moguća posljedica pravila ovog postupka, da rješenje o odobrenju prinudnog poravnanja ima snagu izvršne isprave za sve povjerioce čija su potraživanja utvrđena.

U slučaju da se u postupku koji se vodi poslije zaključenja prinudnog poravnanja protiv dužnika, radi isplate potraživanja koja su osporena pa su naknadno utvrđena, sud će ili drugi nadležni organ (zavisi kakav je postupak u pitanju), odlukom utvrditi obavezu dužnika, naravno, ako nađe da ta obaveza postoji, i obavezati ga na plaćanje u skladu sa uslovima iz zaključenog prinudnog poravnanja (čl. 45. st. 3. Zakona).

Zakon o prinudnom poravnanju, stečaju i likvidaciji uređuje pitanje ko ima pravo na žalbu protiv rješenja o odobrenju prinudnog poravnanja. To pravo pripada dužniku, povjeriocima i svim drugim licima koja imaju pravni interes kao npr. jemci (čl. 46. Zakona).

Izvršenje prinudnog poravnanja

Povjerioci koji su učestvovali u prinudnom poravnanju a izmireni su u utvrđenom iznosu smatraju se potpuno izmirenim.

Ako se prinudno poravnanje potpuno ne izvrši, povjerioci koji su namireni u prinudnom poravnanju nisu dužni da vrate ono što su primili.

Povjerioci koji su djelimično namireni u skladu sa zaključenim prinudnim poravnanjem, u stečajnom postupku prijavljuju svoje ukupno potraživanje umanjeno za procenat za koji se smatra da su prinudnim poravnanjem namireni. Ako povjerioci ni djelimično nisu namireni u smislu zaključenog poravnanja, sva potraživanja prijavljuju u stečajnom postupku u punom iznosu na koji bi imali pravo da nije zaključeno prinudno poravnanje (čl. 47. Zakona).

Stavljanje van snage prinudnog poravnanja

Za stavljanje van snage prinudnog poravnanja postoje dva razloga.

Svaki povjerilac koji je učestvovao u postupku prinudnog poravnanja može u prekluzivnom roku od šest mjeseci po isteku roka za izvršenje prinudnog poravnanja (a to je rok od jedne godine, odnosno dvije godine, odnosno tri godine, u zavisnosti od procenta koji je prih-

vaćen) podnijeti zahtjev vijeću prinudnog poravnanja da stavi van snage zaključeno prinudno poravnanje ako dužnik može iz svojih sredstava da izmiri potraživanja povjerilaca u visini većoj od iznosa utvrđenog u zaključenom prinudnom poravnanju. Naravno, pod uslovom da se time ne umanjuje sposobnost dužnika da uredno ispunjava obaveze prema povjeriocima. U rješenju o stavljanju van snage zaključenog prinudnog poravnanja, vijeće prinudnog poravnanja određuje rok u kome je dužnik dužan da isplati povjeriocima neisplaćeni dio potraživanja. Taj rok ne može biti duži od jedne godine. Žalba protiv tog rješenja odlaže izvršenje (čl. 48. Zakona).

Drugi razlog za stavljanje van snage zaključenog prinudnog poravnanja sastoji se u pravu svakog povjerioca čije je potraživanje smanjeno zbog zaključenog prinudnog poravnanja, da može u prekluzivnom roku od dvije godine od dana pravosnažnosti rješenja kojim je odobreno prinudno poravnanje tužbom tražiti da se prinudno poravnanje stavi van snage, ako je zaključeno na nedozvoljen način. Odluka o stavljanju van snage zaključenog prinudnog poravnanja, iz navedenih razloga, nema pravnog djeljstva na obaveze jemaca prinudnog poravnanja, što znači da oni ostaju u obavezi prema povjeriocima i poslije stavljanja van snage zaključenog prinudnog poravnanja (čl. 49. Zakona).

Prvi razlog, odnosno naknadna sposobnost dužnika da pruži potpunije namirenje povjerilaca, podrazumijeva da su ispunjene sljedeće pretpostavke:

- da je zahtjev podnesen u roku od šest mjeseci po isteku roka za izvršenje prinudnog poravnanja kao dospelost obaveze za isplatu prema zaključenom prinudnom poravnanju;
- da je dužnik u stanju da bez teškoća izmiri potraživanja povjerilaca u visini većoj od iznosa utvrđenog u zaključenom prinudnom poravnanju.

U rješenju o stavljanju van snage zaključenog prinudnog poravnanja vijeće prinudnog poravnanja određuje rok, koji ne može biti duži od jedne godine, u kome je dužnik dužan da isplati povjeriocima neisplaćeni dio potraživanja.

U pogledu drugog razloga, odnosno što je prinudno poravnanje zaključeno na prevaran način, to znači da svaki povjerilac može tužbom u roku od dvije godine od pravosnažnosti rješenja kojim je prinudno poravnanje odobreno tražiti da se ono stavi van snage.

Upis u sudski registar

Pravilo o upisima u sudski registar je u funkciji obavještenja trećih lica o statusu dužnika. Za treća lica je od značaja da je prema dužniku podnesen prijedlog za pokretanje postupka prinudnog poravnanja, jer to znači da postoje pretpostavke da je insolventan, a to je za stupanje u pravne poslove sa takvim licem veoma rizično. Iz tih razloga, od značaja je i podatak da je doneseno rješenje o otvaranju postupka prinudnog poravnanja, kao i rješenje o odobrenju, odnosno odbijanju prinudnog poravnanja. O navedenim aktima, vijeće prinudnog poravnanja obavještava nadležni registarski sud, koji će, po službenoj dužnosti, izvršiti upis u sudski registar činjenice iz tih akata i time će biti obezbijedeno da treća lica iz ove javne knjige saznaju ove bitne podatke od značaja za pravni promet (čl. 50. Zakona).

Troškovi prinudnog poravnanja

Pravilo ovog postupka je da svaki učesnik snosi svoje troškove koje je imao u postupku prinudnog poravnanja. Međutim, nezavisno od ishoda postupka, učesnik koji drugom učesniku svojom krivicom prouzrokuje troškove dužan je da ih nadoknadi. Ovo isto važi i za slučaj koji im se dogodi (čl. 51. Zakona). Ova pravila su logična s obzirom na karakter instituta prinudnog poravnanja, tj. da pruža podjednake koristi, kako za dužnika, tako i za povjerioce.

Primjena prava o stečaju

Na postupak prinudnog poravnanja shodno se primjenjuju pravila Zakona o prinudnom poravnanju, stečaju i likvidaciji, osim odredaba o organima stečajnog postupka, tj. stečajnom sudiji u odboru povjerilaca. Radi se, dakle, o organima koji u postupku prinudnog poravnanja ne postoje.

PRAKTIČNI PRIMJERI**RJEŠENJE O OTVARANJU POSTUPKA PRINUDNOG PORAVNANJA**

Osnovni sud u Brčkom, po sudiji Jovanu Jovanoviću, u postupku stečaja nad dužnikom "BREZA" d.o.o. Brčko, donio je dana 17. decembra 2001. godine

RJEŠENJE

OTVARA SE postupak prinudnog poravnanja u stečaju.

Ročište za prinudno poravnanje stečajnog dužnika i njegovih povjerilaca zakazuje se u zgradi ovog suda za dan 19. februar 2002. god. u 11 časova u sobi broj 87/II.

U Brčkom, 17. decembra 2001. god.

Sudija prinudnog poravnanja
Jovan Jovanović
za tač. opravka

NAPOMENA ZA POVJERIOCE:

O predloženom prinudnom poravnanju, povjerioci mogu glasati i pismenim putem, a ako je povjerilac pravno lice, uz podnesak kojim glasa mora priložiti dokaz da je podnesak potpisao zakonski zastupnik.

**PRIJEDLOG ZA ZAKLJUČENJE PRINUDNOG PORAVNANJA
U STEČAJNOM POSTUPKU**

Povjerilac: Banjalučka banka a.d. Banja Luka

Stečajni dužnik: "Breza" doo Brčko

Na br. St. 335/2000

Stečajni povjerilac, Banjalučka banka a.d. Banja Luka, predlaže da povjerioci u stečajnom postupku koji se vodi kod Osnovnog suda u Brčkom pod br. St. 335/2000 zaključie prinudno poravnanje sa stečajnim dužnikom pod povoljnijim uslovima nego što je to predloženo i neuspješno izglasano dana: 13.07.2001. god. Predloženo prinudno poravnanje zaključilo bi se pod sljedećim uslovima:

1. Utvrđena i djelimično utvrđena novčana potraživanja na ime glavnog duga sa obračunatom kamatom do dana poravnanja isplatiće se povjeriocima u 100% iznosu u roku od tri godine od dana postizanja poravnanja.
2. Na iznos duga iz tačke 1. dužnik će platiti povjeriocima kamatu, i to počev od dana postignutog poravnanja do isplate duga iz tačke 1.
3. Kamata iz tačke 2. obračunaće se mjesečno, a platiće se u roku od 3 godine od dana zaključenog poravnanja.
4. Uslovna devizna potraživanja dužnik će platiti u 100% iznosu, pod uslovima na način i u rokovima kako ih Banka bude plaćala prema inostranstvu.
5. U toku roka za izmirenje obaveza po ovom postignutom prinudnom poravnanju, većinski povjerioci, Banjalučka banka a.d. Banja Luka - Uprava javnih prihoda Banja Luka, koji imaju potraživanja u zbiru veća od 51% ukupnih potraživanja, imaju pravo i ovlašćenje na osnovu ovog poravnanja da:
  - ograniče slobodu nabavke i prodaje sredstava - imovine koja ne služi za neposredno obavljanje proizvodnje i njihovo opterećenje i ograniče mogućnost zaduživanja dužnika, uz ovlašćenje da ograniče isplatu zarada radnika dužnika preko iznosa prosječne zarade u distriktu Brčko;
  - Kadrovske promjene lica sa posebnim ovlašćenjima i odgovornostima mogu se vršiti samo uz saglasnost većinskih povjerilaca, Banjalučke banke a.d. Banja Luka i Republičke uprave javnih prihoda RS, i ostalih povjerioca navedenih u tački 5. ovog prijedloga.

Ovim podneskom predlažemo da Sud za vršioca dužnosti direktora Stečajnog dužnika imenuje Novu Novaković. Imenovani je radio duži period kao privredni i bankarski rukovodilac i stručnjak. Kao stečajni upravnik sa uspjehom je vodio i okončao stečajni postupak nad stečajnim dužnikom.

U Brčkom, 19.11.2001.
Za stečajnog povjerioca
po punomoći
(Dejan Papić, dipl. pravnik)

RJEŠENJE O ODOBRAVANJU ZAKLJUČENOG PRINUDNOG PORAVNANJA

Osnovni sud u Brčkom, po sudiji Jovanu Jovanoviću rješavajući u postupku stečaja nad stečajnim dužnikom "Breza" doo Brčko, koga zastupa zakonski zastupnik Novo Novaković, stečajni upravnik iz Brčkog, nakon održanog i zaključenog ročišta za prinudno poravnanje dana 19. februara 2002. god. donio je sljedeće

R J E Š E N J E

I. ODOBRAVA SE zaključeno prinudno poravnanje između "Breza" d.o.o. Brčko u stečaju kao dužnika i njegovih povjerilaca, kojim se dužnik obavezao da isplati svojim povjericima utvrđena potraživanja, koja čine glavni dug sa obračunatom kamatom do dana zaključenja prinudnog poravnanja, u punom - 100% iznosu u roku od 3 godine od dana zaključenja prinudnog poravnanja pa do isplate,

te da uslovna devizna potraživanja isplati povjeriocu Banjalučkoj banci a.d. Banja Luka, u 100% iznosu, pod uslovima na način i u rokovima, kako ih ovaj poverilac bude plaćao prema inostranstvu.

U toku roka za izmirenje obaveza iz prinudnog poravnanja, povjerioci: Banjalučka banka a.d. Banja Luka i Republička uprava javnih prihoda Baja Luka imaju pravo i ovlašćenje na osnovu ovog poravnanja da:

- ograniče slobodu nabavke i prodaje sredstava - imovine koja ne služi za neposredno obavljanje proizvodnje i njihovo opterećenje, te da ograniče mogućnost zaduženja dužnika, uz ovlašćenje da ograniče isplatu njihovih zarada preko iznosa prosječne zarade u distriktu Brčko,
- te da se kadrovske promjene lica sa posebnim ovlašćenjima i odgovornostima mogu vršiti samo uz saglasnost povjerilaca Banjalučke banke a.d. Banja Luka i Republičke uprave javnih prihoda RS Banja Luka.

II. Spisak povjerilaca čija su potraživanja utvrđena, sa naznačenjem utvrđenih iznosa njihovih potraživanja:

REDNI BROJ	NAZIV POVJERIOCA	GLAVNI DUG	KAMATA do 19.02.02.	UKUPNO: utvrđeno potraživanje, 100%
1.	Banjalučka banka ad Banja Luka	63.650,00 KM	73.000,00 KM	136.650,00 KM
2.	Republička uprava javnih prihoda RS	35.000,00 KM	10.000,00 KM	45.000,00 KM
3.	MILAN ŽIVKOVIĆ Brčko	11.010,88 KM		11.010,88 KM
4.	MIHAJLO SAVANOVIĆ Brčko	3.933,00 KM		3.933,00 KM
5.	Auto-moto društvo "Krajina" Banja Luka	1.750,00 KM	4.246,00 KM	5.996,08 KM
i drugi				

Sudska praksa

PRINUDNO PORAVNANJE

Neuspjeh prinudnog poravnanja i otvaranje stečaja

U slučaju neuspjelog poravnanja, dužnik ima pravo da zatraži rok da bi povjeriocima ponudio povoljnije poravnanje od onog koje nije uspjelo, a žalba izjavljena protiv rješenja kojim je udovoljeno prijedlogu dužnika, biće odbačena kao nedozvoljena, jer je riječ o procesnom rješenju.

Pobijenim rešenjem određeno je ročište za prinudno poravnanje nad dužnikom povodom predloga stečajnog dužnika. Istim rešenjem je konstatovano da se otvara postupak prinudnog poravnanja između dužnika i njegovih poverilaca, konstatovana je sadržina prinudnog poravnanja i pozvani su poverioci na ročište radi glasanja o predloženom poravnanju. Poverilac je uložio žalbu zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka i pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, ističući da je u smislu člana 87. Zakona o prinudnom poravnanju stečaju i likvidaciji, sud bio dužan da otvori stečaj nad dužnikom s obzirom na to da poravnanje između dužnika i njegovih poverilaca nije uspjelo. Viši privredni sud je našao da žalba nije osnovana. Neosnovano se poverilac poziva na odredbu člana 87. Zakona o prinudnom poravnanju, stečaju i likvidaciji koji predviđa da će se stečajni postupak otvoriti nad dužnikom po službenoj dužnosti, ako prinudno poravnanje između dužnika i njegovih poverilaca nije uspjelo. Po stanovištu drugostepenog suda, na osnovu člana 39. Zakona o prinudnom poravnanju, stečaju i likvidaciji, dužnik ima procesno pravo u slučaju neuspelog poravnanja da zatraži rok da bi poveriocima ponudio povoljnije poravnanje od onog koje nije uspjelo. U konkretnom slučaju dužnik je iskoristio tu mogućnost i sud je procesnim rešenjem odlučio da će se poverioci o novom predlogu za prinudno poravnanje izjasniti na ročištu koje je zakazano za 17. mart 1997. godine. Protiv procesnog rešenja nije dozvoljena žalba. Iz navedenih razloga žalba poverioca je odbačena primenom člana 367. Zakona o parničnom postupku, čije odredbe se shodno primenjuju u postupku prinudnog poravnanja na osnovu člana 12. Zakona o prinudnom poravnanju, stečaju i likvidaciji.

(Iz rješenja Višeg privrednog suda u Beogradu, Pž. 2173/97 od 25. marta 1997)

Utvrđivanje potraživanja u postupku prinudnog poravnanja

Prijavljeno potraživanje smatra se utvrđenim ako ga prizna upravnik prinudnog poravnanja i ne ospori nijedan od poverilaca prisutnih na ročištu za ispitivanje potraživanja, što znači da se potraživanje ne može smatrati utvrđenim ako ga nije osporio nijedan od poverilaca, ukoliko ga nije priznao upravnik prinudnog poravnanja.

Pobijenim rešenjem Privrednog suda u K. Pp. 1/97 od 20. juna 1997. godine u stavu I izreke odobreno je prinudno poravnanje između dužnika TDD "P" u Č. i njegovih poverilaca pod uslovima navedenim u ovom rešenju, a u ostalim stavovima izreke rešenja odlučeno je o prijavljenim potraživanjima poverilaca. Protiv ovog rešenja žalbu je podneo poverilac - Banka "J." AD u K. pobijajući isto zbog toga što nije priznato potraživanje tužioca i za kamatu, već samo za glavni dug, a što je u suprotnosti sa odredbama ugovora o kreditu od 13. maja 1996.

godine i aneksa ugovora od 12. juna 1996. godine. Predložio je da Viši privredni sud ukine pobijano rešenje u celosti ili da isto preinači tako što će u predmet poravnanja uključiti i iznos od 295.556,10 dinara. Viši privredni sud je zaključio da je žalba neosnovana zato što se u smislu člana 125. Zakona o prinudnom poravnanju, stečaju i likvidaciji prijavljeno potraživanje smatra utvrđenim ako ga prizna stečajni upravnik i ne ospori nijedan od poverilaca prisutnih na ročištu za ispitivanje potraživanja. To istovremeno znači da se potraživanje ne može smatrati utvrđenim ako ga ne prizna stečajni upravnik i ne ospori jedan od poverilaca prisutnih na ročištu za ispitivanje potraživanja. Zbog toga je pravilno postupio prvostepeni sud kad je ovog poverioca u smislu člana 127. navedenog zakona uputio da u parnici utvrdi osnovanost osporenog potraživanja. U nastavku postupka prvostepeni sud će odlučiti konkretno i precizno da li priznaje ili osporava prijavljena potraživanja ovih poverilaca i u kojim iznosima.

(Iz rješenja Višeg privrednog suda u Beogradu, Pž. 10566/97 od 3. februara 1998)

Prinudno poravnanje poslije zaključenja glavne rasprave

Prinudno poravnanje odobreno poslije zaključenja glavne rasprave ne utiče na pravilnost prvostepene odluke.

Iz spisa predmeta se utvrđuje da je prinudno poravnanje odobreno 9. marta 1991. godine a da je rasprava zaključena i prvostepena odluka doneta 2. septembra 1991. godine. Dakle, poravnanje u usledilo više od šest meseci po nastanku pobijane odluke. Sud presudu donosi na osnovu činjenica postojećih u vreme zaključenja glavne rasprave i samo one podležu pravosnažnosti. Okolnosti koje nastaju posle zaključenja glavne rasprave predmet su izvršnog postupka. Ako tužilac zatraži izvršenje, tuženi, zbog poravnanja odobrenog posle zaključenja glavne rasprave - može prema članu 50. tačke 6. i 8. Zakona o izvršnom postupku protiv rešenja o izvršenju uložiti prigovor. Zato je ovaj sud žalbu odbio i prvostepenu presudu potvrdio iako nije (jer objektivno nije ni mogla biti) uskladen sa uslovima iz prinudnog poravnanja.

(Iz presude Višeg privrednog suda u Beogradu, Pž. 10059/92 od 13. januara 1993)

Prinudno poravnanje prije zaključenja glavne rasprave

Ako je prinudno poravnanje odobreno prije zaključenja glavne rasprave, tada izreka presude kojom je usvojen tužbeni zahtjev mora biti uskladen sa uslovima poravnanja.

Tuženi presudu pobija zbog nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primene materijalnog prava, navodeći i žalbu da je rešenjem Privrednog suda u Beogradu St. 256/90 od 17. decembra 1991. godine odobreno prinudno poravnanje, a da izreka prvostepene presude nije usaglašena sa uslovima iz poravnanja. Uz žalbu prilaže i rešenje o odobrenom poravnanju. Iz spisa predmeta se utvrđuje da je prvostepena odluka doneta 19. decembra 1991. godine. Kako je u konkretnom slučaju poravnanje odobreno 17. decembra 1991. godine a ovo, prema odredbi člana 38. stav 2. Zakona o prinudnom poravnanju, stečaju i likvidaciji deluje prema svim poveriocima čije su tražbine dospеле do zaključenja poravnanja, to je i sud tužiocu trebao dosuditi potraživanje u skladu sa uslovima iz odobrenog poravnanja.

(Iz rješenja Višeg privrednog suda u Beogradu, Pž. 9086/92 od 27. maja 1993)

Revalorizacija potraživanja utvrđenog u postupku prinudnog poravnanja

Prinudno poravnanje između dužnika poravnanja i njegovih poverilaca ne isključuje mogućnost da povjerilac potražuje od dužnika poravnanja revalorizaciju po načelu jed-

nakih vrijednosti iz člana 15. Zakona o obligacionim odnosima i naknadu štete u smislu odredbe člana 278. stav 2. Zakona o obligacionim odnosima, pod određenim uslovima.

Presudom privrednog suda odbijen je tužbeni zahtev za naknadu štete prema tuženom, iznad iznosa odobrenog prinudnog poravnanja u stečaju. Viši privredni sud je odbio žalbu tužioca i potvrdio prvostepenu presudu. Vrhovni sud Srbije našao je da je revizija tužioca osnovana. Pogrešno su privredni sudovi zaključili da tužilac u ovoj pravnoj stvari ne može od tuženog potraživati štetu u smislu člana 278. stav 2. zakona o obligacionim odnosima. Prinudno poravnanje između dužnika poravnanja i njegovih poverilaca, ne isključuje mogućnost da poverilac potražuje od dužnika poravnanja štetu u smislu citiranog propisa, i to od dana dospelosti potraživanja prema zaključenom prinudnom poravnanju, jer od tog dana dužnik poravnanja duuguje zateznu kamatu, pa poverilac ima pravo da po posebnom izvoru obligacija - naknade štete - tu štetu potražuje od dužnika poravnanja. Od dana zaključenog prinudnog poravnanja, do dana dospelosti potraživanja prema zaključenom prinudnom poravnanju ne teku zatezne kamate, jer dužnik poravnanja u tom periodu nije bio u docnji, a poverilac u tom periodu ne bi mogao potraživati štetu u smislu odredbe člana 278. stav 2. Zakona o obligacionim odnosima. Međutim, saglasno principu jednake vrednosti davanja iz člana 15. Zakona o obligacionim odnosima, od dana zaključenog prinudnog poravnanja do dana dospelosti potraživanja prema zaključenom prinudnom poravnanju, poverilac bi od dužnika poravnanja mogao potraživati nominalni iznos prema zaključenom prinudnom poravnanju, revalorizovan porastom cena na malo do dana dospelosti tog iznosa prema zaključenom prinudnom poravnanju, a od tog dana do dana plaćanja štetu u smislu odredbe člana 273. stav 2. Zakona o obligacionim odnosima. Pri izračunavanju revalorizovanog iznosa, odnosno naknade štete u smislu odredbe člana 278. stav 2. Zakona o obligacionim odnosima ne uzima se u obzir procenat potraživanja za koji su umanjena potraživanja u postupku prinudnog poravnanja.

(Iz rješenja Vrhovnog suda Srbije, Prev. 202/96 od 15. maja 1996)

Urednost tužbe

Parnični sud ne može odbaciti tužbu kojom povjerilac zahtijeva cjelokupno potraživanje poslije zaključenog prinudnog poravnanja nad dužnikom kojim su smanjena potraživanja povjerilaca, jer se rješenje o zaključenom prinudnom poravnanju ističe na oglasnu tablu suda i objavljuje u "Službenom listu SRJ" te parnični sud može sam utvrditi uslove iz prinudnog poravnanja i u skladu sa tim donijeti meritornu odluku.

Uvidom u spise spora utvrđuje se da je sud na raspravi od 9. novembra 1995. godine naložio tužiocu da uredi svoju tužbu tako što će svoj zahtev opredeliti prema uslovima iz prinudnog poravnanja, pa kako tužilac nije postupio na taj način, po mišljenju suda, stekli su se uslovi u smislu člana 109. Zakona o parničnom postupku da se tužba odbaci. Međutim, ovakav zaključak suda je pogrešan. Ovo stoga, što u smislu člana 186. Zakona o parničnom postupku, tužba po kojoj se vodi ovaj spor ima sve elemente predviđene ovim članom, pa je stoga sud bio dužan da postupi po ovoj tužbi. Okolnost što je nad duženim provedeno prinudno poravnanje nema uticaja na rešenje ove pravne stvari, niti se sa tih razloga može tužba odbaciti. Prema članu 42. Zakona o prinudnom poravnanju, stečaju i likvidaciji rešenje o odobrenju prinudnog poravnanja ima snagu izvršne isprave za sve poverioce čija su potraživanja utvrđena. Prema tome, kod ovakvog stanja stvari, bez obzira kako je tužilac opredelio svoju tužbu i postavio svoj tužbeni zahtev sud je dužan da u smislu ovog propisa donese rešenje o tužiočevom potraživanju. Stoji činjenica da ukoliko je tužilac svoje potraživanje uskladio sa uslovima iz rešenja o prinudnom poravnanju da bi to olakšalo postupak, ali to ne znači da ako tužilac tako nije postupio da postoje uslovi za odbačaj njegove tužbe. Ovo tim pre što se u smislu člana 40. Zakona o prinudnom poravnanju, stečaju i likvidaciji predviđa, da se rešenje o odobrenju prinudnog poravnanja ističe na oglasnu tablu suda, isto se objavljuje u "Službenom listu", tako da posto-

ji mogućnost da sud utvrdi uslove iz prinudnog poravnanja i da u tom pravcu odlučuje u ovoj konkretnoj pravnoj stvari.

(Iz rješenja Višeg privrednog suda u Beogradu, Pž. 3439/ od 9. septembra 1996)

Djejestvo prinudnog poravnanja u stečaju

Zaključeno prinudno poravnanje u stečaju između dužnika i njegovih povjerilaca ima pravno djejestvo prema svim povjeriocima pa i onima koji nisu učestvovali u postupku prinudnog poravnanja, kao i onima koji su zbog spornog potraživanja upućeni na parnicu ako im se ovo potraživanje u parnici naknadno utvrdi.

Izvršna isprava je i sudsko poravnanje. Pravnosnažnim rešenjem Privrednog suda u P, PP 1/92 od 30. oktobra 1992. godine odobreno je zaključno prinudno poravnanje u stečaju između dužnika Preduzeća "K" u stečaju i njegovih poverilaca kojim poravnanjem se dužnik obavezao da izmiri svoje obaveze sa kamatom u roku od 3 godine. Navedeno poravnanje ima pravno djejestvo i prema poveriocima koji su učestvovali u postupku a njihova potraživanja su osporena zbog čega su bili upućeni na parnicu, ako se naknadno utvrde. Naknado je presudom Privrednog suda u P, P. 2702/92 od 23. februara 1993. godine utvrđeno potraživanje tužioca prema tuženom u iznosu od 48.323,00 dinara sa kamatom. Kod ovakvog stanja stvari poverilac ima izvršnu ispravu i to rešenje Privrednog suda u P, PP 1/92 od 30. oktobra 1992. od 23. februara 1993. godine. Dakle, pored utvrđujuće presude postoji i rešenje o prinudnom poravnanju koje rešenje obavezuje dužnika na činidbu - isplatu duga utvrđenog pravnosnažnom presudom.

(Iz rješenja Višeg privrednog suda u Beogradu, Pž. 10217/96 od 12. marta 1997)

Ako je u toku stečajnog postupka zaključeno prinudno poravnanje, obustavljanjem stečajnog postupka prestaju i pravne posljedice stečaja. Stoga se prijavljena potraživanja više ne smatraju dospjelim onoga dana kada je otvoren stečaj, već onoga dana kako je to predviđeno ugovorom.

Neosnovan je navod žalbe tuženog da je pogrešno prvostepeni sud obavezao tuženog da isplati tužiocu iznos od 40.000 GVR pod tačka II izreke, i pored činjenice da je i taj iznos kao iznos iz tačke I izreke na ime pobijane presude, potiče iz istog osnova, odnosno ugovora. Predmetni ugovor je zaključen 8. aprila 1989. godine, kojim su utvrđene obaveze i prava ugovornih strana. Nad tuženim je otvoren postupak stečaja 5. februara 1991. godine i danom otvaranja stečajnog postupka potraživanja poverioca prema dužniku smatraju se dospelim, saglasno članu 100. stav 1. Zakona o prinudnom poravnanju, stečaju i likvidaciji. Međutim, kako je u stečajnom postupku postignut sporazum o prinudnom poravnanju, obustavljanjem stečajnog postupka u smislu člana 152. stav 5. navedenog zakona, prestaju pravne posledice otvaranja stečajnog postupka. Prema tome, po obustavljanju stečajnog postupka, tuženi je nastavio da posluje kao pravno lice u uslovima tržišne privrede, zbog čega je u obavezi da isplati dug u valuti u kojoj je nastao. Kako je prvostepeni sud utvrdio na osnovu izvedenih dokaza pismene dokumentacije i izjava saslušanih svedoka, kojima je poklonio veru, nesumnjivo proizlazi obaveza tuženog u isplati traže tranše, shodno odredbi člana 759. Zakona o obligacionim odnosima saglasno ugovoru.

(Iz presude Vrhovnog suda Srbije, Prev. 6866/97 od 29. oktobra 1997)

Prinudno poravnanje i prekid parničnog postupka

Nisu ispunjeni uslovi za prekid postupka na osnovu odredbe člana 212. tačka 4. Zakona o parničnom postupku kad je između tuženog i njegovog povjerioca zaključeno prinudno poravnanje.

Presudom Višeg prinudnog suda preinačena je prvostepena presuda tako što je usvojen tužbeni zahtev da tuženi isplati odgovarajući iznos glavnog duga sa kamatom u skladu sa zaključenim prinudnim poravnanjem između tuženog i njegovog poverioca. Vrhovni sud Srbije je našao da revizija tuženog nije osnovana. Naime, neosnovano tuženi u reviziji ističe da tužilac nije mogao postaviti kondemnatorni tužbeni zahtev, već samo tužbu za utvrđenje iz razloga što je između tuženog i njegovih poverilaca zaključeno prinudno poravnanje i da je trebalo prekinuti postupak. Iz spisa predmeta proizilazi da je između tuženog i njegovih poverilaca zaključeno prinudno poravnanje prema kojem je tuženi dužan da poveriocima isplati celokupno potraživanje u roku iz poravnanja. Pravilno je drugostepeni sud dosudio tužiocu glavnice i zateznu kamatu u skladu sa zaključenim poravnanjem. Isto tako, nema razloga za prekid postupka na osnovu odredbe člana 212. tačka 4. Zakona o parničnom postupku, jer nad tuženim nije otvoren postupak stečaja, već je zaključeno prinudno poravnanje.

(Iz presude Vrhovnog suda Srbije, Prev. 3/98 od 4. februara 1998)

Dejstvo prinudnog poravnanja na presudu

Prinudno poravnanje zaključeno poslije donošenja presude nije od uticaja na njenu pravilnost, već ima uticaj samo na izvršenje presude, odnosno za naplatu dosudnog potraživanja u skladu sa zaključenim prinudnim poravnanjem.

Prvostepeni sud je pobijanom presudom od 11. septembra 1997. godine obavezao tuženu Kompaniju "S" d.d. u B. da tužiocu DP "K" u A. preda 1.022 staklene boce i 89 plastičnih gajbi u roku od 8 dana, s tim što se tuženi može osloboditi ove obaveze ako tužiocu isplati iznos od 4.070 dinara sa kamatom od 2. juna 1997. godine. Tuženi je izjavio žalbu, ističući da je rešenjem privrednog suda u B. PP br. 19/97 od 16. septembra 1997. godine odobreno prinudno poravnanje između tuženog i njegovih poverilaca. Viši privredni sud je odbio žalbu. Pravilno je prvostepeni sud obavezao tuženog da tužiocu preda ambalažu, ili da se u istom roku može osloboditi obaveze ako umesto isporuke stvari uplati određeni novčani iznos. Prvostepeni sud je pravilno utvrdio činjenično stanje i na isto pravilno primenio materijalno pravo. Žalbeni navodi ne utiču na pravilnost pobijane presude. Ovo iz razloga što, prema članu 40. stav 2. Zakona o prinudnom poravnanju, stečaju i likvidaciji, zaključeno prinudno poravnanje ima pravno dejstvo prema poveriocima koji nisu učestvovali u postupku kao i prema poveriocima čije se potraživanje naknadno utvrdi. Ovom presudom utvrđeno je potraživanje tužioca, a zaključno prinudno poravnanje ima uticaj samo na izvršenje presude, odnosno za naplatu u skladu sa zaključenim prinudnim poravnanjem.

(Iz presude Višeg privrednog suda u Beogradu, Pž. 4404/98 od 5. juna 1998)

PRINUDNO PORAVNANJE U STEČAJU

Postavljanje privremenog poslovnog organa

Kad je nad preduzećem otvoren i voden stečajni postupak pa je u toku ovog postupka pokrenuto i zaključeno prinudno poravnanje između dužnika i njegovih poverilaca, stečajno vijeće je jedino ovlašćeno da postavlja privremenog poslovnog organa preduzeća, dok se ne konstituišu novi organi, jer je starim prestala funkcija samim otvaranjem stečaja koji je prethodio postupku zaključenja prinudnog poravnanja.

Imajući u vidu činjenicu da je rešenjem prvostepenog suda broj St. 50/91 od 15. maja 1992. godine obustavljen postupak stečaja nad stečajnim dužnikom iz razloga što je između stečajnog dužnika i njegovih poverilaca zaključeno i odobreno prinudno poravnanje u smislu člana 152. Zakona o prinudnom poravnanju, stečaju i likvidaciji, pravilno je prvostepeni sud postupio kada je doneo rešenje St. 50/91, jer je na to ovlašćen odredbom člana 152. Zakona o prinudnom poravnanju, stečaju i likvidaciji a pravilno je postupio i kada je pobijanim rešenjem odbacio žalbu žalioca kao nedozvoljenu pošto žalilac nijednim zakonskim propisom nije ovlašćen da pobija žalbom navedeno rešenje, pošto je stečajno veće u smislu odredbe člana 152. Zakona o prinudnom poravnanju, stečaju i likvidaciji jedino ovlašćeno da postavlja privremenog poslovnog organa preduzeća dok se ne konstituišu odgovarajući organi preduzeća.

(Iz rješenja Višeg privrednog suda u Beogradu, Pž. 38/94 od 10. maja 1994)

Osporavanje potraživanja i sporne činjenice

U postupku stečaja se ne ispituju sporne činjenice od kojih zavisi osnovanost osporenog potraživanja, već se spornosti razrješavaju u parničnom postupku na koji se poverilac, čije je potraživanje osporeno, upućuje.

Pobijanim prvostepenim rešenjem Privrednog suda u B. broj PP. 1/96 od 20. maja 1997. godine u predmetu prinudnog poravnanja između dužnika DD "Z" u stečaju i njegovih poverilaca, poverilac Kompanija "D" DD u B. upućen je na parnicu za iznos od 3.301.109,11 dinara. Poverilac je uložio žalbu zbog svih razloga iz člana 353. stav 1. Zakona o parničnom postupku. Poverilac u žalbi detaljno izlaže zašto je njegovo potraživanje iz prijave osnovano i kao dokaz prilaže pismena na kojima zasniva svoje osporeno potraživanje. Viši privredni sud je našao da žalba nije osnovana. Pravilno je, u konkretnom slučaju, stečaju i likvidaciji. Po stanju u spisima poverilac je prijavio potraživanje u ukupnom iznosu 3,301.019,11 dinara sa troškovima u naznačenom iznosu i zakonskom kamatom bez oznake od kada ona teče. Poverilac se pozvao na dokaze: fakture, polise i kartice. Izjašnjavajući se o prijavi ovog poverioca stečajni upravnik je na ročištu za ispitivanje potraživanja osporio potraživanje u celosti i prvostepeni sud je zato poverioca uputio na parnicu radi utvrđivanja osporenog potraživanja. Viši privredni sud se ne upušta u činjenično izlaganje poverioca u pogledu osnovanosti njegovog potraživanja, jer se u postupku stečaja spornosti ne ispituju. Po članu 125. stav 1. Zakona o prinudnom poravnanju, stečaju i likvidaciji, stečajni upravnik je dužan da se o svakom prijavljenom potraživanju određeno izjasni da li ga priznaje ili osporava. U konkretnom slučaju, stečajni upravnik je osporio potraživanje poverioca i zato je prvostepeni sud pravilno, po članu 127. stav 1. Zakona o prinudnom poravnanju, stečaju i likvidaciji, poverioca čije je potraživanje osporeno uputio na parnicu, jer se spornosti razrješavaju u parnici, i u tom postupku poverilac čije je potraživanje osporeno dokazuje osnovanost istog.

(Iz rješenja Višeg privrednog suda u Beogradu, Pž. 404/98-2 od 3. februara 1998)

PODMODUL II - REORGANIZACIJA STEČAJNOG DUŽNIKA

Kategorije	U ovom podmodulu obrađen je institut reorganizacije stečajnog dužnika koji se odnosi na pojam stečajnog plana, sadržinu stečajnog plana - mjere, podnošenje prijedloga stečajnog plana, pripremni dio stečajnog plana, osnova za provođenje stečajnog plana, jednakost postupanja u stečajnom planu i izjašnjenje o stečajnom planu koja materija je regulisana članom 142-159. Zakona o stečajnom postupku.
Trajanje	Za obradu ovog podmodula potrebno je vrijeme od 1 sat i 30 minuta.
Oblik	U ovom vremenskom periodu podmodul će biti prezentovan u formi seminara koji podrazumijeva predavanja u trajanju od 60 minuta i diskusiju u trajanju od 30 minuta.
Ciljevi edukacije	Opšti cilj podmodula je pomoći sudijama i stečajnim upravnici- ma koji postupaju u stečajnim predmetima da lakše i brže identi- fikuju probleme koji se pojavljuju u konkretnim predmetima te na osnovu znanja stečenih proučavanjem ovog modula kao i druge literature pronađu praktična rješenja. Inače, iz oblasti reor- ganizacije stečajnog dužnika nema mnogo objavljenih radova u BiH i okruženju a sudska praksa iz ovog domena je rijetka. Iz tog razloga naveo sam naučne i stručne radove objavljene iz ove oblasti, kao i postojeću sudsku praksu.
Opis	Materija reorganizacije stečajnog dužnika propisana članom 142- 194. Zakona o stečajnom postupku. Poznavanje ove materije od velikog je značaja za privredu u Bosni i Hercegovini koja je u velikim teškoćama u dužem vremenskom periodu.
Mogući predavači/edukatori	U slučaju održavanja seminara o ovoj temi predavač će biti voditelj ovog podmodula i konsultant koji je učestvovao u pripremi modula.

SADRŽAJ

POPIS LITERATURE I SUDSKE PRAKSE	36
REORGANIZACIJA STEČAJNOG DUŽNIKA	37
Uopšte o reorganizaciji stečajnog dužnika	37
Stečajni plan - pojam	37
Sadržina stečajnog plana - mjere	38
Podnošenje prijedloga stečajnog plana.....	42
Pripremni dio stečajnog plana	42
Osnova za provođenje stečajnog plana	43
Prava razlučnih i stečajnih povjerilaca (i povjerilaca nižih isplatnih redova)	43
Jednako postupanje u postupku reorganizacije.....	44
Pregled imovine; finansijski plan	44
Odbacivanje stečajnog plana.....	45
Izjašnjavanje o stečajnom planu	45
PRAKTIČNI PRIMJERI	47

POPIS LITERATURE I SUDSKE PRAKSE

- BARBIĆ, DIKA i dr., *Novosti u stečajnom pravu*, (2001), Zagreb
- ČOLOVIĆ, *Stečaj i prinudno poravnanje sa elementom inostranosti*, (2003), Beograd
- ČOLOVIĆ, MILIJEVIĆ, *Stečajni postupak*, (2004), Banja Luka
- DIKA, *Insolventijsko pravo*, (1998)
- ERAKOVIĆ, *Stečajni zakon s komentarom*, (1997), Zagreb
- JOVANOVIĆ-ZATTILA, *Reorganizacija ili korporativna rehabilitacija kao stečajna alternativa*, (2006), Niš
- MARIĆ, MILIJEVIĆ, *Zakon o stečajnom postupku sa osvrtom na osnovna rješenja u zakonu*, (2003), Banja Luka
- MILIJEVIĆ, *Stečajni upravnik*, (2006), Jahorina
- RADOVIĆ, *Klasifikovanje potraživanja u postupku reorganizacije*, (2006), Niš
- SLIJEPEVIĆ, *Reorganizacija stečajnog dužnika*, (2006), Niš
- VASILJEVIĆ, *Trgovinsko pravo*, (1999), Beograd
- VELIMIROVIĆ, *Stečajno pravo*, (2004), Novi Sad
- GARAŠIĆ J., *Sudsko ispitivanje podobnosti stečajnog plana*, PF, Zagreb
- Zakon o stečajnom postupku Republike Srpske*, Službeni glasnik RS, br. 67/02, 77/02 i 38/03
- Zakon o stečajnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine*, Službene novine FBiH, br. 29/03 i 32/04
- Sudska praksa Visokog trgovačkog suda Hrvatske*

REORGANIZACIJA STEČAJNOG DUŽNIKA

Uopšte o reorganizaciji stečajnog dužnika

Reorganizacija stečajnog dužnika podrazumijeva mogućnost nastavka njegovog poslovanja iako je protiv njega pokrenut stečajni postupak. U postupku reorganizacije podnosi se stečajni plan, koji je glavni akt tog postupka i od čije sadržine zavisi da li će stečajni dužnik nastaviti sa radom ili će biti nastavljen stečajni postupak protiv njega. Stečajni plan pruža široke mogućnosti za definisanje statusa stečajnog dužnika poslije otvaranja stečajnog postupka, ukoliko se pojavi mogućnost opstanka tog dužnika i ukoliko se postupak reorganizacije uspješno provede. U odnosu na rješenja, koja smo imali u ZPPSL-u, stečajni plan pruža cijeli niz rješenja za dalji nastavak rada stečajnog dužnika, ne ograničavajući se samo na ona, koja navodi zakonodavac, već ostavlja mogućnost da podnosilac stečajnog plana pruži neko drugo rješenje za stečajnog dužnika van onih koja su navedena. U ZPPSL-u su bila predviđena dva instituta, koja su omogućavala nastavak rada stečajnog dužnika. Prvi institut je pokretanje postupka prinudnog poravnanja (čl. 13 - 52. ZPPSL-a), a drugi je prodaja stečajnog dužnika (čl. 129 - 130. ZPPSL-a), kada bi dužnik nastavio sa radom, a stečajni postupak bi se vodio protiv stečajne mase dobijene iz cijene prodatog stečajnog dužnika. Na ovom mjestu ćemo napomenuti da i stečajni plan sadrži ova dva instituta, kao dvije od više mogućnosti za nastavak poslovanja stečajnog dužnika.

Činjenica je da su instituti reorganizacije stečajnog dužnika i stečajnog plana novi u našem pravu, tako da ćemo morati, kod primjene ovih odredaba, da se pozovemo na praksu stranih zemalja. Zbog toga ćemo početi od samog teksta odredbi Zakona o stečajnom postupku (dalje ZSP), koje regulišu ove institute, imajući u vidu da smo i u dosadašnjim zakonima, koji su regulisali ovu oblast, a koji su se primjenjivali u našoj zemlji, regulisali načine opstanka i daljeg poslovanja stečajnog dužnika. Znači, kod reorganizacije stečajnog dužnika, posvetićemo pažnju tekstu ZSP-a, određujući, kao cilj, upoznavanje sa ovim institutom. Iz razloga svrishodnosti, detaljno ćemo analizirati samo neke od odredaba, koje se odnose na osnovne karakteristike reorganizacije stečajnog dužnika, dok ćemo ostalim odredbama posvetiti potrebnu pažnju u skladu sa njihovim značajem. Institut reorganizacije stečajnog dužnika je nov u našem pravu, a vrijeme i praksa će pokazati vrijednost primjene tog instituta u našem pravu. Međutim, možemo da zaključimo da reorganizacija stečajnog dužnika, odnosno njen osnovni akt - stečajni plan, doprinosi osnovnom cilju stečajnog postupka, a to je ravnomjerno i pravedno namirenje povjerilaca. Takođe, ovaj institut na više načina doprinosi da stečajni dužnik ima više šansi u ovom postupku, koje se ogledaju u njegovom "održavanju" kao privrednog subjekta.

Stečajni plan - pojam

Stečajni plan, kao osnova reorganizacije stečajnog dužnika (odnosno osnovni akt), potpuno je nov institut. Stečajnim planom se predviđaju mjere koje se preduzimaju prema stečajnom dužniku, kako bi on nastavio sa poslovanjem i kako bi mogao sticati dobit. Subjekti reorganizacije, a samim tim i stečajnog plana, su stečajni dužnik i stečajni povjerioci, kao i svi drugi subjekti ovog postupka, prema kojima reorganizacija, a i stečajni plan, mogu djelovati. Tu imamo u vidu različite povjerioce, lica, koja imaju udjele u stečajnom dužniku, itd. Osim njih, kao subjekt postupka reorganizacije, mora se spomenuti i stečajni upravnik, s obzirom na to da on može podnijeti stečajni plan. Inače, u ZSP-u se definiše da se stečajni plan može sačinuti poslije otvaranja stečajnog postupka, kao i da u njemu može da se odstupa od zakonskih odredaba o unovčenju i raspodjeli stečajne mase. To znači da se, u toku stečajnog postup-

ka, stečajni plan može sačiniti i podnijeti, kao i da se u njemu može odstupiti od onih odredaba određenih u ZSP-u, koje se odnose na unovčenje i raspodjelu stečajne mase. To je, naročito, važno za povjerioce, ali, kao što ćemo kasnije vidjeti, sam stečajni plan može biti korisniji za povjerioce, u zavisnosti od njegove sadržine.

Sadržina stečajnog plana - mjere

Kao što smo rekli, stečajnim planom se može predvidjeti niz mjera, koje subjektima postupka reorganizacije stoje na raspolaganju. Nabranjanje mjera u ZSP-u nikako ne znači da su ograničene mogućnosti navedenih subjekata u ovom postupku. Naime, ti subjekti mogu preduzeti jednu ili više mjera, navedenih u ZSP-u, a isto tako, mogu preduzeti i neke mjere, koje nisu navedene u ZSP-u, kako bi stečajni dužnik nastavio sa radom i kako se protiv njega ne bi, dalje, vodio stečajni postupak. ZSP je odredio trinaest mjera, koje mogu biti primijenjene u ovom postupku, ali je ostavio mogućnost za predviđanje još nekih mjera od strane subjekata reorganizacije, kako je rečeno. To su sljedeće mjere:

- 1) Planom stečajne reorganizacije stečajnog dužnika može se predvidjeti da **dužnik zadržava pravo upravljanja svojom imovinom** u stečajnoj masi. Tim se planom može predvidjeti da se dužniku ostavlja na ličnu upravu sva imovina ili samo jedan njen dio i da sa njima raspolaže. To je stanje nepromijenjenog upravljanja preduzećem u stečaju. Ono se za preduzetnika u stečaju naziva lična uprava. U tom stanju stečajni dužnik nastavlja poslovanje i ostvaruje nove vrijednosti. U tom cilju njemu stečajni postupak donosi pogodnosti svojih djestava ili pravnih posljedica obligacionog i procesno-pravnog karaktera.

Ovaj oblik reorganizacije dužnika zavisi od zainteresovanosti povjerilaca da tim putem ostvare svoja potraživanja. Suštinski, ovdje se odlaže namirenje povjerilaca.

Povjerioci stečajnog dužnika namiruju svoja potraživanja iz budućih prihoda preduzeća, koja će ono ostvariti pod upravom svoga vlasnika ili nekog drugog lica. Planiraju se očekivani prihodi i rashodi preduzeća u predviđenom periodu namirivanja povjerilaca. To su finansijske prognoze i predviđene mjere radi obnove profitabilnosti preduzeća dužnika.

Ovaj metod reorganizacije obično predlaže sam stečajni dužnik, koji garantuje povjericima da će u cjelini podmiriti svoje dugove.

Na ovaj način se može sanirati samo onaj stečajni dužnik koji je sposoban za sanaciju. Smatra se da je dužnik sposoban za sanaciju ako preduzeće može, nakon preuzetih sanacionih mjera, da trajno i stabilno ostvaruje višak prihoda nad rashodima. Ukoliko to ne može, bolje ga je likvidirati nego se zanositi iluzijama o njegovom ozdravljenju. Radi postizanja sanacionih ciljeva, može se utvrditi nova poslovna strategija dužnika; može se promijeniti njegov predmet i način poslovanja. Neke poslovne djelatnosti se mogu napustiti ili se smanjiti njihov obim, a neke se djelatnosti mogu proširiti. Mogla bi se promijeniti i pravna forma preduzeća u stečaju, promjena njegovog statuta, promjena ulagačkih odnosa u privrednom društvu.

Ovaj metod sanacije dužnika biće primjenljiv ako se procijeni da je do poremećaja u njegovom poslovanju došlo iz nekih objektivnih razloga i uzroka, a ne zbog subjektivnih slabosti u vođenju preduzeća. Zato se vjeruje i pretpostavlja da će vlasnik moći da ga uspješno vodi i izvede iz stanja insolventosti, u uslovima stečajnog plana. U tim uslovima preduzeće će moći da koristi sve predviđene pogodnosti iz tog akta, kao što su: poravnanje sa povjericima, otpuštanje duga, jemstva, krediti i dr.;

- 2) druga mjera, koja je predviđena u ZSP-u, jeste prenošenje dijela ili cjelokupne imovine stečajnog dužnika na jedno ili više pravnih lica, već postojećih ili koja će, tek, biti osnovana. Ova mjera može izazvati nedoumice ako znamo da bi prenošenje cjelokupne imovine jednog pravnog lica na drugo izazvalo gašenje tog, prvonavedenog, pravnog lica. Ako prenošenje imovine posmatramo kao prenošenje skupa prava i obaveza, onda bi ova mjera imala smisla. Naime, drugo pravno lice, na koje je prenesena dužnikova imovina, nastaviće sa radom koristeći tu imovinu i stvarajući uslove za izmirenje potraživanja povjerilaca. Ako se radi o prenošenju dijela imovine, onda se mora definisati koje će obaveze i dalje izvršavati dužnik, a koje će se prenijeti na drugo pravno lice. Mišljenja smo da bi ova mjera morala biti precizirana;
- 3) što se tiče treće mjere, ona predviđa spajanje ili pripajanje dužnika sa jednim ili više pravnih lica. Ovdje bi se, u svemu, morao primjenjivati Zakon o preduzećima. Kod ove mjere nije definisano kada se stvara novo pravno lice, odnosno nova pravna lica, tj. kada dolazi do spajanja (pripajanja) sa postojećim pravnim licima. Naravno, ovdje treba precizirati i izvršavanje obaveza tih pravnih lica prema povjeriocima, kao i posljedice, usljed neizvršavanja istih;
- 4) zatim, ZSP predviđa prodaju cijele ili dijela imovine dužnika, sa ili bez razlučnih prava. I ovdje se može govoriti o smislu ove mjere. Naime, i ZPPSL je predviđao prodaju dužnika, s tim što bi stečajni postupak nastavio da se vodi protiv stečajne mase, koja bi bila obrazovana od prodajne cijene, dok bi stečajni dužnik nastavio da egzistira. U ZSP se ne može na ovakav način posmatrati prodaja imovine dužnika. Smatra se da bi dobijeni iznos, na ime prodajne cijene, mogao koristiti dužnik za nastavak poslovanja. No, to samo u slučaju prodaje dijela imovine. Postavlja se pitanje, kakav bi bio dužnikov status u slučaju prodaje cjelokupne imovine. Jedino bi bilo moguće kombinovati ovu mjeru sa još nekom od mjera iz ZSP, koja se odnosi na stečajni plan;
- 5) sljedeća, peta, mjera odnosi se na raspodjelu dužnikove imovine povjeriocima. Kada bi se prenijela sva imovina dužnika, onda bi došlo do njegovog prestanka. Ovdje se ne radi o unovčenju, već o raspoređivanju imovine bez unovčenja. Tako bi na povjericu moguće bilo prenijeti dijelove fabrika, proizvodnih programa, mašine, itd., ukoliko dužnik posjeduje navedeno. Stečajnim planom bi se moralo regulisati raspoređivanje imovine stečajnog dužnika na taj način, što bi dužnik nastavio sa radom. Ako bi se rasporedila sva imovina, dužnik ne bi više postojao, a odnosi povjerilaca, novih vlasnika navedenih stvari, morali bi se definisati u odnosu na samog subjekta, protiv kojeg je pokrenut stečajni postupak. Naravno da bi i ova mjera mogla biti kombinovana sa nekom drugom mjerom iz ZSP-a (ili nekom drugom), kako bi u potpunosti mogao da se ispoštuje cilj stečajnog plana, a to je nastavak rada dužnika;
- 6) sljedeća mjera se odnosi na pretvaranje potraživanja u uloge, tako da to, praktično, znači da povjerioci preuzimaju kontrolu nad dužnikom, samim tim što se njihova potraživanja pretvaraju u osnovni kapital dužnika. Ova mjera bi trebalo da bude precizirana zbog različitih statusnih oblika koje može imati dužnik kao privredni subjekt. Takođe, ovdje do punog izražaja dolazi volja povjerilaca, koja se tiče nastavka rada dužnika, koji je preuzet sa njihove strane;
- 7) u ZSP-u se predviđa da se može slobodno odrediti na koji će način biti izmireni povjerioci. No, to zavisi od stečajnog dužnika, odnosno od njegove djelatnosti. Naravno, kao i kod prethodne mjere, ovo namirenje je vezano za jedan duži rok. Ovdje se može kombinovati više mjera, što samo govori o naglašenosti autonomije volje kod stečajnog plana. Sa druge strane, treba biti oprezan zbog ravnomjernog učešća povjerilaca u prihvatanju stečajnog plana, kao i kod njihovog namirenja. U ZSP-u se predviđa ova mjera, ali se, na

kraju navođenja trinaeste mjere (kao što ćemo vidjeti) stavljaju riječi "i sl.", što govori da subjekti postupka reorganizacije dužnika mogu predvidjeti još neke mjere, koje će doprinijeti opstanku dužnika. Međutim, ovom mjerom se, već, daje sloboda ovim subjektima da slobodno odrede način namirenja povjerilaca, uz nastavak rada dužnika;

- 8) osma mjera se odnosi na namirenje razlučnih prava. Razlučni povjerioci imaju pravo na posebno odvojeno namirenje. Ovom mjerom se sprečava prodaja predmeta na kojima navedeni povjerioci imaju pravo posebnog namirenja. Ova mjera se može provesti samo uz pristanak razlučnih povjerilaca, odnosno, ako pristanu da se njihova prava rješavaju stečajnim planom. Postavlja se pitanje neophodnosti predviđanja ove mjere, ako imamo u vidu status razlučnih povjerilaca u stečajnom postupku, što smo naprijed definisali;
- 9) zatim, ZSP predviđa i mjeru smanjenja ili odlaganja isplate potraživanja. Možemo reći da ova mjera predstavlja prinudno poravnanje. Prinudno poravnanje je ustanova u kojoj se povjerioci ravnaju sa dužnikom u pogledu svojih potraživanja, ali tako da poravnanje djeluje i prema onim povjeriocima koji u njegovom zaključenju nisu učestvovali. Ono se zato i zove prinudno poravnanje, zato što se za njegovo zaključenje ili prihvatanje ne traži pristanak svih povjerilaca. Što se tiče prinudnog poravnanja, uslove i pretpostavke za njegovo zaključenje možemo da definišemo na sljedeći način: a) da se radi o subjektu, koji nije u mogućnosti da izvršava svoje obaveze, odnosno, da se radi o insolventnom subjektu; b) da postoji prijedlog za pokretanje postupka za zaključenje prinudnog poravnanja; c) da se postigne sporazum kvalifikovane većine povjerilaca o zaključenju poravnanja; i d) da poravnanje potvrdi nadležni sud. Samim zaključenjem prinudnog poravnanja mijenja se sadržaj dužnikove obaveze prema povjeriocima. Prinudno poravnanje ima djelovanje prema svim nepriviligovanim povjeriocima, a i prema onima čija su potraživanja dospjela do dana kada je održano ročište na kome je bilo zaključeno prinudno poravnanje, iako nisu učestvovali u tom postupku. Naravno, i ova mjera, mjera smanjenja ili odlaganja isplate potraživanja, može se kombinovati sa nekom od drugih mjera;
- 10) deseta mjera se odnosi na pretvaranje obaveza dužnika u kredit. I ovdje dolazi do odlaganja isplate. Kod pretvaranja obaveza u kredit, postavlja se pitanje garancije, odnosno, jemstva za ispunjenje dužnikovih obaveza. Mjera preuzimanja jemstva je predviđena kao posebna mjera stečajnog plana, ali neophodno je, po našem mišljenju, da se ove dvije mjere istovremeno primjenjuju, prije svega zbog zaštite povjerilaca. Kada govorimo o pretvaranju obaveza dužnika u kredit, mora se reći da ovakva formulacija nije najsrećnija, s obzirom na definiciju kredita, kao i na mogućnost davanja kredita od strane određenih subjekata. Faktički, ovdje će se raditi o odlaganju isplate duga pod određenim uslovima;
- 11) preuzimanje duga - stečajni postupak nad preduzećima ili drugim dužnikom može se spriječiti davanjem izjave o preuzimanju duga insolventnog dužnika. To se može učiniti u prethodnom postupku na ročištu na kojem se utvrduju uslovi za otvaranje stečajnog postupka.

Preuzimanjem duga insolventnog dužnika vrši se, takođe, sanacija privredne organizacije. Ona se razlikuje od finansijske sanacije u tome što se ovdje ne dodjeljuju sredstva insolventnom dužniku radi izvršavanja njegovih obaveza i postizanja drugih ciljeva, već se samo preuzimaju njegovi dugovi, koje će umjesto njega ili zajedno sa njim platiti neko treće lice kao preuzimalac duga.

Izjavu o preuzimanju duga može da da bilo koje treće lice. To, svakako, treba da bude platežno sposobno lice, jer ta izjava treba da bude ozbiljna i osnovana. Ukoliko je izjava o preuzimanju duga bila neosnovana, njen davalac će odgovarati za prouzroko-

vanu štetu i troškove postupka. Kad je riječ o privrednim organizacijama pretpostavlja se da će davalac ove izjave najčešće biti bilo neka poslovna banka, bilo neki jači poslovni partner ili dva ili više njih zajedno, kojima je vrlo stalo do toga da se taj dužnik sačuva od stečaja i da se osposobi za daljnje vršenje privrednih funkcija. To znači da je motiv preuzimanja duga uglavnom isti kao i kod preuzimanja finansijske sanacije preduzeća.

Izjava o preuzimanju duga treba da bude odobrena od strane stečajnog vijeća, da bi ona mogla da proizvodi odgovarajuće pravno djeljstvo. Stečajno vijeće ocjenjuje datu izjavu, provjerava je ako je to potrebno i da li je dato odgovarajuće jemstvo. Izjavu o preuzimanju duga stečajno vijeće odobrava rješenjem. Tim se rješenjem obustavlja stečajni postupak. Protiv tog rješenja može se uložiti žalba, koju mogu da podnesu predlagач preuzimanja duga, dužnik i organizacija koja za dužnika obavlja poslove platnog prometa.

Preuzimanje duga vrši se ugovorom, pa je za njegovu pravnu valjanost potreban pristanak povjerioca. Radi toga je potrebno da se o zaključenom ugovoru o preuzimanju duga obavesti svaki povjerilac. To može da učini bilo dužnik, bilo preuzimalac njegovog duga, ili i jedan i drugi zajedno. Svakom od njih može povjerilac da saopšti svoj pristanak na preuzimanje duga. Povjerilac može da dâ izjavu o pristanku na preuzimanje duga od strane trećeg lica izričito ili prećutno (konkludentnom radnjom). Prećutni pristanak povjerioca na preuzimanje duga od strane trećeg lica može da se pretpostavi. Prema Zakonu o obligacionim odnosima (čl. 446. st. 3), pretpostavlja se da je povjerilac dao svoj pristanak na preuzimanje duga od strane trećeg lica ako je bez ograde primio neko ispunjenje od preuzimaoca duga, koje je ovaj učinio svjesno i u svoje ime.

Povjerilac treba da svoju izjavu o pristanku na preuzimanje duga od strane trećeg lica učini u primjerenom roku, jer ako se u određenom roku ne izjasni o tome smatraće se da nije dao svoj pristanak na to.

Pristanak povjerioca na preuzimanje duga od strane trećeg lica ima za njega veliki značaj, jer povjeriocu nije svejedno ko mu je dužnik, s obzirom na njegovu solventnost, poslovni ugled i sl. Zato povjerilac ne mora da prihvati novog dužnika kao preuzimaoca duga prvog dužnika. Otuda, za vrijeme dok povjerilac ne bude dao svoj pristanak na ugovor o preuzimanju duga, kao i ako on odbije da dâ pristanak na to, ugovor o preuzimanju duga ima djeljstvo ugovora o preuzimanju ispunjenja (čl. 446. st. 5. Zakona o obligacionim odnosima).

Ugovor o preuzimanju duga zaključuje se između dužnika i trećeg lica kao preuzimaoca duga. Zakon ne određuje formu u kojoj se ovaj ugovor zaključuje, ali se treba držati pravila da ako je propisana forma ugovora za osnovni posao, onda i ugovor o preuzimanju duga treba da bude zaključen u toj formi.

Zakon o obligacionim odnosima (čl. 448) utvrđuje opšti režim djeljstva ugovora o preuzimanju duga. Novi dužnik stupa na mjesto prethodnog dužnika, a ovaj se oslobađa obaveze isplate duga. Ugovor djeljuje od momenta kad prethodni i novi dužnik zakluče taj ugovor i kad na njega dâ svoj pristanak povjerilac. Obaveza preuzimaoca duga ostaje po svojoj sadržini ista kao što je bila i obaveza prethodnog dužnika, jer se time ne gasi prvobitno potraživanje povjerioca; zato novi dužnik duguje povjeriocu onoliko koliko mu je dugovao raniji dužnik. I povjerilac koji je prihvatio ugovor o preuzimanju duga od strane trećeg lica takode će zadržavati isti pravni položaj koji je imao prije promjene dužnika. Njemu novi dužnik duguje onoliko koliko mu je dugovao raniji dužnik;

- 12) ZSP predviđa da se stečajnim planom može urediti odgovornost dužnika poslije završetka stečajnog postupka. Ovim se dužnik može i osloboditi odgovornosti za druge obaveze, ako ispuni ono što je predviđeno stečajnim planom. No, mislimo da se ova mjera može i šire tumačiti. U ZSP-u se navodi da se dužnik može osloboditi odgovornosti poslije završetka stečajnog postupka. Poslije završetka stečajnog postupka dolazi do gašenja privrednog subjekta, odnosno, do njegovog brisanja iz registra. Ako je cilj stečajnog plana, tj. postupka reorganizacije, opstanak dužnika, može se postaviti pitanje ovakve formulacije navedene mjere. Dužnik se može osloboditi odgovornosti u postupku reorganizacije samo ako se definiše njegov opstanak, odnosno, ako se ostvare mogućnosti za njegov nastavak rada. Ova mjera bi, takođe, morala da bude preduzimana sa još nekom mjerom, koja će bliže odrediti status dužnika i njegove obaveze prema povjeriocima. Naprijed smo rekli, da ova mjera može da bude i šire tumačena, što znači da ova mjera može biti neadekvatno, u određenim slučajevima, tumačena, što ne bi odgovaralo cilju postupka reorganizacije;
- 13) najzad, ZSP određuje da se mogu izdati nove akcije. Ovdje će doći do nove emisije akcija, kada se povećava kapital dužnika, s tim što se i ovdje mora definisati položaj novih akcionara, kao i odnos dužnika, protiv kojeg je i pokrenut stečajni postupak, prema tim novim akcionarima. Povećanje kapitala dolazi u obzir, jedino, ako to odgovara povjeriocima, jer bi osnovni cilj izdavanja novih akcija bio adekvatno namirenje povjerilaca. Ova mjera, sama za sebe, ne mora značiti "nov početak" dužnika, ako povjerioci ne bi imali koristi od te mjere, imajući u vidu da povjerioci imaju odlučujuću ulogu u prihvatanju stečajnog plana.

Podnošenje prijedloga stečajnog plana

Stečajni plan može podnijeti dužnik zajedno sa prijedlogom za otvaranje stečajnog postupka. To znači, da dužnik ima spreman plan za dalji nastavak poslovanja iako su ispunjeni uslovi za pokretanje stečajnog postupka. Poslije otvaranja stečajnog postupka, stečajni plan imaju pravo da podnesu stečajni upravnik i dužnik pojedinac. Stečajni plan se mora podnijeti do završnog ročišta. Možda bi pravilnija formulacija bila, da se stečajni plan mora podnijeti prije završnog ročišta. Bez obzira ko podnosi stečajni plan, glavnu ulogu u njegovom prihvatanju imaju povjerioci, iako u ZSP-u nisu određeni kao podnosioci plana. No, oni mogu uticati na podnošenje plana, tako što mogu, na ročištu povjerilaca, uticati na stečajnog upravnika, odnosno, mogu naložiti stečajnom upravniku da podnese stečajni plan. Samim tim, oni mogu uticati i na sadržinu stečajnog plana. U ZSP-u je predviđeno da odbor povjerilaca, ako je osnovan, može imati savjetodavnu ulogu u sastavljanju stečajnog plana. To, praktično, znači da povjerioci mogu sastavljati stečajni plan. U svakom slučaju, povjerioci, kao što smo i ranije konstatovali, imaju glavnu ulogu u prihvatanju i donošenju stečajnog plana, što je i razumljivo, jer se stečajnim planom određuje, između ostalog, na koji način će biti izmirena njihova potraživanja.

Pripremni dio stečajnog plana

Stečajni plan se sastoji od pripremnog dijela i osnove za provođenje. Što se tiče pripremnog dijela, u njemu se navode mjere, koje su preduzete prije otvaranja stečajnog postupka ili koje treba da se preduzmu, kako bi se stvorio osnov za provođenje stečajnog plana, odnosno, osnov za ostvarivanje prava subjekata postupka reorganizacije dužnika, tj. povjerilaca, ali i samog dužnika.

U pripremnom dijelu moraju se navesti podaci o samom planu, kao i o posljedicama, koje će on proizvesti. Ti podaci su od značaja za prihvatanje plana od strane povjerilaca. Pripremni dio

stečajnog plana ima funkciju uvoda u osnovu za provođenje, iz koga se zainteresovana lica, prije svih, povjerioci, mogu upoznati sa mjerama koje će biti preduzete u cilju nastavka rada dužnika i namirenja povjerilaca. Znači, iz pripremnog dijela stečajnog plana mora se vidjeti na koji način će mjere, koje su predviđene u stečajnom planu, dovesti do nastavka poslovanja dužnika, kao i na koji način će se namiriti povjerioci. Postupak reorganizacije dužnika imaće smisla, jedino, ako povjerioci mogu namiriti svoja potraživanja u većem obimu, nego što bi to bio slučaj u stečajnom postupku. U pripremnom dijelu se mora navesti, na koji način će se to postići.

Zbog toga je pripremi dio važan, jer definiše mjeru ili mjere, koje će se primjenjivati u postupku reorganizacije dužnika. Pripremi dio mora navesti, u najkraćem, sadržinu osnove za provođenje (glavnog dijela stečajnog plana). Cilj reorganizacije jeste povoljnije namirenje povjerilaca i nastavak rada dužnika. Pripremi dio stečajnog plana predstavlja, kao što smo rekli, uvod u postupak reorganizacije, poslije kojeg dužnik nastavlja sa radom, odnosno, nakon kojeg se stečajni postupak nastavlja. Osim toga, pripremi dio predstavlja i neku vrstu obavještenja za sva zainteresovana lica o tome, šta će se preduzeti u postupku reorganizacije.

Osnova za provođenje stečajnog plana

Sa druge strane, osnova za provođenje sadrži detaljnije informacije o izmjeni statusa dužnika, kao i drugih subjekata u postupku reorganizacije. U osnovi za provođenje se moraju, na detaljan način, navesti mjere, koje će dovesti do nastavka rada stečajnog dužnika. U osnovi za provođenje se mora definisati i status svih subjekata koji učestvuju u postupku reorganizacije. Prije svega, to se odnosi na povjerioce. Povjerioci sa različitim pravnim položajem se svrstavaju u posebne grupe. Tako imamo povjerioce sa pravom odvojenog namirenja, zatim povjerioce koji nisu nižeg isplatnog reda, kao i povjerioce pojedinih nižih isplatnih redova, ako planom nije predviđeno da njihova potraživanja prestaju. U stečajnom planu se mogu razvrstati povjerioci, koji imaju isti pravni položaj, ali imaju drugačiji interes, koji se tiče nastavka rada dužnika, odnosno naplate potraživanja. Naime, nekim povjeriocima može biti u interesu nastavak poslovanja dužnika, dok bi drugim povjeriocima bila u interesu što brža naplata potraživanja. U ovim odredbama se navodi da se takvo razvrstavanje mora obrazložiti. Iz toga proizlazi da se kod ovakve podjele povjerilaca, prema njihovom interesu, mora voditi računa o jednakosti povjerilaca. Posebnu grupu će činiti i zaposleni kod dužnika, ali samo kao povjerioci sa većim potraživanjima.

Prava razlučnih i stečajnih povjerilaca (i povjerilaca nižih isplatnih redova)

Dalje, u osnovi za provođenje stečajnog plana regulišu se i prava razlučnih povjerilaca, tako što se stečajnim planom ne smije zadirati u njihova prava na odvojeno namirenje, ako nije drugačije određeno planom. Prije svega, postavlja se pitanje da li se stečajnim planom može mijenjati položaj razlučnih povjerilaca, kao i njihovo pravo na odvojeno namirenje. Kao što se vidi, može, s tim da eventualne promjene položaja razlučnih povjerilaca, koje su definisane stečajnim planom, imaju dejstva samo prema onim razlučnim povjeriocima, koji su za njega glasali. Ostali razlučni povjerioci zadržavaju svoja prava koja su definisana u stečajnom postupku. Takođe, u istoj odredbi se navodi da, u slučaju da se njihova prava smanjuju stečajnim planom, mora se definisati u kom dijelu se prava smanjuju, na koje se vrijeme odlaže njihovo namirenje, kao i koje odredbe stečajnog plana će se primjenjivati, kada su u pitanju razlučni povjerioci. Isto važi i za prava povjerilaca koji nisu nižih isplatnih redova, tako da i za njih stečajni plan mora definisati navedena pitanja, što se tiče prava povjerilaca nižih isplatnih redova, njihova potraživanja prestaju, ako stečajnim planom nije drugačije određeno. Ako se stečajnim planom drugačije definiše njihov položaj, onda se mora odrediti i njihov položaj, kao i kod razlučnih povjerilaca, odnosno, povjerilaca koji nisu nižih isplatnih redova.

Jednako postupanje u postupku reorganizacije

U osnovi za provođenje se mora voditi računa i o jednakom postupanju prema svim subjektima postupka reorganizacije, sa izuzetkom da se može i različito postupati prema nekim subjektima, ukoliko postoji saglasnost svih subjekata ovog postupka. Znači, može se predvidjeti da neki subjekti u postupku reorganizacije imaju drugačiji tretman od ostalih subjekata, za šta je potrebna saglasnost svih subjekata, kako onih koji mogu imati povoljniji položaj u odnosu na ostale, tako i onih koji će biti u nepovoljnijem položaju. Naravno, potrebna je saglasnost i onih subjekata čiji se položaj ne mijenja. Osim toga, predviđeno je da se stečajni upravnik i dužnik ne smiju posebno dogovarati sa pojedinim subjektima u postupku u vezi s njihovim povoljnijim položajem, ukoliko budu glasali na određen način. Položaj svakog subjekta postupka reorganizacije mora biti definisan osnovom za provođenje stečajnog plana, odnosno, svaka eventualna izmjena položaja nekog od subjekata mora biti definisana u tom aktu.

Stečajni dužnik se namirenjem povjerilaca, u skladu sa osnovom za provođenje, oslobađa preostalih obaveza prema tim povjeriocima. Znači, on se oslobađa odgovornosti. Isto tako, ako je dužnik trgovačko društvo, komanditno društvo ili neko drugo, koje je osnovano u skladu sa Zakonom, primjenjivaće se ista pravila. Znači, ta pravila bi se primjenjivala i na odgovornost članova navedenih društava, u skladu sa oblikom društva o kome je riječ. No, ovdje bi glavnu ulogu, u tom pogledu, igrao stečajni upravnik, s obzirom na to da je on odgovoran za pravilno i ravnomjerno namirenje povjerilaca, u skladu sa osnovom za provođenje stečajnog plana.

Pregled imovine; finansijski plan

Ako se u osnovi za provođenje stečajnog plana predvidi da će se povjerioci namiriti iz prihoda preduzeća koje je nastavilo sa radom, onda uz stečajni plan treba priložiti i pregled imovine i obaveza, koje treba ispuniti, kao i pregled prihoda i rashoda, koji se mogu očekivati u određenom vremenskom periodu, u toku kojeg se moraju namiriti povjerioci. Znači, ovdje je potrebno podnijeti dokumentaciju koja se, prije svega, odnosi na pregled imovine, na osnovu kojih se može ocijeniti ekonomska snaga dužnika, kao i uslovi za njegov nastavak rada. Finansijski plan osnove za provođenje je značajan u pogledu prihvatanja cijelog stečajnog plana.

Ukoliko se radi o dužniku pojedincu, onda treba da se podnese i njegova izjava, da je on spreman za nastavak rada. Ako se radi o pravnim licima - dužnicima, kao što su javno privredno društvo ili komanditno društvo, onda tu izjavu treba da podnesu lica koja su lično odgovorna u tim društvima. Ta izjava nije potrebna, ako je stečajni plan podnio sam dužnik, što je i logično, jer on, tada, sam predlaže mjere za sopstvenu reorganizaciju. ZSP definiše da je potrebno da izjavu podnesu i povjerioci, ako oni, po stečajnom planu, treba da steknu neka prava prema dužniku (bez obzira da li se radi o udjelima ili o pravima kod obavljanja djelatnosti), u skladu sa mjerom reorganizacije, koja je predviđena u stečajnom planu. Ta izjava predstavlja njihovu saglasnost za sticanje udjela, odnosno, sticanja nekih drugih prava koja se tiču stečajnog dužnika. Osim toga, izjavu treba da podnesu i lica koja preuzimaju dug prema povjeriocima, kao i lica koja učestvuju u statusnim promjenama dužnika, ako je to određeno stečajnim planom.

Mjere, koje su predviđene stečajnim planom, neće se moći provoditi bez navedenih izjava, odnosno, saglasnosti određenih subjekata, koji su učesnici postupka reorganizacije. Zbog toga je potrebno pažljivo razmotriti vrstu mjera, koje će se preduzeti za nastavak rada dužnika, imajući u vidu da se može desiti da veliki broj lica učestvuje u ovom postupku, od čijih postupaka će zavisiti da li će reorganizacija biti provedena do kraja. To se, prije svega, odnosi na dužnika koji (ako on sam ne podnosi stečajni plan) mora ispuniti uslove, koje određena mjera zahtijeva. Naravno, ne treba zaobići ni ostale subjekte, naročito one koji preuzimaju dužnika u bilo kom obliku, definisanom u stečajnom planu.

Cilj stečajnog plana je da dužnik nastavi sa radom. Ove izjave su potrebne radi sigurnosti i podnosioca plana i dužnika, kao i trećih lica, u tom pogledu, da će doći do ispunjenja stečajnog plana.

Odbacivanje stečajnog plana

Stečajni sud može, poslije uvida u pripremni dio i osnovu za provođenje stečajnog plana, odbaciti stečajni plan po službenoj dužnosti zbog nepoštovanja propisa o pravu na podnošenje stečajnog plana, zatim, ako nema izgleda da stečajni plan prihvate povjerioci ili potvrdi sud, kao i ako se prava subjekata u postupku ne mogu ostvariti u skladu sa osnovom za provođenje. Stečajni sud će doći do ovakvih zaključaka na osnovu mišljenja stečajnog upravnika i povjerilaca. Ovakva odluka stečajnog suda zavisice i od vrste mjere, koja je predložena u stečajnom planu. Smatramo da je, ovdje, zakonodavac trebalo da odredi rok u kome će stečajni sud biti dužan da se izjasni o planu. Mišljenje stečajnog upravnika i povjerilaca ima veliku ulogu kod odbacivanja plana, s obzirom na to da stečajni sud može donositi odluku o odbacivanju jedino na osnovu tog mišljenja.

Razlozi za odbacivanje se dijele na formalne (kada nisu ispunjeni propisi ZSP) i na one koji se tiču samog plana, odnosno njegovog mogućeg ostvarenja. Osim po službenoj dužnosti, stečajni sud može odbaciti novi plan stečajnog dužnika na zahtjev stečajnog upravnika, uz saglasnost odbora povjerilaca (ako je osnovan), ako je dužnik već podnio plan, koji su povjerioci odbili, zatim, koji sud nije potvrdio kao i plan, koji je on povukao, poslije javnog zakazivanja ročišta za raspravljanje o planu. Smatramo da je ova odredba nejasna. Činjenica je da se stečajni plan može podnijeti poslije otvaranja stečajnog postupka do završnog ročišta. Ovdje se radi o podnošenju novog plana, ako je stari plan, koji je podnio dužnik, odbijen, nepotvrđen ili povučen. Možda bi bila jasnija odredba ako bi se ograničila mogućnost stečajnog dužnika na podnošenje samo jednog stečajnog plana u toku stečajnog postupka. Pitanje, koje bi se ovdje postavilo, jeste da li će se stečajni sud, u ovakvom slučaju, upustiti u ocjenu stečajnog plana čije odbacivanje traži stečajni upravnik. Po odredbi ZSP-a, mislimo da neće.

Izjašnjavanje o stečajnom planu

Ukoliko stečajni plan ne bude odbijen, onda će stečajni sud tražiti da se o njemu, u roku od trideset dana, izjasne odbor povjerilaca, ako je osnovan, dužnik pojedinac, ako je plan podnio stečajni upravnik, kao i stečajni upravnik, ako je plan podnio dužnik. Ovdje se ponovo ukazuje da, kad govorimo o dužniku pojedincu, govorimo o preduzetniku. Znači, o planu se moraju izjasniti svi subjekti u postupku reorganizacije dužnika. Ono što je, možda, propušteno, jeste izjašnjavanje povjerilaca, ako odbor povjerilaca nije osnovan. Naravno, postoji posebno ročište za raspravljanje i glasanje o stečajnom planu, no, mišljenja smo da se i u ovoj odredbi morala izvršiti napomena u tom pogledu, s obzirom na ulogu povjerilaca u prihvatanju stečajnog plana. Stečajni sud može tražiti mišljenje o stečajnom planu i od nadležnih državnih organa, kao i od privredne komore. Stečajni sud može obustaviti unovčenje i diobu stečajne mase, ako bi to ugrozilo provođenje stečajnog plana.

Isto tako, sud neće odrediti obustavu, ako bi, usljed obustave, nastupila znatna šteta za stečajnu masu. Znači, stečajni sud mora, i u postupku reorganizacije, kod izjašnjavanja o stečajnom planu, da vodi računa o stečajnom postupku i o oblikovanju stečajne mase, s obzirom na to da do samog postupka prihvatanja i potvrđivanja stečajnog plana još nije došlo, u tom trenutku. Stečajni plan, odnosno postupak reorganizacije, u ovoj fazi, nikako ne bi smio da ugrozi stečajni postupak, niti da dovede u pitanje unovčavanje stečajne mase.

Stečajni plan se podnosi i razmatra, odnosno prihvata i potvrđuje tokom stečajnog postupka. U svakom slučaju, stečajni sud mora odlučivati o tome šta je korisnije za povjerioce,

odnosno dužnika. Stečajni plan ne mora biti prihvaćen, a ukoliko se ne unovči imovina dužnika može doći do oštećenja povjerilaca. Sa druge strane, iako bi stečajni plan mogao biti prihvaćen, on ne mora imati dejstva, ukoliko je dužnikova imovina već unovčena i obrazovana stečajna masa. Znači, samim tim, cijeli postupak oko podnošenja stečajnog plana ne bi imao potvrdu u nastavku rada stečajnog dužnika.

PRAKTIČNI PRIMJERI

PLAN REORGANIZACIJE STEČAJNOG DUŽNIKA "ČAJAVEC ALATNICA" a.d. u stečaju, Banja Luka

SADRŽAJ

1. PRIPREMNA OSNOVA

1.1. Osnovni podaci o pravnom statusu stečajnog dužnika	47
1.2. Podaci o pravnim odnosima stečajnog dužnika.....	48
1.3. Podaci o privrednim i ekonomskim odnosima u kojima se stečajni dužnik nalazi	50
1.4. Cilj stečajnog plana	50
1.5. Koncept stečajnog plana	51
1.6. Mjere koje su već preduzete radi ostvarenja cilja predviđenog stečajnim planom	52
1.7. Mjere koje će se preduzeti radi ostvarenja cilja predviđenog planom	53
1.8. Način ostvarenja stečajnog plana.....	53
1.9. Organizacioni oblik stečajnog dužnika	53

2. OSNOVA ZA PROVOĐENJE

2.1. Grupisanje povjerilaca po grupama	54
2.2. Pravni status stečajnog dužnika i njegove obaveze nakon usvajanja stečajnog plana	55
2.3. Nadzor nad provođenjem plana	56
2.4. Sudski postupci protiv dužnika stečajnog dužnika	56

Prilozi:

- PRILOG 1 (Spisak za glasanje GRUPA 1 - Potraživanja radnika - viši isplatni red)
- PRILOG 2 (Spisak za glasanje GRUPA 2 - Ostali povjerioci - viši isplatni red)
- PRILOG 3 (Spisak za glasanje GRUPA 3 - Radnici koji svoja potraživanja opšteg isplatnog reda pretvaraju u akcije stečajnog dužnika, radnici koji ostaju u radnom odnosu)
- PRILOG 4 (Spisak za glasanje GRUPA 4 - Radnici opšti isplatni red koji svoja potraživanja naplaćuju u gotovini i akcijama stečajnog dužnika)
- PRILOG 5 (Spisak za glasanje GRUPA 5 - Povjerioci opšteg isplatnog reda koji svoja potraživanja naplaćuju u gotovini i akcijama stečajnog dužnika)
- PRILOG 6 (Spisak radnika koji svoja potraživanja opšteg isplatnog reda pretvaraju u akcije stečajnog dužnika, radnici koji ostaju u radnom odnosu)
- PRILOG 7 (Spisak za isplatu radnika opšti isplatni red koji svoja potraživanja naplaćuju u gotovini i akcijama stečajnog dužnika)
- PRILOG 8 (Spisak za isplatu povjerilaca opšteg isplatnog reda koji svoja potraživanja naplaćuju u gotovini i akcijama stečajnog dužnika)
- PRILOG 9 (Spisak za isplatu potraživanja radnika viši isplatni red)
- PRILOG 10 (Spisak za isplatu ostali povjerioci viši isplatni red osim radnika)
- PRILOG 11 (Procjene vještaka građevinske struke)
- PRILOG 12 (Procjene vještaka mašinske struke)
- PRILOG 13 (Pismo namjere ZLATO MM d.o.o.)
- PRILOG 14 (Kopija rješenja o registraciji društva ZLATO MM d.o.o.)
- PRILOG 15 (Udjeli povjerilaca u akcionarskom kapitalu stečajnog dužnika)
- PRILOG 16 (Biznis-plan stečajnog dužnika)
- PRILOG 17 (Izjava zakonskog zastupnika i vlasnika ZLATO MM d.o.o. o peuzimanju obaveza prema radnicima.)
- PRILOG 18 (Struktura vlasništva reorganizovanog stečajnog dužnika)

1. PRIPREMNA OSNOVA

1.1. Osnovni podaci o pravnom statusu stečajnog dužnika

Stečajni dužnik je osnovan sadamdesetih godina kao pravni subjekat u sastavu preduzeća ČAJAVEC, sa osnovnom djelatnošću proizvodnje alata za potrebe prvenstveno preduzeća u sastavu ČAJAVEC. Svojim razvojem preduzeće je alate proizvodilo i za naručioce širom tadašnje Jugoslavije kao i za izvoz.

U vrijeme otvaranja stečajnog postupka, 22.03.2005, stečajni dužnik je imao status akcionarskog društva i poslovao je pod nazivom "Čajavec Alatnica", proizvodnja, usluge, trgovina a.d. Banja Luka, sa sjedištem u ul. Jovana Dučića br. 25 u Banjoj Luci.

Prema registarskom ulošku br. 1-322-00 Osnovnog suda Banja Luka, u kojem je upisan stečajni dužnik na obrascu 2, struktura kapitala u procentima i akcijama izgleda:

- putem vaučer ponude 54.999994% ili 2132699 akcija,
- penzioni fond 10.000013% ili 387764 akcija,
- fond za restituciju 4.999981% ili 193881 akcija,
- državni kapital 30.000013% ili 1163291 akcija.

U okviru vaučer ponude pojedinačni učesnici su: ZEPTER INVEST A.D. i BLB-MEN. INVEST A.D. kao i pojedinačni akcionari, kojih ima ukupno 134.

Iako je od strane stečajnog dužnika u više navrata bilo obraćanja Direkciji za privatizaciju u smislu neriješenih imovinskih odnosa u okviru sistema "Čajavec Holding", ipak je Direkciji za privatizaciju dostavljen program/prijemni pečat.

Direkcija za privatizaciju br. 1168-01/00 od 13.06.2000, koji smo našli u dokumentaciji Osnovnog suda Banja Luka, gdje je u obrascu P1, pod naslovom "Zemljište" dostavljen podatak da se radi o zemljištu k.č. 841/26 na kojem se nalaze 2 zgrade površine od 2.924 m² i 1.426 m², a dalje u naslovu "Objekti" ponovo su navedene ove dvije privredne zgrade.

Uz privrednu zgradu površine 980 m², stoji napomena da je upisana hipoteka.

Nakon upoznavanja sa dokumentacijom i imovinom stečajnog dužnika, stečajni upravnik je došao do podataka da je privredna zgrada upisana u z.k. uložak Osnovnog suda Banja Luka br. 5470, ležeća na k.č.841/26, površine 980m², upisana na "B" listu - vlasništvo Privrednog preduzeća "Rudi Čajavec" Banja Luka, a identično stanje je i u katastarskom operatu.

Znači, i katastarski i zemljišnoknjižno, imovina stečajnog dužnika koja je dostavljena u Direkciju za privatizaciju kao imovina stečajnog dužnika vodi se na drugom pravnom subjektu "Rudi Čajavec".

Nesporno je na terenu da je stvarni uživalac ove imovine stečajni dužnik, ali posjedovna i zemljišnoknjižna dokumentacija ne odgovara ovom stanju.

1.2. Podaci o pravnim odnosima stečajnog dužnika

Stečajni dužnik je prema izvještaju stečajnog upravnika, koji je usvojen na ročištu održanom 15.06. 2005. godine, raspolagao sljedećom imovinom:

(Procijenjena tržišna vrijednost po tom izvještaju je 3,260.236,27 KM)

Red. broj	NAZIV IMOVINE	KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST	PROC. TRŽIŠNA VRIJEDNOST	PROC. UBRZANA LIKV. VRIJEDN.
1.	OBJEKAT ALATNICE	1,969.763,93 KM	1,360.413,00 KM	
2.	INFRASTRUKTURA		120.111,60 KM	
3.	ZEMLJIŠTE OBJEKATA ALATNICE	1,059.698,11 KM	346.953,60 KM	600.000,00 KM
4.	ZEMLJIŠTE U SASTAVU KOMPL. ČAJAVEC		55.296,60 KM	
5.	OPREMA	14.993,42 KM	691.182,62 KM	353.712,08 KM
6.	ZALIHE		599.885,85 KM	
7.	POTRAŽIVANJA	87.447,95 KM		87.447,95 KM
8.	GOTOVINA	3.945,05 KM	3.945,05 KM	
9.	UKUPNO	3,384.399,24 KM	3,260.236,27 KM	1,045.105,00 KM

Prema izvještaju sa ročišta za ispitivanje potraživanja:

Priznata potraživanja su:

1. Viši isplatni red	111.764,80 KM
- potraživanja radnika	79.832,00 KM
- Fond PIO Republike Srpske	19.159,68 KM
- Zavod za zapošljavanje Republike Srpske	798,32 KM
- Fond zdrav. osiguranja Republike Srpske.....	11.974,80 KM
2. Opšti isplatni red	1.254.772,43 KM
- "Čajavec Elektromehanika" a.d. u stečaju	13.437,84 KM
- "Čajavec Mehanički proizvodi" a.d.	2.320,30 KM
- "Čajavec Elektronska obrada podataka" a.d.	5.385,70 KM
- "Čajavec Energetika" a.d. u stečaju	7.509,15 KM
- RJ Elektrodistribucija, ZDP Elektrokrajina p.o.	146.778,34 KM
- Zavod za izgradnju p.o.....	51.077,82 KM
- Fond za penz. i inv. Osiguranje Republike Srpske	355.908,75 KM
- Fond zdravstvenog osig. Republike Srpske	166.830,37 KM
- Zavod za zapošljavanje Republike srpske.....	14.188,37 KM
- Ministarstvo finansija-Poreska uprava Rep.Srpske.....	1.355,40 KM
- potraživanja radnika iz radnog odnosa	462.272,00 KM
- Knežević Radovan	1.369,09 KM
- Pejić Željka.....	3.831,57 KM
- Zečević Vitomir	1.521,02 KM
- Zeljković	3.670,56 KM
- Karalić Slobodan.....	1.227,39 KM
- Nikolić Bojan	2.135,24 KM
- Gatarić Vukašin	13.953,52 KM
Osporena potraživanja	476.552,45 KM

Stečajni dužnik na dan otvaranja stečajnog postupka nije imao imovine u inostranstvu, osim novčanih potraživanja.

Sadašnjim poslovanjem stečajni dužnik u potpunosti ispunjava sve svoje obaveze u skladu sa važećim propisima poslovanja.

Od otvaranja stečajnog postupka sklopljeni su, realizovani ili je realizacija u toku poslova u vrijednosti od oko 62.000,00KM, dok je preneseno poslova od prije otvaranja stečajnog postupka u vrijednosti od oko 88.000,00 KM.

U toku su dogovori za poslove u vrijednosti od oko 80.000,00 KM.

Protiv stečajnog dužnika ne vodi se ni jedan sudski spor.

Stečajni upravnik je u ime stečajnog dužnika podnio tužbe, pred domaćim sudom, protiv sljedećih dužnika:

1. "Čajavec Prostorna tehnika" - iznos od .....6.675,11 KM
2. "Čajavec Mehanički proizvodi" - iznos .....12.483,50 KM
3. "Čajavec Elementi automatike" Čelinac - iznos .....1.305,00 KM
4. "Jelšingrad - Livnica" - iznos.....13.540,70 KM
5. Konstrukcija Čavlina - iznos .....16.800,06 KM
6. Reconsult - iznos .....16.466,81 KM

Već je završen sudski postupak po tužbi stečajnog dužnika protiv "Kozara putevi", vrijednost spora 1.035,00 KM plus kamata koja će biti poznata pri konačnoj naplati. Donesena prvostepena presuda u korist stečajnog dužnika.

Ukupno očekivani priliv od utuženih sporova kod domaćih sudova je: 68.306,18 KM.

U inostranstvu se vode postupci protiv dužnika stečajnog dužnika koji se vode od prije otvaranja stečajnog postupka i to:

1. "Elektroinvest", Zrenjanin, vrijednost utuženja .....10.000,00 KM
2. "Promiks", Beograd, vrijednost utuže .....18.000,00 KM

Kod konačne presude na ove sume će biti dosudene pripadajuće kamate.

1.3. Podaci o privrednim i ekonomskim odnosima u kojima se stečajni dužnik nalazi.

Društvo je projektovano i izgrađeno prvenstveno za potrebe izrade alata Preduzeća ČAJAVEC, kao i banjalučke regije. Propadanjem tih preduzeća stečajni dužnik je došao u probleme sa obezbjeđenjem dovoljne uposlenosti kapaciteta, što je u osnovi i dovelo do stečaja.

Problem nedostatka posla i uposlenosti kapaciteta je i sadašnji problem stečajnog dužnika.

Treba istaći da je stečajni dužnik izložen nelojalnoj konkurenciji zbog neuređenosti regularnosti poslovanja privrednih subjekata koji poslove naplaćuju i ugovaraju u gotovinskom plaćanju, kao i što upošljavaju radnu snagu na koju ne plaćaju obaveze.

Uređenjem zakonitosti poslovanja privrednih subjekata stečajni dužnik će doći u znatno bolji položaj.

Sada se Društvo uglavnom bavi:

- proizvodnja alata:
  - za obradu deformisanjem,
  - za livenje plastičnih masa,
  - za livenje niskotopivih legura,
  - za livenje bakelita,
  - za precizni liv;
- izradom uređaja i naprava;
- usluge mašinske obrade;
- usluge termičke obrade (cementacija i kaljenje);
- zaštita bruniranjem.

1.4. Cilj stečajnog plana

Osnovni cilj stečajnog plana je namirenje povjerilaca u većem iznosu nego u slučaju likvidacije stečajnog dužnika. Ovom reorganizacijom predviđam namirenje potraživanja 100%, i to dijelom u novcu a dijelom pretvaranjem potraživanja u akcije stečajnog dužnika, dok bi se ubrzanom likvidacionim postupkom dobilo namirenje najviše 70%, i u dužem vremenskom periodu (do sada većina prodanih preduzeća u likvidaciji je prodana za 40% do 50%), te ovaj plan smatram povoljnim za povjerioce.

Stečajnim planom je, pored navedenog, predviđeno očuvanje stečajnog dužnika kao pravnog subjekta i njegove osnovne djelatnosti a time i dijela radnih mjesta kroz mogućnost povećanja uposlenosti novih radnika.

U slučaju likvidacije stečajnog dužnika svi radnici bi ostali bez posla.

1.5. Koncept stečajnog plana

Planom je predviđeno da postojeće društvo nastavi poslovanje sa osnovnom djelatnosti, ali na manjem prostoru, koji je primjereniji sadašnjoj uposlenosti kapaciteta.

Znači da se planom predviđa prodaja dijela imovine stečajnog dužnika, što znači djelimičnom likvidacijom stečajnog dužnika sanacija preostalog dijela.

Stečajni dužnik bi prodajom dijelova poslovne zgrade:

1. Prostor na koti +3,20 oznake A.v, k. visine 3,20; prostor na koti +6,40, oznake A.s., k. visine 3,20 m u A.d., k. visine 6,40 m (površine 517,75+644,25+591,40m²) za vrijednot 766.848,80 KM (procijenjena vrijednost sudskog vještaka).
Ovaj prostor bi kupilo preduzeće ZLATO MM d.o.o. čija bi osnovna djelatnost bila prerada zlata, odnosno proizvodnja proizvoda od zlata. Kupac se obavezuje da će u stalni radni odnos zaposliti 15 radnika stečajnog dužnika.
Prodaja ovog dijela imovine bi se realizovala u roku od 60 dana od dana usvajanja plana. Trideset dana po ulasku u posjed kupac bi u stalni radni odnos primio pomenuti broj radnika.
2. U toku je realizacija odluke Skupštine povjerilaca o prodaji mašina koje nisu neophodne u sadašnjem procesu proizvodnje (u nalazu sudskih vještaka su pod nazivom "mašina posebne namjene"). Te mašine se prodaju metodom javnog nadmetanja, a početna cijena je procijenjena vrijednost sudskih vještaka, čiji se nalaz

nalazi u prilogu ovog plana. Procijenjena vrijednost unovčavanja ovih sredstava je 97.000,00 KM (od ovog iznosa unovčeno je za dio do sada prodanih sredstava 31.880,00 KM).

Za neprodana sredstva predlažem da Skupština povjerilaca donese odluku da ta sredstva ostanu na raspolaganje stečajnom dužniku.

Ukupno očekivana sredstava od prodaje imovine je 766.848,80 KM.

- sredstva od prodaje dijela objekta (prema tački 1.5. stav 1) .....766.848,80 KM

Iz ovog iznosa isplatilo bi se u cijelosti:

- troškovi stečajnog postupka.....20.000,00 KM

- viši isplatni red radnici u iznosu od (PRILOG 9) .....79.832,00 KM

- viši isplatni red Fond PIO RS u iznosu od .....19.159,68 KM

- viši isplatni red Zavod za zapošljavanje RS u iznosu od .....798,32 KM

- viši isplatni red Fond Zdr. osiguranja RS u iznosu od .....11.974,80 KM

(spisak za isplatu viši isplatni red PRILOG 10)

UKUPNO:.....131.764,80 KM

- opšti isplatni red bi se gotovinski isplatio u iznosu od .....635.084,00 KM, na način kako predviđa ovaj plan, kako slijedi.

Od priznatih potraživanja opšteg isplatnog reda, koja iznose.....1,254.772,43 KM, predlažem za povjerioce:

- radnici koji ostaju u radnom odnosu kod stečajnog dužnika i kod ZLATO d.o.o. prema PRILOGU 6 da svoja potraživanja opšteg isplatnog reda u cijelosti pretvore u akcije stečajnog dužnika (ukupan iznos ove grupe povjerilaca iznosi **261.173,19 KM**);

- povjerioci-radnici opšteg isplatnog reda koji ne ostaju u radnom odnosu prema PRILOGU 7 isplaćuju se u gotovini u iznosu od 63,64%, odnosno **145.106,69KM**, dok ostatak potraživanja pretvaraju u akcije stečajnog dužnika u iznosu od **83.763,51 KM** prema PRILOGU 7;

- povjerioci pravni subjekti opšteg isplatnog reda prema PRILOG 8 isplaćuju se u gotovini u iznosu od 63,64%, odnosno **487.364,81 KM**, dok ostatak potraživanja pretvaraju u akcije stečajnog dužnika u iznosu od **278.450,42 KM** prema PRILOG 8.

U PRILOG 15 dati su udjeli povjerilaca u akcionarskom kapitalu stečajnog dužnika.

Postupke pred sudovima protiv dužnika stečajnog dužnika preuzelo bi novoformirano Akcionarsko društvo.

1.6. Mjere koje su već preduzete radi ostvarenja cilja predviđenog stečajnim planom.

Tokom prethodnog postupka izvršena je procjena nepokretnosti stečajnog dužnika imajući u vidu zainteresovanost kupca ZLATO MM d.o.o.

Po otvaranju stečaja vršio sam razgovore sa Zavodom za izgradnju o smanjenju potraživanja. Slične razgovore vodio sam i sa Fondom zdravstvenog osiguranja.

Rezultat tih razgovora su priznanje potraživanja.

Zadržan je obim proizvodnje koji omogućava poslovanje stečajnog dužnika kroz angažovanje 20 radnika i izmirenje svih dospjelih obaveza.

Vršeni su razgovori sa potencijalnim kupcima imovine stečajnog dužnika, to su firma KORS iz Laktaša i firma "Autoelektrika" iz Laktaša. Oni su dostavili svoja pisma namjere.

Stečajni upravnik je posjetio poslovne partnere u Srbiji sa namjerom da ih uvjeri da nastave poslovnu saradnju i pored otvaranja stečajnog postupka.

Održavao sam redovne sastanke jednom sedmično sa predstavnicima međunarodne organizacije USAID, teme razgovora su tok vođenja stečajnog postupka, kao i problemi koji se javljaju. Ta saradnja traje i dalje. Poslije odluke Skupštine povjerilaca da izradim plan reorganizacije formirao sam tim za izradu istog.

1.7. Mjere koje će se preduzeti radi ostvarenja cilja predviđenih planom

Po stupanju na snagu stečajnog plana preduzeće se sljedeće radnje:

1.7.1. Formiranje akcionarskog društva na dijelu imovine stečajnog dužnika koja nije predmet prodaje.

Akcije Društva su dio priznatih potraživanja radnika opšteg isplatnog reda kako je definisano tačkom 1.5. ovog plana.

1.7.2. Usvajane upravljačkih akata Društva:

- u Statut Društva obavezno, u cilju zaštite akcionara, uvrstiti odredbu u skladu sa članom 229. ZOP-a Republike Srpske, a koji glasi:

„ Prenos akcija na ime akcionarskog društva čije se akcije ne prodaju i ne kupuju na berzi, statutom se može usloviiti saglasnošću uprave ili pravom preče kupovine od ostalih akcionara ili Društva;

- Predaja Društva na upravljanje novim vlasnicima.

1.7.3. Prodaja, naplata imovine koja je predmet prodaje.

1.7.4. Isplata povjerilaca kako je predviđeno planom u tački 1.5. i Zakonom o stečajnom postupku Republike Srpske (PRILOG 7, 8, 9 i 10).

Sredstva od prodaje imovine i naplate utuženih potraživanja biće uplaćivana na poseban račun otvoren kod HYPO ALPE ADRIA BANK.

1.8. Način ostvarenja stečajnog plana

Stečajni plan predviđa da će stečajni dužnik zadržati sadašnji nivo proizvodnje i u narednom periodu ga povećati, čime bi mogao zanoviti proizvodne kapacitete i zaposliti stručnu radnu snagu.

Poslovanje stečajnog dužnika bi vodila novoformirana uprava, a osnova za poslovanje bi bio BIZNIS PLAN, koji je u ime stečajnog dužnika sačinio prethodni direktor - PRILOG 16.

Organizovanjem proizvodnje od strane ZLATO MM biće za njihove potrebe angažovano dio proizvodnih kapaciteta stečajnog dužnika.

Način namirenja povjerilaca je prodajom dijela imovine stečajnog dužnika na način utvrđen ovim planom, kako stoji u tački 1.5.

1.9. Organizacioni oblik stečajnog dužnika

Stečajni dužnik bi zadržao organizacioni oblik akcionarskog društva sa odnosom vlasništva kako je navedeno prema PRILOGU 15.

2. OSNOVA ZA PROVOĐENJE

2.1. Grupisanje povjerilaca po grupama

Radi glasanja o stečajnom planu povjerioci se razvrstavaju u sljedeće grupe:

I grupa:

Radnici povjerioci stečajnog dužnika - viši isplatni red, ukupno: 79.832,00 KM (spisak PRILOG 1)

Grupa je formirana u skladu sa članom 147. ZSP RS, na bazi sljedećih kriterija:

- grupu čine povjerioci-radnici čija potraživanja pripadaju višem isplatnom redu,
- svi su fizička lica,
- većina grupe ima interes da opstane stečajni dužnik i time sačuvaju radna mjesta.

II grupa

Ostali povjerioci višeg isplatnog reda (osim radnika) - (spisak PRILOG 2),
ukupno 31.932,80 KM

Ova grupa je formirana u skladu sa članom 147. ZSP RS, na bazi sljedećih kriterija:

- sva potraživanja su potraživanja fondova,
- potraživanja iz grupe pripadaju višem isplatnom redu,
- svi pripadnici ove grupe namiruju se u 100% iznosu.

III grupa

Radnici koji svoja potraživanja opšteg isplatnog reda pretvaraju u akcije stečajnog dužnika-radnici koji ostaju u radnom odnosu prema PRILOGU 3 ukupno 256.781,10 KM.

Ova grupa je formirana u skladu sa članom 147. ZSP RS na bazi sljedećih kriterija:

- potraživanja ovih povjerilaca pripadaju grupi opšteg isplatnog reda,
- svoja potraživanja u cijelosti pretvaraju u akcije preduzeća,
- imaju isti interes da zadrže radno mjesto.

IV GRUPA

Radnici koji svoja potraživanja opšteg isplatnog reda dijelom naplaćuju u gotovini a dijelom pretvaraju u akcije stečajnog dužnika prema PRILOGU 4.

Ova grupa je formirana u skladu sa članom 147. ZSP RS na bazi sljedećih kriterija:

- potraživanja povjerilaca pripadaju grupi opšteg isplatnog reda,
- pripadaju grupi koja svoja potraživanja dijelom naplaćuje u gotovini a dijelom
- pretvara u akcije stečajnog dužnika,
- pripadnici grupe imaju isti interes, tj. da naplate svoja potraživanja.

V GRUPA

Povjerioci-pravna lica koji svoja potraživanja dijelom naplaćuju u gotovini a dijelom pretvaraju u akcije stečajnog dužnika prema PRILOGU 5.

Ova grupa je formirana u skladu sa članom 147. ZSP RS na bazi sljedećih kriterija:

- svoja potraživanja dijelom naplaćuju imaju isti privredni interes,
- pripadaju istom pravnom položaju,

2.2. Pravni status stečajnog dužnika i njegove obaveze nakon usvajanja stečajnog plana.

Nakon usvajanja stečajnog plana stečajni dužnik nastavlja sa radom kao akcionarsko društvo.

2.2.2. Obaveze ČAJAVEC ALATNICA a.d. u stečaju nakon stupanja na snagu stečajnog plana su sljedeće:

- a. isplata potraživanja višeg isplatnog reda,
- b. isplata priznatih potraživanja opšteg isplatnog reda kako je definisano u tački 1.5. ovog plana.

Isplata povjerilaca izvršila bi se nakon prodaje dijela imovone stečajnog dužnika preduzeću ZLATO MM d.o.o. iz Banje Luke (ovo društvo se u ranijim izvještajima i spisima pojavljuje pod nazivom GOLD MM d.o.o. Promjena je nastala jer Sud nije prihvatio registraciju pod tim imenom), po procijenjenoj vrijednosti od 766.848,80 KM (tačna identifikacija prostora navedena pod tačkom 1.5. ovog plana).

Ukupan iznos potraživanja povjerilaca-radnika, viši isplatni red:

- šest plata radnika (spisak PRILOG 9) .....79.832,00 KM
- isplata fondova za pripadajući iznos doprinosa na šest plata radnika iz višeg isplatnog reda (spisak PRILOG 10) .....31.932,80 KM

c. Isplata dijela potraživanja radnika opšteg isplatnog reda:

(spisak visine isplate PRILOG 7) .....148.448,12 KM

d. Isplata dijela potraživanja opšteg isplatnog reda-pravna lica:

(spisak visine isplate PRILOG 8) .....486.713,65 KM.

e. Isplata troškova stečajnog postupka:

Troškovi stečajnog postupka, u iznosu koji po zaključenju tog postupka bude određen rješenjem Suda, isplaćuju se prioritetno u odnosu na sva druga potraživanja predviđena ovim planom, odmah po pravosnažnosti tog rješenja i to iz sredstava od prodaje imovine stečajnog dužnika određene ovim planom.

2.3. Nadzor nad provođenjem stečajnog postupka

Nadzor nad provođenjem stečajnog plana vrše: stečajni upravnik, odbor povjerilaca i stečajni sud, čije službe nakon zaključenja stečajnog postupka ne prestaju. Zadaci i prava u nadzoru nad provođenjem stečajnog plana su:

- a. Stečajni upravnik:

1. obavezan je da, po usvajanju plana pa do njegove pravosnažnosti, odnosno imenovanja organa za zastupanje Društva. zastupa stečajnog dužnika,
2. dužan je da nadzire da li su usvojene statutarne odredbe predviđene ovim planom.

Za vrijeme trajanja svoje službe, a u cilju ostvarenja svojih obaveza navedenih u prethodnim tačkama, stečajni upravnik može ulaziti u poslovne prostorije ČAJAVEC ALATNICA a.d., ostvariti uvid u poslovne knjige i ostalu dokumentaciju, vršiti ona istraživanja i tražiti obavještenja od tog društva koja on želi,

3. troškove nadzora snosi Društvo iz svog poslovanja;

b. Odbor povjerilaca

1. može tražiti obavještenja, informacije ili podnošenje posebnog vanrednog izvještaja od stečajnog upravnika.

2.4. Sudski postupci protiv dužnika stečajnog dužnika

Svi postupci protiv dužnika stečajnog dužnika će se nastaviti u interesu novoformiranog Društva.

U Banjoj Luci, septembra 2005. godine

Predlagač plana
Stečajni upravnik
Aleksa Nježić

PODMODUL III

PRIHVATANJE I POTVRDA STEČAJNOG PLANA

Kategorije	U ovom podmodulu obrađen je dio instituta realizacije koji se odnosi na prihvatanje i potvrdu stečajnog plana. U ovom poglavlju razrađena je materija o raspravljanju i glasanju o stečajnom planu o potvrdi plana, povredama ovog postupka i uskraćivanju potvrde plana, zaštita povjerilaca i objavljivanju rješenja o potvrdi stečajnog plana. Ova materija regulisana je članom 160-178. Zakona o stečajnom postupku.
Trajanje	Za obradu ovog podmodula potrebno je vrijeme od 1 sat i 30 minuta.
Oblik	U ovom vremenskom periodu materija podmodula će biti prezentovana u formi seminara koji podrazumijeva predavanje u trajanju 30 minuta, diskusiju u trajanju 30 minuta i prezentovanje materije kroz radionicu koja će trajati 30 minuta.
Ciljevi edukacije	Cilj modula je pomoći sudijama i stečajnim upravicima koji postupaju u stečajnim predmetima u kojima je skupština povjerilaca odredila da se izvrši reorganizacija preduzeća, da lakše sagledaju probleme u konkretnim predmetima, te da na osnovu stečenih znanja proučavanjem ovog podmodula kao i druge literature pronađu praktična rješenja. Kako je naprijed navedeno iz oblasti reorganizacije stečajnih dužnika nema dovoljan broj objavljenih radova u BiH i okruženju niti utvrđene sudske prakse, pa sam naveo objavljenu naučnu i stručnu literaturu iz ove oblasti kako bi sudije i stečajni upravnici i drugi koji se bave stečajem mogli da je koriste.
Opis	Materija ovog podmodula obrađena je u členu 160-178. Zakona o stečajnom postupku kao i u navedenoj literaturi.
Mogući predavači/ edukatori	U slučaju održavanja seminara o ovoj temi predavač će biti voditelj ovog podmodula i konsultant koji je učestvovao u pripremi modula.

SADRŽAJ

POPIS LITERATURE	62
Raspravljanje i glasanje o stečajnom planu	63
Posebno ročište za glasanje o stečajnom planu	63
Glasanje po grupama povjerilaca	64
Glasanje povjerilaca nižih isplatnih redova; pristanak dužnika	64
POTVRDA STEČAJNOG PLANA I ZAŠTITA MANJINE	65
Potvrda plana; uslovni plan	65
Bitne povrede postupka; uskraćivanje potvrde plana; zaštita povjerilaca	65
Objavljivanje rješenja o potvrdi (uskraćivanju potvrde) stečajnog plana	66
OBJAVLJIVANJE RJEŠENJA O POTVRDI STEČAJNOG PLANA	67
OBRASCI ZA PRAKTIČNU PRIMJENU	71
STEČAJNI PLAN REORGANIZACIJE ZA PRIVREDNO DRUŠTVO TADIV D.O.O. KONJIC U STEČAJU	79

POPIS LITERATURE I SUDSKE PRAKSE

BARBIĆ, DIKA i dr., *Novosti u stečajnom pravu*, (2001), Zagreb

ČOLOVIĆ, *Stečaj i prinudno poravnanje sa elementom inostranosti*, (2003), Beograd

ČOLOVIĆ, MILIJEVIĆ, *Stečajni postupak*, (2004), Banja Luka

DIKA, *Insolventijsko pravo*, (1998)

ERAKOVIĆ, *Stečajni zakon s komentarom*, (1997), Zagreb

JOVANOVIĆ-ZATTILA, *Reorganizacija ili korporativna rehabilitacija kao stečajna alternativa*, (2006), Niš

MARIĆ, MILIJEVIĆ, *Zakona o stečajnom postupku sa osvrtom na osnovna rješenja u zakonu*, (2003), Banja Luka

MILIJEVIĆ, *Stečajni upravnik*, (2006), Jahorina

RADOVIĆ, *Klasifikovanje potraživanja u postupku reorganizacije*, (2006), Niš

SLIJEPEVIĆ, *Reorganizacija stečajnog dužnika*, (2006), Niš

VASILJEVIĆ, *Trgovinsko pravo*, (1999), Beograd

VELIMIROVIĆ, *Stečajno pravo*, (2004), Novi Sad

Zakon o stečajnom postupku Republike Srpske, Službeni glasnik RS, br. 67/02, 77/02 i 38/03

Zakon o stečajnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine, Službene novine FBiH, br. 29/03 i 32/04

Sudska praksa Visokog trgovačkog suda Hrvatske

PRIHVATANJE STEČAJNOG PLANA

Raspravljanje i glasanje o stečajnom planu

O stečajnom planu se raspravlja i glasa na posebnim ročištima. Stečajni sud zakazuje ročište za raspravljanje i glasanje o stečajnom planu i ono se mora održati u roku od 30 dana od dana zakazivanja. Ročište mora biti objavljeno, a u tom obavještenju mora biti naznačeno da se može izvršiti uvid u stečajni plan u pisarnici suda. Određena lica se moraju posebno pozvati na ročište za raspravljanje i glasanje o stečajnom planu. To su stečajni povjerioci, koji su prijavili svoja potraživanja, razlučni povjerioci, stečajni upravnik i dužnik pojedinac. Povjerioci, koji se posebno pozivaju na ročište su oni povjerioci čija su potraživanja evidentirana. Naravno, ostali povjerioci, koji nisu posebno pozvani, mogu učestvovati na ovom ročištu ili ročištima.

Naprijed smo naveli da se može raditi o ročištima, a ne o ročištu za raspravljanje i glasanje o stečajnom planu. To, zbog toga, što stečajni sud može zakazati posebno ročište za glasanje, ali o tome će biti govora kasnije. Inače, ročište za raspravljanje i glasanje o stečajnom planu se ne smije održati prije ročišta za ispitivanje potraživanja, a ta ročišta se mogu spojiti. Ako dođe do spajanja tih ročišta, prvo se moraju ispitati potraživanja, s obzirom na to da treba biti određeno ko ima pravo glasa. U postupku glasanja o stečajnom planu, na pravo glasa stečajnih povjerilaca, primjenjuju se pravila ZSP o utvrđivanju prava glasa tih povjerilaca. Isto tako, ako je stečajnim planom uređen status razlučnih povjerilaca, na ročištu će se, za svakog razlučnog povjerioca, ispitati njegovo pravo, koje nije osporeno. Naravno, ta potraživanja ne smiju biti osporena od strane stečajnog upravnika ili od strane nekog od povjerilaca. Ukoliko su osporena, ona ne mogu biti predmet rasprave. I stečajni i razlučni povjerioci, na čija potraživanja plan ne djeluje, nemaju pravo glasa. Stečajni sud je dužan da sačini listu povjerilaca i pravo glasa, koje im pripada, bez obzira da li se radi o stečajnim ili razlučnim povjeriocima. Ta lista će biti sačinjena na osnovu zaključaka sa ročišta. Podnosilac stečajnog plana može izmijeniti plan na samom ročištu za raspravljanje, na osnovu rasprave. Te izmjene bi trebale biti inicirane, prije svega, od strane povjerilaca, s obzirom na to da od njih zavisi da li će stečajni plan biti prihvaćen ili ne. Zakonodavac je predvidio da se o izmijenjenom planu može glasati na istom ročištu, na kome je i izmijenjen. Ne smatramo da je to cjelishodno rješenje, prije svega, zbog sigurnosti učesnika postupka reorganizacije, kao i zbog toga, što je zakonodavac predvidio mogućnost zakazivanja posebnog ročišta za glasanje.

Posebno ročište za glasanje o stečajnom planu

Kao što smo rekli, stečajni sud može odrediti posebno ročište za glasanje o stečajnom planu. To ročište se mora održati u roku od 30 dana od dana održavanja ročišta za raspravljanje. Na ročište za glasanje pozivaju se svi povjerioci sa pravom glasa i dužnik. Ono što se može ovdje napomenuti, u vezi s ročištem za raspravljanje i glasanje, jeste da zakonodavac nije precizno odredio kada će se ta dva ročišta spojiti, odnosno kada do toga neće doći. Naravno, da bi do toga došlo, stečajni plan se mora izmijeniti na ročištu za raspravljanje. Drugi slučajevi nisu definisani. Radi sigurnosti povjerilaca, mišljenje autora ovog teksta je da će do razdvajanja tih ročišta doći češće, imajući u vidu zahtjeve povjerilaca. Sa druge

strane, stečajni sud, koji odlučuje o spajanju i razdvajanju ovih ročišta, mora da ima u vidu samu sadržinu stečajnog plana, pored navedenih zahtjeva povjerilaca. U slučaju održavanja posebnog ročišta za glasanje o stečajnom planu, povjerioci o njemu mogu da glasaju i pismenim putem, putem glasačkog listića, dostavljenog od stečajnog suda. Zakonodavac je odredio da će se ti glasački listići uzeti u obzir, ako budu dostavljeni sudu, najkasnije tri dana prije održavanja ročišta za glasanje, o čemu povjerioci, koji glasaju, moraju biti upozoreni. Znači, uzeće se u obzir dan prijema glasačkog listića od strane stečajnog suda, a ne dan odašiljanja navedenog pismena. Ovdje može doći do određenih teškoća, koje se tiču povjerilaca, koji nemaju prebivalište u mjestu vođenja postupka. Jedini siguran način da određeni glasački listić stigne na vrijeme, jeste da određeni povjerilac direktno dostavi isti sudu, s obzirom na to da stečajni sud neće uzeti u obzir kašnjenje sa dostavom glasačkog listića, za šta ne bi bio odgovoran povjerilac.

Glasanje po grupama povjerilaca

Ako su povjerioci podijeljeni po grupama, svaka grupa glasa posebno o stečajnom planu. Da bi stečajni plan bio prihvaćen od strane povjerilaca, potrebno je da u svakoj grupi za stečajni plan glasa većina povjerilaca i da ukupan iznos potraživanja povjerilaca, koji su glasali za stečajni plan, prelazi iznos potraživanja povjerilaca, koji su glasali protiv stečajnog plana. Znači, potrebno je da budu ispunjena dva uslova, prvi, koji se tiče broja povjerilaca u svakoj od grupa povjerilaca, koji glasaju za stečajni plan, kao i drugi, koji se tiče iznosa potraživanja povjerilaca. Ako je ispunjen prvi uslov, stečajni plan, ipak, neće biti prihvaćen, ako nije ispunjen i drugi uslov, koji se tiče iznosa potraživanja (na primjer, za plan je glasalo pet povjerilaca, a tri je bilo protiv, s tim što ukupan iznos potraživanja petoro povjerilaca iznosi 100.000 KM, a iznos potraživanja troje povjerilaca, koji su bili protiv, iznosi 120.000 KM). Ne uzimaju se u obzir povjerioci, koji nisu bili na ročištu za glasanje, osim ako su glasali pismenim putem, kao ni povjerioci, koji su bili na ročištu za glasanje, ali su se uzdržali od glasanja. Ako neka grupa povjerilaca odbije da prihvati stečajni plan, smatraće se da je ta grupa prihvatila plan, ako povjerioci te grupe nisu stavljeni u lošiji položaj od onoga u kome bi bili da stečajnog plana nema, zatim, ako srazmjerno učestvuju u ekonomskim koristima, koje bi subjektima postupka reorganizacije trebalo da pripadnu na osnovu plana, kao i ako je većina grupa povjerilaca prihvatila stečajni plan sa potrebnom većinom. U svakom slučaju, sud treba da ocijeni da li su ispunjene pretpostavke da se prihvati stečajni plan na navedeni način.

Glasanje povjerilaca nižih isplatnih redova; pristanak dužnika

U odredbama o stečajnom planu uređeno je prihvatanje stečajnog plana i od strane povjerilaca nižih isplatnih redova, u zavisnosti da li je dužnik oslobođen obaveza prema njima. Ako dužnik ne prigovori na plan najkasnije na ročištu za glasanje pismeno ili usmeno na zapisnik, smatraće se da je dao pristanak na plan. Ukoliko dužnik, ipak, prigovori, stečajni sud taj prigovor neće uzimati u obzir u dva slučaja: ako dužnik stečajnim planom nije stavljen u gori položaj, kao i ako ni jedan povjerilac ne dobija neku korist koja prelazi pun iznos njegovog potraživanja, što znači, ako ne dobije više od iznosa svog potraživanja. Ova pravila se primjenjuju i na akcionare, kao i na nosioce udjela u pravnom licu, čime zakonodavac definiše i prava dužnika - pravnog lica. Prihvatanje stečajnog plana od strane subjekata reorganizacije je složeno, u tom smislu, što sud, u svakom dijelu ovog postupka, mora voditi računa o pravima subjekata, prije svega povjerilaca, kao i o svrsishodnosti stečajnog plana, imajući u vidu stečajni postupak. No, u zavisnosti od odluka grupa povjerilaca, kao i od mogućnosti ispunjenja njihovih potraživanja, a naravno, i od položaja dužnika, sud donosi odluku o stečajnom planu.

POTVRDA STEČAJNOG PLANA I ZAŠTITA MANJINE

Potvrda plana; uslovni plan

Poslije prihvatanja stečajnog plana od strane povjerilaca i od strane dužnika, stečajni sud odlučuje o potvrđivanju istog, ali će, prije toga, saslušati stečajnog upravnika, odbor povjerilaca (ako je osnovan) i dužnika. Ako potvrdi stečajni plan, rješenje, koje stečajni sud donese, sadrži osnovu za provođenje stečajnog plana. Stečajni sud će tražiti mišljenje i od odbora povjerilaca, odnosno, kako zakonodavac definiše, saslušaće ih, ali može se postaviti pitanje svrhe ovakvog postupanja stečajnog suda, kada su stečajni plan prihvatili povjerioci, odnosno stečajni dužnik. ZSP je, već, definisao kada stečajni sud može da odbaci plan po službenoj dužnosti, kao i kada je potrebno da određeni subjekti postupka reorganizacije daju izjave u vezi sa prihvatanjem određene mjere, odnosno, kada stečajni sud neće potvrditi stečajni plan, zbog povrede postupka. Možda bi odredbu ZSP-a, koja se odnosi na saslušanje stečajnog upravnika i odbora povjerilaca od strane stečajnog suda, trebalo shvatiti kao formalnu, koja bi bila neophodna kada bi stečajni plan sadržavao neke uslove, u vezi s kojim bi bilo potrebno mišljenje navedenih subjekata. Naime, u određenim slučajevima, može biti predviđeno da se moraju ispuniti određena činjenja ili se moraju preduzeti određene mjere, kako bi se stečajni plan mogao prihvatiti, odnosno, kako bi on imao svoju svrhu. Tada se radi o uslovnom planu, tačnije, o uslovima koji moraju biti ispunjeni da bi se stečajni plan prihvatio. Ako ti uslovi nisu ispunjeni, sud će odbiti potvrdu stečajnog plana. Uslovni plan će postojati, u slučaju, da se, prije pripajanja dužnika i određenog pravnog lica, moraju donijeti određene odluke od strane tog pravnog lica, kako bi se moglo izvršiti pripajanje i sl. Naravno, tada bi bilo neophodno tražiti mišljenje od stečajnog upravnika i odbora povjerilaca, kao što smo, naprijed, rekli.

Bitne povrede postupka; uskraćivanje potvrde plana; zaštita povjerilaca

Stečajni sud će uskratiti potvrdu stečajnog plana, ako su, pri izradi plana, bitno povrijeđeni propisi o sadržaju plana, priložima, zatim propisi o prihvatanju stečajnog plana od strane povjerilaca i o pristanku dužnika (osim ako se ti nedostaci mogu otkloniti), kao i ako je prihvatanje stečajnog plana postignuto na nedopušten način, odnosno, ako su pojedini povjerioci stavljeni u bolji položaj od drugih. Znači, stečajni sud mora voditi računa, da li su se poštovali propisi, koji se tiču sadržaja plana, kao i propisi koji se tiču postupka prihvatanja plana od strane povjerilaca i dužnika. Praktično, ovdje se radi o bitnim povredama postupka reorganizacije, o čemu mora da se vodi računa tokom cijelog postupka. Isto tako, stečajni sud mora voditi računa i o položaju povjerilaca u toku postupka reorganizacije. Naime, ni jedan povjerilac ne smije biti stavljen u povoljniji položaj od drugih. Stečajni sud neće potvrditi stečajni plan na prijedlog povjerilaca ako neko od povjerilaca, najkasnije na ročištu za glasanje, podnese prigovor na plan, bilo pismeno ili usmeno, i ako je stavljen u lošiji položaj od onoga u kome bi bio, da plana nema. Povjerilac mora dokazati da je stavljen u lošiji položaj. Ovom odredbom se, u potpunosti, štite povjerioci, bez obzira na njihov položaj u odnosu na ostale povjerioce i, bez obzira, na iznos njihovih potraživanja. Ova odredba omogućava zaštitu manjine povjerilaca. Predviđena su dva uslova, koja moraju biti kumulativno ispunjena, da bi stečajni sud donio odluku o uskraćivanju potvrde stečajnom planu, na prijedlog povjerilaca. Prvi uslov je sam prigovor povjerilaca, a drugi je, da povjerilac dokaže da je stavljen u lošiji

položaj. No, odredba o zaštiti manjine može dovesti do oštećenja drugih povjerilaca, koji predstavljaju većinu i koji imaju interesa da se stečajni plan prihvati. Zbog toga, trebalo bi stečajnim planom predvidjeti da povjerioci, koji predstavljaju manjinu u odnosu na ostale povjerioce, dobiju neka druga prava, kako ne bi došlo do nepotvrđivanja stečajnog plana od strane suda, na zahtjev samo jednog povjerioca.

Objavljivanje rješenja o potvrdi (uskraćivanju potvrde) stečajnog plana

Rješenje, kojim se stečajni plan potvrđuje od strane stečajnog suda ili kojim se uskraćuje potvrda, objavljuje se na ročištu za glasanje ili na posebnom ročištu, koje mora biti održano u roku od 15 dana. Znači, stečajni sud može donijeti rješenje o potvrđivanju ili nepotvrđivanju stečajnog plana na ročištu za glasanje ili kasnije. Ono može zakazati posebno ročište, na kome bi bilo objavljeno rješenje. Smatramo da će se posebno ročište zakazati uvijek kada postoje prigovori ili kada postoji mogućnost da je povrijeđen postupak ili neko pravo bilo kog subjekta u postupku. Stečajni sud odlučuje da li će zakazati posebno ročište za objavljivanje odluke o stečajnom planu. Sud mora voditi računa o eventualnoj mogućnosti da dođe do nekih nepravilnosti u postupku, odnosno, do povrede prava određenih subjekata. Uzimajući u obzir sve što je rečeno kod prihvatanja stečajnog plana, ne možemo zaobići činjenicu da stečajni plan nije potvrđen samim pristankom povjerilaca, odnosno dužnika. Stečajni plan mora biti potvrđen od strane stečajnog suda, koji može obaviti još neke radnje prije potvrde, kako je i utvrđeno u ZSP-u. Naravno, poslije donošenja rješenja o potvrdi stečajnog plana, on počinje da proizvodi posljedice, odnosno, predstoji provođenje stečajnog plana. U zavisnosti od uspješnosti provođenja prihvaćenog stečajnog plana, zavisice i sam postupak reorganizacije dužnika. Kao što smo rekli, rješenje o potvrdi stečajnog plana sadrži osnovu za provođenje, glavni dio stečajnog plana i ono ima snagu izvršne isprave. To znači da se ono može prinudno izvršiti na zahtjev zainteresovanih stranaka u postupku, a to će, najčešće, biti povjerioci.

RJEŠENJE KOJIM SE STEČAJNI PLAN ODBACUJE

Osnovni sud Banja Luka

Broj: St-01/05

Datum: 15.11.2006.

Osnovni sud u Banjoj Luci, po stečajnom sudiji Ivanu Ivanoviću, rješavajući u stečajnom postupku nad stečajnim dužnikom "Budućnost" d.o.o. Banja Luka po službenoj dužnosti donio je slijedeće:

RJEŠENJE

Stečajni plan podnesen 01.09.2006. godine od strane povjerioca "Jedinstvo" d.o.o. Banja Luka odbacuje se.

OBRAZLOŽENJE

Dana 01.09.2006. predlagač "Jedinstvo" d.o.o. Banja Luka je podnio plan reorganizacije ovom sudu sa zahtjevom da se on raspravi i prihvati od strane skupštine povjerilaca. U svom prijedlogu povjerilac je zatražio od suda da njegov plan dostavi strankama i odredi ročište za raspravu o njemu.

Imajući u vidu odredbe člana 143. Zakona o stečajnom postupku i pravo različitih lica da podnesu plan za vrijeme trajanja stečajnog postupka, sud nalazi da se podnošenje plana od strane povjerioca ne može smatrati kao podnošenje plana od strane ovlaštene stranke, pa je plan valjalo odbaciti. Prema odredbama člana 143. Zakona, ovlaštena lica za podnošenje plana nakon otvaranja stečajnog postupka su stečajni upravnik i stečajni dužnik. Kako predlagač "Jedinstvo" d.o.o. Banja Luka, kao jedan od povjerilaca, nije stranka, navedena u članu 143, to je sud na osnovu navedenog zakonskog propisa odlučio kao u izreci rješenja.

Stečajni sudija:

Ivan Ivanović

Pouka o pravnom lijeku:

Protiv ovog rješenja stranka koja je plan podnijela sudu može izjaviti žalbu u roku od 8 dana.

Žalba se podnosi Okružnom sudu Banja Luka putem ovog suda.

RJEŠENJE KOJIM SE ROK ZA IZRADU STEČAJNOG PLANA PRODUŽAVA

Osnovni sud Banja Luka
Broj: St-01/05
Datum: 15.11.2006.

Osnovni sud u Banjoj Luci, po stečajnom sudiji Ivanu Ivanoviću, rješavajući u stečajnom postupku nad stečajnim dužnikom "Sunce" d.o.o. Prijedor, po prijedlogu stečajnog upravnika, donio je slijedeće,

RJEŠENJE

I Rok za izradu stečajnog plana u stečajnom postupku nad stečajnim dužnikom "Sunce" d.o.o. Prijedor, produžava se za 30 dana.

II Stečajni upravnik je dužan ovom sudu predati stečajni plan u roku od 30 dana računajući od dana prijema ovog rješenja.

III Stečajni upravnik je prilikom izrade nacrtu plana i dalje obavezan slijediti uputstva koja je izglasala skupština povjerilaca.

OBRAZLOŽENJE

Skupština povjerilaca je donijela odluku kojom je naložila stečajnom upravniku da izradi plan u roku od 30 dana. Istom odlukom Skupština je stečajnom upravniku dala uputstva koja treba slijediti prilikom izrade nacrtu plana. Najvažniji elementi ovih uputstava su bili da stečajni upravnik treba pokušati ugovoriti prodaju 51% budućeg preduzeća za iznos od 500.000 KM strateškom investitoru dok ostatak od 49% budućeg preduzeća treba raspodijeliti među povjeriocima, srazmjerno visini njihovih potraživanja.

Dana 10.11.2006. stečajni upravnik je podnio zahtjev sudu tražeći produženje roka za izradu plana. U obrazloženju svog zahtjeva, stečajni upravnik je naveo da pregovori sa strateškim investitorom zahtijevaju više vremena nego što je očekivao. Po njemu, preliminarni pregovori su pokazali da postoji značajan interes strateškog investitora za stečajni plan, što sa druge strane zahtijeva i više vremena za analizu dužnikovog preduzeća i njegovog finansijskog statusa. Prema stečajnom upravniku, investitor je predložio početak pregovora o odredbama i uslovima stečajnog plana do 20.11.2006. Kako taj datum dolazi nakon prvobitnog roka za predaju plana, stečajni upravnik je od suda zatražio produženje roka koji je odredila skupština povjerilaca.

Na osnovu stanja cjelokupnog spisa, kao i obrazloženja zahtjeva stečajnog upravnika, sud nalazi da je pokazani interes strateškog investitora pozitivan znak i cijeni da je zahtjev za produženje, za period u kojem bi taj investitor izvršio analizu, opravdan. Nadalje, sud podsjeća da je stečajnom upravniku data instrukcija da započne pregovore s ovim investitorom i nalazi da ovo produženje pregovora ni na koji način ne narušava prava i interese povjerilaca.

Imajući u vidu kompleksnost pregovora koji se moraju obaviti i nakon toga postupka izrade nacrtu plana, Sud je u skladu sa članom 143. Zakona, odlučio kao u izreci ovog rješenja.

Stečajni sudija:
Ivan Ivanović

Pouka o pravnom lijeku:

Prema članu 11. Zakona, žalba protiv ovog Rješenja nije dozvoljena.

RJEŠENJE KOJIM SE ODBACUJE STEČAJNI PLAN

(ponovno podnošenje plana - član 156. stav 2.)

Osnovni sud Banja Luka

Broj: St-01/05

Datum: 15.12.2006.

Osnovni sud u Banjoj Luci, po stečajnom sudiji Ivanu Ivanoviću, rješavajući u stečajnom postupku nad stečajnim dužnikom "Sunce" d.o.o. Prijedor, na prijedlog stečajnog upravnika, donio je slijedeće,

RJEŠENJE

Odbacuje se stečajni plan podnesen dana 01.11.2006. od strane stečajnog dužnika "Sunce" d.o.o. Prijedor.

OBRAZLOŽENJE

Dana 01.09.2007. stečajni dužnik "Sunce" d.o.o. Prijedor, podnio je ovom sudu plan reorganizacije sa zahtjevom da se o planu raspravlja i da ga prihvati skupština povjerilaca. U svom prijedlogu dužnik je zatražio da sud nakon otvaranja stečajnog postupka dostavi njegov plan svim subjektima stečajnog postupka i zakaže ročište za raspravu o njemu.

Skupština povjerilaca je, na izvještajnom ročištu, odbacila mogućnost reorganizacije dužnika i plan kao takav, i naložila stečajnom upravniku da unovči imovinu dužnika na najbolji mogući način i da raspodijeli prikupljeni novac između povjerilaca koji su prijavili svoja potraživanja u stečajnom postupku. Međutim, dužnik je ponovo podnio isti plan sudu, bez saglasnosti upravnika ili odbora povjerilaca.

Dana 01.11.2006. godine, stečajni upravnik je predložio sudu da odbaci plan na osnovu toga što je u velikoj mjeri isti plan već odbijen od strane skupštine povjerilaca. On je podsjetio sud da je skupština povjerilaca odbila bilo kakvu ideju o reorganizaciji dužnika. Naveo je da takvim podneskom dužnik samo pokušava usporiti čitav postupak i odgoditi unovčenje imovine i da bi ponovno razmatranje plana, naročito bez saglasnosti odbora povjerilaca, samo vodilo zloupotrebi prava dužnika da podnese plan za vrijeme trajanja stečajnog postupka. Svojim podneskom upravnik je dostavio odluku odbora povjerilaca, iz koje se može zaključiti da upravnik ima saglasnost odbora povjerilaca za podnošenje zahtjeva sudu da odbaci nedavno podneseni plan.

U toku postupka sud je saslušao dužnika o navodima stečajnog upravnika u vezi sa podnošenjem novog stečajnog plana. U svojoj izjavi on je potvrdio da prilikom izrade plana nije konsultovao odbor povjerilaca niti upravnika. Po njegovom mišljenju, novim planom se povjeriocima pruža bolja prilika za namirenje njihovih potraživanja, tj. u većem postotku nego što bi to bilo u slučaju unovčenja dužnikove imovine. Po njemu, taj plan pruža mogućnost namirenja 50% potraživanja povjerilaca, dok unovčenje imovine nudi samo 20%. Dužnik je mišljenja da ni odbor povjerilaca niti upravnik nisu svjesni prednosti takvog plana i traži da mu sud pruži priliku da obrazloži svoj plan na skupštini povjerilaca.

Razmatrajući prijedlog stečajnog upravnika, priloženi plan kao i drugu dokumentaciju u spisu, sud je utvrdio da je upravnik podnio isti plan koji je skupština odbila da prihvati. Osim

toga stečajni upravnik nije dobio saglasnost skupštine niti odbora povjerilaca da sačini novi plan, pa je sud na temelju čl. 156. st. 2. Zakona o stečajnom postupku plan odbacio.

Stečajni sudija:
Ivan Ivanović

Pouka o pravnom lijeku:

Protiv ovog rješenja stranka koja je podnijela Plan može izjaviti žalbu u roku od 8 dana, Okružnom sudu Banja Luka putem ovog suda.

ZAPISNIK O ROČIŠTU ZA RASPRAVLJANJE O STEČAJNOM PLANU

St - 51/03

Z A P I S N I K

Sastavljen u Osnovnom sudu u Banjoj Luci 20.8.2003. godine o ročištu za raspravljanje o stečajnom planu u postupku stečaja nad stečajnim dužnikom "Topić motori" DD Banja Luks, ul. Grčka broj 6.

OD SUDA PRISUTNI:

STEČAJNI SUDIJA: MOMIR BOBIĆ

ZAPISNIČAR: NADA JUKIĆ

Konstatuje se da su na ročište pristupili stečajni upravnik Mina Kulenović, te Ranko Preradović, direktor i zakonski zastupnik ZZ "Vršani" Prnjavor, Ivan Ivanović, punomoćnik "Ivan Milutinović" d.o.o. Novi Sad, i Darko Rajić, punomoćnik "Zvijezda" AD Zagreb...

Ročište počinje u 11,00 časova.

Stečajni sudija objavljuje da će se na ročištu raspravljati o stečajnom planu, te da će se nakon toga obaviti glasanje o prihvatanju, odnosno odbijanju stečajnog plana.

Stečajni upravnik izjavljuje da je po nalogu Skupštine povjerilaca, a u saradnji sa Odborom povjerilaca izradio stečajni plan koji je stavljen na uvid povjeriocima. Nadalje, izjavljuje da ostaje kod plana u cijelosti, da se preduzeće može sanirati iz razloga što raspolaže adekvatnom proizvodnom halom, očuvanim osnovnim sredstvima i opremom, kvalitetnim kadrovima, pa da je u mogućnosti nastaviti sa proizvodnjom. Proizvodni program stečajnog dužnika je atraktivan i na tržištu postoji potreba za proizvodima preduzeća. Kako poslovne veze nisu prekidane sa partnerima iz Rusije, Poljske i drugih istočnoevropskih zemalja, to je moguće proizvode prodati, kako na domaćem, tako i na inostranom tržištu. Do pogoršanja finansijske situacije, a na kraju i do potpune platežne nesposobnosti preduzeća došlo je zbog slabe naplate proizvoda. Izjavljuje da je po završnom računu preduzeća za 2002. godinu stečajni dužnik ostvario promet od 6,000.000,00 KM, a dospjele obaveze iznose 6,500.000,00 KM. Razlog negativnog poslovanja je naplativost gotovih proizvoda u iznosu od 2,000.000,00 KM. Procijenjena vrijednost imovine stečajnog dužnika (proizvodne hale, mašine i opreme) iznose 4,000.000,00 KM. Unovčenjem imovine stečajnog dužnika mogla bi se namiriti potraživanja povjerilaca sa oko 35%. Stečajnim planom je predviđeno da se potraživanja povjerilaca konverzuju u trajne uloge, čime bi se utvrdili udjeli povjerilaca u stečajnom dužniku u skladu sa visinom potraživanja. Stečajni dužnik bi mogao nastaviti sa poslovanjem sa izmijenjenom strukturom kapitala. Planom je predviđeno da se proda skladište dužnika u Luci Beograd i da se sredstvima dobijenim od prodaje skladišta izmire potraživanja razlučnog povjerioca Nove banjalučke banke AD Banja Luka.

Punomoćnik povjerioca "Galeb plovidba" d.o.o. Gradiška izjavljuje da je protiv prihvatanja plana iz razloga što su mu potrebna novčana sredstva radi izmirenja obaveza prema svojim povjeriocima.

Ostali povjerioci nemaju primjedbi na sadržaj plana.

Stečajni sudija objavljuje da je rasprava o stečajnom planu završena.

Stečajni sudija će utvrditi popis povjerilaca i prava glasa istih.

Ročište o glasanju za prihvatanje, odnosno odbijanje stečajnog plana će se održati danas u 13,30 časova u istoj sali, pa se prisutne stranke pozivaju da prisustvuju ročištu.

Dovršeno u 12,30 časova.

ZAPISNIČAR

STRANKE

STEČAJNI SUDIJA

POPIS POVJERILACA I PRAVO GLASA KOJE IM PRIPADA

(član 164. ZOSP-a)

Na osnovu rasprave o stečajnom planu i rješenja ovog suda o utvrđivanju potraživanja broj ST-51/03 od 5.7.2003. godine utvrđuje se sljedeći

Popis prava glasa po grupama

I grupa

Potraživanje povjerilaca višeg isplatnog reda.

Radnici stečajnog dužnika sa priznatim potraživanjem ostvarenim šest plata prije otvaranja stečajnog postupka po najnižoj cijeni rada.

1. MARKO MARKOVIĆ, iz Banje Luke, ul. R. Bosnića br. ....11, 2.000,00 KM
2. HILMIJA JAHIĆ, iz Vrbanje, Mahala bb, ...1.800,00 KM,
3. IVAN IVANOVIĆ, iz Dragočaja, Dragočaj br. 195,.....1.200,00 KM.
- 4...

II grupa

Potraživanje povjerioca opšteg isplatnog reda:

1. ZZ "VRŠANI" PRNJAVOR .....300.000,00 KM
2. "IVAN MILUTINOVIĆ" DOO NOVI SAD .....200.000,00 KM
3. "ZVIJEZDA" AD ZAGREB .....100.000,00 KM
4. "GALEB PLOVIDBA" DOO GRADIŠKA.....50.000,00 KM

III grupa

Povjerioci nižeg isplatnog reda:

1. REPUBLIKA SRPSKA - MINISTARSTVO FINANSIJA -
PORESKA UPRAVA BANJA LUKA .....18.000,00 KM
2. REPUBLIKA SRPSKA - MINISTARSTVO FINANSIJA
- SUDSKE TAKSE .....15.000,00 KM,
3. ...

- a) Smatraće se da su povjerioci prihvatili stečajni plan ako se u svakoj grupi većina povjerilaca, od onih koji su glasali, izjasnila za prihvatanje stečajnog plana i
- b) ako zbir potraživanja povjerilaca koji su glasali za plan premašuje zbir potraživanja povjerilaca koji su glasali protiv toga da se plan prihvati...

STEČAJNI SUDIJA

Momir Bobić

ZAPISNIK O ROČIŠTU ZA GLASANJE O STEČAJNOM PLANU

(član 166, 167. i 168. ZOSP-a)

St-30/03

ZAPISNIK

Sastavljen u Osnovnom sudu u Banjoj Luci 25.09.2003. godine o ročištu za glasanje o stečajnom planu u postupku stečaja nad stečajnim dužnikom "TOPIĆ-MOTORI" DOO BANJA LUKA, ul. Grčka broj 6.

OD SUDA PRISUTNI:

STEČAJNI SUDIJA: MOMIR BOBIĆ

ZAPISNIČAR: NADA JUKIĆ

Konstatuje se da su na ročište pristupili stečajni upravnik Mina Kulenović, te povjerioci kao na ročištu na kojem se raspravljalo o stečajnom planu koje je održano danas od 10,00 do 12,30 časova i čija imena su naznačena u zapisniku sa tog ročišta.

Ročište počinje u 13,30 časova.

Stečajni sudija upoznaje prisutne povjerioce da se glasa odvojeno po grupama izjašnjavanjem ko je za plan i ko je protiv plana dizanjem ruke.

Stečajni sudija obavještava povjerioce da se prelazi na glasanje.

II GRUPA

Za prihvatanje stečajnog plana izjasnili su se svi povjerioci stečajnog dužnika navedeni u popisu povjerilaca izuzev Milana Marića, čije potraživanje iznosi 408,00 KM, što iznosi 2% potraživanja povjerilaca ove grupe.

Stečajni sudija utvrđuje da su u ovoj grupi glasali svi povjerioci, da se 98 povjerilaca izjasnilo za plan i da njihova potraživanja iznose 39.984,00 KM, a da je protiv plana glasao jedan povjerilac, što iznosi 2% potraživanja.

Stečajni sudija konstatuje da je stečajni plan u ovoj grupi prihvaćen.

II GRUPA

Za prihvatanje plana glasali su ZZ "Vršani" Prnjavor (iznos priznatog potraživanja 300.000,00 KM), "Ivan Milutinović" d.o.o. Novi Sad (čije priznato potraživanje iznosi 200.000,00 KM), "Zvijezda" AD Zagreb (čije priznato potraživanje iznosi 100.000,00 KM).

Protiv prihvatanja plana glasao je "Galeb plovidba" d.o.o. Gradiška, čije priznato potraživanje iznosi 50.000,00 KM.

Stečajni sudija konstatuje da su za prihvatanje stečajnog plana glasala tri povjerioca čija priznata potraživanja iznose 600.000,00 KM, a da je protiv stečajnog plana glasao jedan povjerilac čije priznato potraživanje iznosi 50.000,00 KM.

Stečajni sudija konstatuje da je u ovoj grupi stečajni plan prihvaćen.

III GRUPA

Za prihvatanje stečajnog plana glasali su povjerioci Republika Srpska - Ministarstvo finansija - Poreska uprava Banja Luka sa priznatim potraživanjem od 18.000,00 KM, Republika Srpska - Ministarstvo finansija - sudske takse čije priznato potraživanje iznosi 15.000,00 KM, "Rudi - komerc" eksport-import d.o.o. Kulaši čije priznato potraživanje iznosi 1.310,00 KM i "Srpske šume" Republike Srpske Banja Luka čije potraživanje iznosi 290,00 KM.

Stečajni sudija konstatuje da su za prihvatanje plana glasali svi povjerioci iz ove grupe, odnosno, da protiv plana nije glasao niko od navedenih povjerilaca ove grupe.

Kako je stečajni plan prihvaćen u svim grupama, stečajni sudija utvrđuje da je stečajni plan, koji je podnio stečajni upravnik Mina Kulenović 20.08.2003. godine, prihvaćen.

Stečajni upravnik izjavljuje da su sve radnje provedene u skladu sa zakonskim propisima, te predlaže da stečajni sudija potvrdi plan.

Članovi Odbora povjerilaca saglasno izjavljuju da je postupak prihvatanja plana proveden u skladu sa Zakonom i predlažu da stečajni sudija plan potvrdi, te da se odredi nadzor nad ispunjenjem plana.

Nakon toga stečajni sudija donosi

R J E Š E N J E

Potvrđuje se stečajni plan koji je podnijela stečajni upravnik Mina Kulenović 20.08.2003. godine sa predloženom provedbenom osnovom.

Potraživanja povjerilaca utvrđena na ispitnom ročištu, a koja su navedena u tabeli ovog suda o utvrđivanju potraživanja broj ST-51/03 od 10.07.2003. godine pretvaraju se u trajne udjele stečajnog dužnika, srazmjerno visini priznatih potraživanja.

Određuje se nadzor nad ispunjenjem stečajnog plana na tri godine.

Završeno u 15,00 časova.

ZAPISNIČAR STRANKE

STEČAJNI SUDIJA

RJEŠENJE O POTVRDI STEČAJNOG PLANA

(član 173. i 185. ZOSP-a)

OSNOVNI SUD U BANJOJ LUCI

BROJ: St - 30/03

Dana, 25.09.2003. godine

Osnovni sud u Banjoj Luci, po stečajnom sudiji Momiru Bobiću, rješavajući u stečajnom postupku nad "TOPIC-MOTORI" DOO BANJA LUKA, ul. Grčka broj 6, na ročištu o raspravljanju i glasanju o stečajnom planu od 25.09.2003. godine, donio je sljedeće

RJEŠENJE

I POTVRĐUJE SE stečajni plan koji je podnijela stečajni upravnik Mina Kulenović 25.09.2003. godine sa provedbenom osnovom.

Potraživanja povjerilaca utvrđena na ispitnom ročištu, a koja su navedena u tabeli ovog suda o utvrđivanju potraživanja broj St-30/03 od 10.07.2003. godine, pretvaraju se u trajne udjele stečajnog dužnika, srazmjerno s visinom priznatih potraživanja.

II Određuje se nadzor nad ispunjenjem stečajnog plana.

Ovaj sud, stečajni upravnik i Odbor povjerilaca nadziraće ispunjava li stečajni dužnik svoje obaveze prema povjeriocima u skladu sa stečajnim planom potvrđenim ovim rješenjem.

III Ovo rješenje djeluje prama svim učesnicima stečajnog postupka od dana pravosnažnosti, uključujući i povjerioce koji svoja potraživanja nisu prijavili u stečajnom postupku, kao i prema učesnicima koji su stečajnom postupku prigovorili.

OBRAZLOŽENJE

Na ročištu za raspravljanje i glasanje o stečajnom planu sve grupe povjerilaca su prihvatile plan. Sud je saslušao stečajnog upravnika i članove Odbora povjerilaca i isti nisu imali primjedbi na način vođenja rasprave i glasanja o stečajnom planu, odnosno, izjavili su da je postupak vođenja u skladu sa zakonskim propisima. Po mišljenju stečajnog sudije povjerioci su ispravno razvrstani u grupe, stečajni plan je sačinjen u skladu sa zakonskim propisima, sadrži pripremu osnovu i provedbenu osnovu sa jasnim planom izmjene pravnog položaja stečajnog dužnika i svih učesnika u postupku, a uz plan su priložene sve potrebne isprave a u skladu sa članom 146. ZSP-a. Sud je utvrdio da u postupku izrade i usvajanja stečajnog plana nisu povrijeđeni propisi o sadržaju stečajnog plana niti procedura prihvatanja plana od strane stečajnih povjerilaca. Plan nije prihvaćen na nedopušten način, a pojedini povjerioci nisu planom stavljeni u povoljniji položaj.

Odluka o potvrdi plana temelji se na članu 173. ZSP-a, a nadzor nad provođenjem stečajnog plana određen je na osnovu člana 185. citiranog zakona.

STEČAJNI SUDIJA

Momir Bobić

PRAVNA POUKA: Protiv ovog rješenja povjerioci i stečajni dužnik mogu izjaviti žalbu Okružnom sudu u Banjoj Luci, u roku od 8 dana, računajući po isteku dva dana od dana objave rješenja na oglasnoj tabli Suda, žalba se podnosi ovom sudu u dva primjerka.

STEČAJNI POSTUPAK - PODNOŠENJE PLANA

Stečajni zakon

(Narodne novine br. 44/96, 29/99 i 129/00)

Članak 214.

Nakon otvaranja stečajnog postupka stečajni plan imaju pravo podnijeti stečajnom vijeću stečajni upravitelj i dužnik pojedinaac.

Ukoliko je stečajnom vijeću stečajni plan podnijela neovlaštena osoba tada taj stečajni plan valja odbaciti.

"Ročište vjerovnika sazvat će stečajni sudac, između ostaloga, na prijedlog Odbora vjerovnika čl. 57. st. 1. toč. 2. Stečajnog zakona (Narodne novine br. 44/96, 29/99 i 129/00). Po prirodi stvari, iz prijedloga treba biti vidljivo o čemu će se raspravljati i odlučivati na ročištu, ali nije propisano da u prijedlogu mora biti određen dnevni red i da bi to bila procesna pretpostavka za dopuštenost prijedloga. Ovom žalbenom sudu nije dostavljen prijedlog Odbora vjerovnika i predložio je sazivanje ročišta kako bi vjerovnici odlučili o preustroju na osnovi plana kojeg je podnio bivši vlasnik, te kako bi dali nalog stečajnom upravitelju da taj plan podnese vijeću na potvrdu. Ispravno prvostupanjski sud utvrđuje da prema čl. 214. st. 1. SZ-a stečajni plan ima pravo stečajnom vijeću podnijeti stečajni upravitelj. Međutim, ne vidi se zbog čega je ta činjenica relevantna za donošenje odluke o tome hoće li ili neće stečajni sudac sazvati ročište vjerovnika. Sud nije odlučivao o dopuštenosti ili nedopuštenosti stečajnog plana, već o prijedlogu za sazivanje ročišta vjerovnika. Ukoliko je stečajni plan stečajnom vijeću podnijela neovlaštena osoba, onda je taj stečajni plan valjalo odbaciti."

VTS RH, Pž-2388/01 od 22. svibnja 2001.

STEČAJNI POSTUPAK - RAZVRSTAVANJE SUDIONIKA U STEČAJNOM PLANU

Stečajni zakon

(Narodne novine br. 44/96, 29/99 i 129/00)

Članak 218.

Sudionici u stečajnom planu razvrstavaju se pri utvrđivanju njihovih prava u skupine.

Samo, ako bi prema stečajnom planu njegovi učinci bili jednaki prema svim stečajnim vjerovnicima, ti se vjerovnici neće razvrstavati u posebne skupine.

Različito postupanje prema sudionicima moguće je samo uz suglasnost svih sudionika koji su time pogodeni.

Ako su stečajnim planom pogodeni vjerovnici određenih isplatnih redova (konkretno: prvog i drugog isplatnog reda) tada je potrebno priložiti izjave o suglasnosti svakog od vjerovnika tih isplatnih redova da su time suglasni.

"Sudionici u stečajnom planu razvrstavaju se pri utvrđivanju njihovih prava u skupine na način propisan u čl. 218. Stečajnog zakona. Samo, ako bi prema stečajnom planu njegovi učinci bili jednaki prema svim stečajnim vjerovnicima, ti se vjerovnici neće razvrstavati u posebne skupine (čl. 218. st. 4. SZ-a). U stečajnom planu je rečeno da interesi svih vjerovnika nisu istovrsni, ali ipak bez ikakvog obrazloženja nisu razvrstani u skupine. U zapisniku s ročišta od 25. siječnja 2001. godine stoji da je stečajni upravitelj iznio prisutnima da su kao sudionici razvrstani u jednu skupinu, a po postojećim isplatnim redovima. To je potpuno nejasno jer ako su svrstani u jednu skupinu, onda nisu svrstani po postojećim isplatnim redovima. Prema podacima iz stečajnog plana ukupna imovina stečajnog dužnika iznosi 102,970.613,03 kn. Priznate tražbine vjerovnika prvog isplatnog reda iznose 25,509.564,66 kn, a osporene tražbine tih vjerovnika iznose 255.459,53 kn ili ukupno 25,765.024,19 kn. Iz toga bi proizlazilo da bi tražbine ovih vjerovnika bile namirene u cijelosti. Očito je stoga da svi vjerovnici ne mogu činiti jednu skupinu, jer se svim sudionicima pojedine skupine stečajnim planom moraju osigurati ista prava (čl. 202. st. 1. SZ-a). Različito postupanje prema sudionicima iste skupine dopušteno je samo uz suglasnost svih sudionika koji su time pogodeni. U tom slučaju je stečajnom planu potrebno priložiti izjave o suglasnosti dotičnih sudionika (čl. 222. st. 2. SZ-a). Ako vjerovnicima trećeg isplatnog reda ne bi pripalo ništa u slučaju likvidacije (a tako je navedeno u stečajnom planu), a vjerovnici prvog isplatnog reda bi se namirili u cijelosti, onda je očito različito postupanje prema sudionicima. Stečajnim planom su zapravo ukinuti isplatni redovi i svi stečajni vjerovnici su potpuno izjednačeni. Očito je da su time pogodeni vjerovnici prvog i drugog isplatnog reda, pa kada nisu razvrstani u posebne skupine, bilo je potrebno priložiti izjave o suglasnosti svakog vjerovnika prvog i drugog isplatnog reda da su time suglasni."

VTS RH Pž-1888/01 od 19. travnja 2001. godine

Mr. sci. Velija Sabljic, dipl. pravnik
Stečajnu upravnik TADIV d.o.o. Konjic u stečaju

**STEČAJNI PLAN REORGANIZACIJE
ZA PRIVREDNO DRUŠTVO
"TADIV" D.O.O. KONJIC
U STEČAJU**

Konjic, 30.03.2005. godine

SADRŽAJ

I PRIPREMNA OSNOVA	83
1. OSNOVNI PODACI O PRAVNOM STATUSU STEČAJNOG DUŽNIKA.....	83
2. PODACI O PRAVNIM ODNOSIMA STEČAJNOG DUŽNIKA.....	83
3. PODACI O PRIVREDNIM I EKONOMSKIM ODNOSIMA U KOJIMA SE STEČAJNI DUŽNIK NALAZI	85
4. CILJ STEČAJNOG PLANA	87
5. KONCEPT STEČAJNOG PLANA	87
6. MJERE KOJE SU VEĆ PODUZETE RADI OSTVARENJA CILJA PREDVIĐENOG STEČAJNIM PLANOM.....	87
7. MJERE KOJE ĆE SE PODUZETI RADI OSTVARENJA CILJA PREDVIĐENOG PLANOM	88
8. KAKO ĆE SE STEČAJNI PLAN OSTVARITI	90
9. ORGANIZACIONI OBLIK STEČAJNOG DUŽNIKA	91
 II. OSNOVA ZA PROVOĐENJE	 91
1. GRUPISANJE POVJERILACA PO GRUPAMA.....	91
2. PRAVNI STATUS STEČAJNOG DUŽNIKA I NJEGOVE OBAVEZE NAKON USVAJANJA STEČAJNOG PLANA.....	93
3. STATUS ZALOŽNIH PRAVA NAD IMOVINOM STEČAJNOG DUŽNIKA	94
4. STATUS NOVO PREUZETIH OBAVEZA PO OSNOVU KREDITA	95
5. NADZOR NAD PROVOĐENJEM PLANA	95
6. SUDSKI POSTUPCI PROTIV "UNIS TADIVA" D.O.O. NAKON USVAJANJA STEČAJNOG PLANA.....	96
 ANNEX 1	 Prodaja nepotrebnih aktiva (očekivana vrijednost onovčavanja)
ANNEX 2	Radnici - ukupna potraživanja - opći isplatni red
ANNEX 3.....	Povjerioci općeg isplatnog reda sa pravom glasa unutar grupe
ANNEX 4	Viši isplatni red - ukupno potraživanje i pravo glasa unutar grupe
ANNEX 5	Radnici - udjeli u odnosu na cjelokupno novo preduzeće
ANNEX 6.....	Zaposlenici - otplatni plan za viši isplatni red u KM (6 netto plata)
ANNEX 7	PIO - otplatni plan za viši isplatni red u KM (6 netto plata)
ANNEX 8 ..	Zavod za zdravstvo - otplatni plan za viši isplatni red u KM (6 netto plata)
ANNEX 9 ..	Zavod za zapošljavanje - otplatni plan za viši isplatni red u KM (6 netto plata)
ANNEX 10	Opći isplatni red - otplatni plan
ANNEX 11	Plan reorganizacije (otplatni plan)

I. PRIPREMNA OSNOVA

(član 145. ZSP-a)

1. Osnovni podaci o pravnom statusu stečajnog dužnika

UNIS TADIV je osnovan 1960. i od tada posluje u industrijskoj zoni grada Konjica.

Preduzeće UNIS TADIV je do 1996. godine djelovalo u **sklopu holdinga** UNIS Sarajevo, koji je objedinjavao veliku većinu metaloprerađivačke industrije Bosne i Hercegovine. U tom holdingu, preduzeće je imalo status zasebnog preduzeća.

Nakon nestanka holdinga UNIS Sarajevo, preduzeće je rješenjem Višeg suda u Mostaru br. UF/I 238/96 od 08.04.1996. godine upisano u sudski registar kao Privredno društvo za proizvodnju automobilskih dijelova i vijaka TADIV d.o.o., Konjic.

U toku 2003. godine, **javnim upisom dionica** 33% društva je privatizirano, pri čemu je PIF "Naprijed" d.d. Sarajevo bio vlasnik 16,34%, PIF "Bonus" d.d. Sarajevo 14,87% a ostali, 13 malih dioničara, 1,79%. Ostatak od 67% kapitala bilo je u državnom vlasništvu. Navedena vlasnička struktura, kao ni promjena statusa iz d.o.o. u d.d., nikada nije na pravovaljan način registrirana u registru privrednih društava, iako je Komisija za vrijednosne papire FBIH, dana 01.07.2004. godine, donijela rješenje kojim je priznala novu strukturu vlasništva u preduzeću.

U sadašnjem statusu, privredno društvo "Tadiv" d.o.o. jeste **samostalno preduzeće**, koje nije povezano ni sa jednim drugim pravnim licem, bilo kroz međusobne udjele u vlasništvu, bilo kroz ugovorne odnose o međusobnom upravljanju.

S obzirom na to da je prema registru privrednih društava "Tadiv" registriran kao d.o.o., za svoje obaveze iz platnog prometa on **odgovara samo svojom imovinom**. Prema izvještaju stečajnog upravnika, na dan otvaranja stečajnog postupka, privredno društvo "Tadiv" d.o.o. je imalo imovinu koja je knjigovodstveno vrijedila 12,2 miliona KM. Međutim, prema izvještaju stečajnog upravnika, očekivana vrijednost imovine koja bi se u slučaju likvidacije mogla postići je iznosila 1,73 miliona KM.

Neposredno u periodu prije podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnog postupka, društvo je **zastupao** gosp. Salko Proho, v.d. direktor, čiji je šestomjesečni mandat istekao 30. septembra 2004. godine. Nadzorni odbor društva je na sjednici 01.10.2004.godine imenovao gosp. Uzeira Tinjaka za v.d. direktora društva, koji je tu funkciju obavljao sve do momenta otvaranja stečajnog postupka.

U periodu prije otvaranja stečajnog postupka **Nadzorni odbor** društva su činili: Halil Gagula, predsjednik, Zijad Alibašić i Suad Balić, kao članovi.

2. Podaci o pravnim odnosima stečajnog dužnika

Prema izvještaju stečajnog upravnika, prezentiranom na izvještajnom ročištu dana 31.01.2005. godine, "Tadiv" je raspolagao slijedećom imovinom:

Gradevine i zemljište:	procijenjena vrijednost	knjig. (7,229.925KM)
Oprema:	procijenjena vrijednost (506.360KM),	knjig. (4,340.044KM)
Zalihe:	procijenjena vrijednost (64.542KM),	knjig. (800.000KM)
Potraživanja:	procijenjena vrijednost (20.000 KM)	
<hr/>		
Nematerijalna sredstva (ISO):	procijenjena vrijednost (12.420KM)	
Ukupno	procijenjena vrijednost	1,728.505 KM

Prema istom izvještaju, **obaveze "Tadiva" d.o.o.** iznose 6,043.520,62 KM (priznato), pri čemu je stečajni upravnik osporio dug u iznosu od 785.864,81KM (u stečajnom postupku je ukupno prijavljeno potraživanja u iznosu od 6,821.392,91 KM).

Od raspoložive imovine "Tadiva", **kao zaloga za obezbjeđenje vraćanje dugova** po osnovu kredita ili isporuka repromaterijala, data je slijedeća imovina:

Razlučni povjerilac	Predmet obezbjeđenja	Potraživanje	Iznos obezbjeđenja
Union Banka	Visoko Regalno skladište	100.927,26	201.642,54
Mettex	Visoko Regalno skladište	957.579,00	100.715,28
	Skladište ambalaža		14.901,12
	Centralni Magazin		27.505,68
	Vijachara Proizvodna Hala		42.036,00
	Upravna zgrada stari dio		35.209,35
1	VIS. PRESA ZA HLADNO KOV. VIJKA 1/4-5 BM		9.111,77
2	VISTEP. PRESA ZA HLADNU DEFORM. SP/25/5		24.306,04
3	MAŠINA ZA VALJANJE NAVOJA SR-4		7.216,05
4	VIŠEST. PRESA K. MAVPRES OKN-320		15.620,17
5	PRESA ZA HLADNO KOVANJE MKN2-450/14		6.476,52
6	VIŠEST. PRESA ZA HLADNO KOV.M12-CNF		1.832,73
7	MAŠINA ZA KOVANJE NAVRTKE (6 KOMADA)		6.792,30
8	MAŠINA ZA UREZ. NAVOJA U NAVR.MAS-20		5.996,96
9	MAŠINA ZA KOVANJE VIJAKA		26.663,49
10	BRUSILICE CETRELEX (6 KOMADA)		11.663,22
11	VISTEP. PRESA ZA HLADNU DEFORM. SP/25/5		844,01
12	UNIVERZALNI STRUG ADA		1.313,38
13	UNIVERZALNI STRUG "PRVOMAJSKA"		1.090,02
14	UNIVERZALNI STRUG KERN		17.044,74
15	ALATNA GLODALICA ALG-100 E		333,00
16	UNIVERZALNA GLODALICA ALE 200-B		996,55
IKB	Visoko regalno skladište	207.844,90	0,00
Bor banka	Dorada	129.294,00	72.367,26
	VIS.PRESA ZA HLAD.KOV.VIJKA 5/8"-5BM		26.446,75
	VIŠESTEPENA PRESA GB-30-5		45.791,96
Raiffeisen	NAVRTKA	181.816,09	270.998,31
	Ukupno	1,577.461.25	974.915,19

Privedno društvo "Tadiv" d.o.o., prema stanju stvari na dan otvaranja stečajnog postupka, nije imalo imovine u inostranstvu.

Prema sadašnjem stanju stvari, "Tadiv" d.o.o ima normalan poreski status, bez ikakvih dodatnih privilegija ili opterećenja.

U posljednje dvije godine, u toku svog poslovanja, "Tadiv" d.o.o. je sklopio niz **ugovora o prodaji** svojih roba, od kojih su najvažniji:

1. "**Ejminternational-Podnart**", Slovenija, ugovor za prodaju robe u vrijednosti 150.000 EUR, ugovor ispunjen u 2004. godini
2. "**Yan Auto**", Sarajevo, ugovor o prodaji robe vrijedne 250.000 KM, ugovor ispunjen u 2004. godini
3. "**Max Mothes**", Njemačka, ugovor o prodaji robe vrijedne 350.000 EUR, ugovor ispunjen u 2004. godini.

Pored ovih ugovora, "Tadiv" d.o.o. je u ovom periodu proizvodio i prodavao robu i na osnovu direktnih, pojedinačnih porudžbi (u količini manjoj od navednih u ugovorima gore) svojih kupaca od kojih su najčešći bile firme "**Grawe Schrauben**", "**Max Mothes**" "**Reyher**", "**Cimmex Wurth**" i "**Widex**", svi iz Njemačke.

Svi gore navedni ugovori (pismeni ili usmeni) ispunjeni su prije otvaranja stečajnog postupka, i "Tadiv" d.o.o. nema više nikakvih obaveza po njima.

Nakon otvaranja stečajnog postupka, stečajni upravnik je sklopio samo jedan ugovor o prodaji većih količina roba "Tadiva" d.o.o., okvirne vrijednosti 5 miliona EUR, čija dinamika ispunjenja jeste uslovljena posebnim porudžbinama naručioca (v. detaljnije pod 6) dolje). Na osnovu porudžbina proisteklih iz tog ugovora, te nekih manjih porudžbina nekih drugih naručioca, proizvodnja u "Tadivu" d.o.o. je tekla za sve vrijeme trajanja stečajnog postupka. Po tom osnovu, iz ostvarenih prihoda ispunjene su sve obaveze vezano za troškove proizvodnje (plate radnicima, doprinosi, repromaterijali, električna energija i drugi dobavljači), osim za tekući mjesec (mjesec mart), koji će biti pokriven iz ostvarenog prihoda za mjesec april.

U pogledu **sudskih postupaka** (parnični, izvršni, vanparnični) koji su **protiv stečajnog dužnika** pokrenuti **prije otvaranja stečajnog postupka** (koje su u 90% slučajeva vodili radnici stečajnog dužnika), treba reći da su oni nakon otvaranja stečajnog postupka prekinuti, po odluci sudova pred kojima su se ti postupci i vodili. Prema dostupnim informacijama stečajnog upravnika u vrijeme podnošenje ovog plana sudu, ni jedan od prekinutih postupaka nije nastavljen, niti je pokrenut novi, po osnovu činjenice da su neka od prijavljenih potraživanja osporena na ispitnom ročištu (nastavak prekinutih postupaka po drugoj osnovi nije ni mogući).

U periodu prije otvaranja stečajnog postupka, nije postojao ni jedan parnični ili izvršni **postupak u kojem bi stečajni dužnik bio tužilac, odnosno tražilac izvršenja**.

Nakon pokretanja stečajnog postupka, **stečajni upravnik nije pokrenuo ni jedan sudski ili drugi postupak u korist stečajne mase**, s obzirom na to da nije bilo ni spora oko same imovine "Tadiva" d.o.o. a ni potraživanja stečajnog dužnika, koje bi trebalo naplatiti sudskim putem.

3. Podaci o privrednim i ekonomskim odnosima u kojima se stečajni dužnik nalazi

Osnovna **djelatnost društva** je proizvodnja matica i vijaka različitih veličina i oblika od M4 mm do M24 mm i u mogućnosti je da proizvede hiljade različitih specifikacija sa postojećim vrstama alata. Proizvodni program takođe obuhvata i cijelu lepezu otkivaka za potrebe automobilske i motorne industrije. Osim toga, u privrednom društvu zastupljene su i tehnologije hladnog kovanja i iskivanja a termično tretiranje proizvoda se proizvodi na električnim protočnim pećima.

Od svog osnivanja 1965. godine "Tadiv" je prisutan u mašinskoj industriji bivše SFRJ, proizvodeći pojedine robe za svako od preduzeća koje su se na tom prostoru bavilo proizvodnjom motora. U tom smislu, **dugogodišnja saradnja** ostvarivana je sa preduzećima FAP -

Priboj, TAM - Maribor, FAMOS - Sarajevo, te ZASTAVA - Kragujevac (proizvodnja za ova četiri preduzeća činila je 40% predratnog obima proizvodnje "Tadiva", ali je taj obim, međutim, ostarivao 86% ukupnih finansijskih efekata preduzeća), a proizvodi "Tadiva" su imali dobru prođu i u tadašnjoj vrlo jakoj namjenskoj industriji, koja je na tržišnim osnovama vrlo često od "Tadiva" naručivala proizvodnju specijalnih roba za svoje potrebe.

Nakon rata, zbog različitih okolnosti, "Tadiv" je izgubio ranija tržišta (Slovenija), dok su neka tržišta jednostavno nestala (gašenje proizvodnje u ZASTAVI, Kragujevac). U takvim uslovima, po osamostaljenju od holdinga "Unis", "Tadiv" je bio prisiljen da sam nadje **vanjska tržišta** za svoje proizvode kako bi uopće opstao. U tom smislu, najviše je urađeno u pronalaženju tržišta u Njemačkoj, na kojoj se danas prodaje oko 90% roba koje proizvede "Tadiv".

"Tadiv" d.o.o. danas 90% svoje proizvodnje prodaje na tržištu EU, od čega 90% u samoj SR Njemačkoj, privredno najjačoj zemlji Evrope. U tome naročitu ulogu imaju kvalitet njegovih proizvoda, koji je ozvaničen i dobivanjem certifikata ISO 9001 koji mu je dodjelio TÜV Managment Service GmbH. Trenutno 80% prodaje roba se ostvaruje preko firme Grawe Schrauben, Finnentrop, Njemačka, kao dugogodišnjeg partnera "Tadiva".

Pored firme Grawe Schrauben, Finnentrop, Njemačka, "Tadiv" za prodaju svojih proizvoda na istom tržištu koristi i firme Max Mothes i Reyher, obje iz Njemačke. Međutim, obim te saradnje je nekoliko puta manji od one koju "Tadiv" ima sa firmom Grawe Schrauben.

Osim prodaje na tržištu SR Njemačke, "Tadiv" je prisutan i na tržištima Austrije, te povremeno na tržištima bivše SFRJ (naročito Srbija).

U današnjoj situaciji, **tržišna pozicija "Tadiva" u EU je značajno ugrožena konkurencijom iz azijskih zemalja**. Pri tome naročitu pažnju treba skrenuti na činjenicu da se u posljednjih 6 mjeseci u SR Njemačkoj, kao glavnom tržištu "Tadiva", pojavila konkurencija iz NR Kine, čije robe se prodaju i po 30% nižoj cijeni od robe "Tadiva". Pozicija "Tadiva" je time značajno ugrožena, i on opstaje na tom tržištu samo zahvaljujući još uvijek postojećoj razlici u kvaliteti tih dviju roba. Međutim pitanje je mjeseca kada će pojedine robe iz Kine, iz asortimana proizvodnje "Tadiva", dostići traženi kvalitet, čime će se borba za pozicije na tržištu SR Njemačke strahovito zaoštriti.

U pogledu **konkurencije u istočnoj Evropi**, ona za "Tadiv" trenutno nije od nekog značaja, s obzirom na to da se neki od najvećih konkurenata prestali sa proizvodnjom ("Gradac", Valjevo, Srbija), dok se neke nalaze u velikim finansijskim problemima (vijčare u Češkoj Republici).

U strukturi proizvoda, danas najkurentniju robu "Tadiva" čine uvrtnjevi, sa kojim sa postižu i najbolji finansijski rezultati u ukupnom poslovanju. Tako npr. tona uvrtnjeva DIN 8. klase 10.9 na tržištu košta više od 1.400 EUR, dok se najlošiji finansijski efekti postižu sa proizvodnjom vijaka, gdje npr. 1 tona vijaka DIN 9.33, klase 5.8, košta oko 1.000 EUR.

Uzroke otvaranja stečajnog postupka nad "Tadivom" treba tražiti u nekoliko izvora. Vrlo važnim se čini hronični nedostatak obrtnog kapitala za proizvodnju (nabavka žice) zbog kojih je "Tadiv" bio prisiljen da nabavlja onaj repromaterijal koji mu je davan pod najpovoljnijim uslovima (odgođeno plaćanje, ili tolerisanje velikog kašnjenja sa isplatom pojedinih dugovanja, koje su sa druge strane kompenzirane visokim nabavnim cijenama). Međutim, najvažnijom se čini nemogućnost ranijih rukovodećih struktura preduzeća da sagledaju trenutak u kojem se "Tadiv" nalazio, te da slijedom toga optimiziraju broj zaposlenih radnika kao i sve troškove proizvodnje, prema realnom obimu ostvarene proizvodnje, koji je bio vrlo nizak, često i ispod ekonomske isplativosti poslovanja (nemogućnost pokrića troškova proizvodnje). Na taj način, nerješavanjem nastalih problema (otpuštanje dijela radnika uz rezanje svih drugih troškova proizvodnje), nagomilavane su obaveze, koje su na dan otvaranja stečajnog postupka narasle na više od 6,04 miliona KM.

4. Cilj stečajnog plana

U svom Izvještaju o ekonomskom stanju stečajnog dužnika, podnesenom skupštini povjerilaca na izvještajnom ročištu dana 31.01.2005. godine, stečajni upravitelj je iznio i procjenu situacije ukoliko bi se u okviru stečajnog postupka pristupilo namirenju povjerilaca kroz **likvidaciju imovine** stečajnog dužnika. Prema tome scenariju, cjelokupna imovina stečajnog dužnika se ne bi mogla prodati za više od 1,73 miliona KM, s obzirom na ograničeno tržište za imovinu stečajnog dužnika, te stanje te imovine. Prema najnovijim proračunima, u slučaju likvidacije imovine stečajnog dužnika za iznos od 1,73 miliona KM, različiti povjerioci bi imali pravo prioritarnog namirenja u iznosu od oko 900.000 KM, a za povjerioce višeg i općeg isplatnog reda bi ostalo najviše 800.000 KM. Pod takvim uslovima potraživanja povjerilaca općeg isplatnog reda bi se mogla naplatiti jedva u iznosu od 4%, dok bi naplata potraživanja povjerilaca višeg isplatnog reda iznosila 100%.

Ponudeni stečajni plan ima za **prvenstveni cilj** bolju naplatu povjerilaca, naročito onih iz općeg isplatnog reda. U tom smislu stečajnim planom se predviđa da, pod određenim uslovima, svaka kategorija povjerilaca načini određene ustupke, kako bi se povjerioci općeg isplatnog reda, nakon pet godina provođenja plana, namirili u iznosu od 10,5 % svojih potraživanja.

5. Koncept stečajnog plana

Predloženim planom, radi ostvarenja gore pomenutog cilja, formiraće se **ново društvo** "Unis Tativ" d.o.o. Konjic, koje od stečajnog dužnika preuzima svu njegovu imovinu i prava. "Unis Tativ" d.o.o. bi ovim planom uglavnom nastavio sa istom proizvodnom djelatnošću (proizvodnja automobilskih dijelova), s tim što bi nakon zaključenja stečajnog postupka došlo do sljedećih izmjena:

1. **novi vlasnici** "Unis Tativa" d.o.o. bili bi "Metrex" s.r.o, Praha, Češka Republika (55%) i većina radnika dosadašnjeg "Tativa" (ukupno 45%), koji bi svoja cjelokupna potraživanja prema stečajnom dužniku pretvorili u vlasničke udjele nad "Unis Tativom" d.o.o;
2. "Unis Tativ" d.o.o. bio bi obavezan da u narednih 5 godina, umjesto 6,04 miliona KM, koliko je iznosio ukupni dug "Tativa" na dan otvaranja stečajnog postupka, povjeriocima **isplati 1,035.045,10 KM**, prema dinamici i uslovima utvrđenim ovim planom.

Pored toga što se iz gore priloženog vidi da je stečajni **plan sanacijske prirode**, on u sebi ima i elementa **likvidacijskog plana**, s obzirom na to da će se nakon njegovog stupanja na snagu, određena imovina "Unis Tativa" d.o.o. prodati (v. dio 7) 1, dolje), radi izmirenja jednog dijela duga stečajnog dužnika.

6. Mjere koje su već poduzete radi ostvarenja cilja predviđenog stečajnim planom

U **augustu 2004. godine, menadžment preduzeća**, na čelu sa v.d. direktorom gosp. Salkom Prohom, predložio je Nadzornom odboru preduzeća poslovni plan proizvodnje do kraja tekuće godine. Prema tom planu, koji je i usvojen, mjesečna proizvodnja "Tativa" je procijenjena na 196 tona robe, iz čega je privredno društvo trebalo ostvarivati mjesečni profit u iznosu od 13.000 EUR (profit prije oporezivanja). Međutim, u toku mjeseca augusta, septembra i oktobra realizovano je ukupno (za sva tri mjeseca) samo 220 tona robe, pri čemu svi troškovi proizvodnje nisu mogli biti ni podmireni (gubitak).

U toku prethodnog stečajnog postupka, stečajni sud je, na zahtjev stečajnog upravnika, izrekao privremnu mjeru kojom je zabranio izvršenje na imovini "Tadiva" d.o.o. U tom smislu, privremeno je obustavljen izvršni postupak na bankarskim računima "Tadiva" d.o.o. pokrenut od nekolicine radnika radi naplate njihovih potraživanja i izvršni postupak UNION banke radi realizacije hipoteke nad imovinom "Tadiva" d.o.o. Bez tih mjera, proizvodnja u ovom privrednom društvu bi zasigurno stala zbog nemogućnosti nabavke (plaćanja) repromaterijala, a izgubilo bi se i teško stečeno inostrano tržište, bez kojeg bi imovina "Tadiva" d.o.o. vrijedila mnogo manje, a plan reorganizacije ne bi bio ni moguć.

Po stupanju na dužnost, stečajni upravnik je dana 16.11.2004. godine zaključio sa firmom Grawe Schrauben, Finnentrop, Njemačka **šestomjesečni ugovor o obavljanju lohn poslova** u okvirnoj vrijednosti od 5 miliona EUR, zavisno od dinamike i narudžbi firme Grawe. Po tom osnovu, za vrijeme trajanja stečajnog postupka u privrednom društvu održana je proizvodnja (oko 30% postojećeg kapaciteta), pri čemu je proizvedeno više od 726 tona vijčane robe, i ostvaren profit veći od 85.000 KM. Primarni interes održavanja proizvodnje je bilo zadržavanje tržišta, kako bi se nakon stečajne reorganizacije proizvodi "Tadiva" d.o.o. mogli i dalje na njemu plasirati.

U toku mjeseca januara i februara 2005. godine, stečajni upravnik je obavio i niz razgovora sa vlasnicima TMD tvornice Gradačac (tamošnja tvornica automobilskih dijelova), kao i sa austrijskim partnerima fabrike Tvornice valjčića Konjic. Predmet ovih razgovora je bilo **angažovanje neiskorištenih kapaciteta** "Tadiva" na izradi valjčića za ležajeve u automobilskoj industriji, vrlo perspektivnog i vrlo kurentnog biznisa danas. Nakon razgovora, na drugoj pregovaračkoj strani primjetna je bila zainetersiranost za realizaciju ove saradnje, međutim do danas nije bilo konkretnih pomaka po tom pitanju.

U toku mjeseca februara 2005. godine, u nekoliko navrata, stečajni upravnik je vršio intenzivne **razgovore sa predstavnicima razlučnih povjerilaca** (uglavnom banke), kako bi ih eventualno privolio na dalju podršku izradi plana reorganizacije. Istovremeno, vođeni su razgovori u kojima je od razlučnih povjerilaca traženo da se uzdrže od pokretanja izvršnih postupaka u toku stečajnog postupka radi realizacije njihovih potraživanja. Time je izbjegnuta opasnost obustave dalje proizvodnje privrednog društva, s obzirom na to da neki od razlučnih povjerilaca imaju založno pravo nad imovinom koja je "Tadivu" neophodno potrebna za proizvodnju i poslovanje.

7. Mjere koje će se poduzeti radi ostvarenja cilja predviđenog planom

Po stupanju na snagu stečajnog plana, preduzeće se sljedeće radnje:

1. Prodaja imovine:

- a) u roku od 2 godine od dana stupanja na snagu stečajnog plana, "Unis Tadiv" d.o.o. prodaće svoju sljedeću imovinu:

Nekretnine:

1. Centralni magacin, parcela k.č. 1223/50 K.O. Konjic i zgrada br. 1, površine 1.669 m, koja ima znatna ratna oštećenja
2. Vijčara - proizvodna hala, k.č. 1223/53, K.O. Konjic, KK br. 1072, sa korisnom površinom 2.526 m, plus pomoćne prostorije u istom objektu sa površinom 977 m, sve uništeno u ratu. Ukupna površina ovog objekta je 4.040 m
3. Annex Vijčara, na istoj parceli kao gore, kancelarije sa površinom 328,25 m, potpuno uništeno u ratu

4. Skladišna pista za žicu sa objektom jedne prostorije - 4x4 plus mokri čvor i nastrešnica za vagu
5. Upravna zgrada - stari dio na spratu (annex zgrade), ukupno 198,74 m, sa hodnikom

Mašine:

6. Mašina za kupovanje DKA 1 kom. (2 tone)
7. Mašina za kupovanje DKS 1 kom. (2 tone)
8. Mašina za šivenje kutija 3 kom. (ukupno 1 tona)
9. Mašine za opsjecanje (AAG-10, A231, A333 2 kom I PAFB) 4 kom. (ukupno 8 tona)
10. Mašina za kovanje PAZM -10 1 kom. (7 tona)
11. Horizontalna brusilica 550 1 kom. (1 tona)

Napomena: Sve navedene mašine su stradale u ratu, i teško su oštećene.

Zalihe:

Zalihe gotovih proizvoda (vijci za amerčiko tržište - 220 tona)

- b) prodaja imovine vršiće se metodom javnog nadmetanja, a poziv za javno nadmetanje objavljuje se u najmanje jednim dnevnim novinama na teritoriji Federacije BIH. Od objave poziva do pristupanja javnom nadmetanju mora proteći rok od najmanje 30 dana;
- c) kao početna prodajna cijena navedenih stvari, uzima se očekivana vrijednost unovčavanja, koja je priložena u prilogu ovom planu (v. Anex 1). Na javnom nadmetanju neće biti nikakvog ograničenja u pogledu minimalne prodajne cijene.

Navedenom prodajom imovine, očekuje se prihod od oko 250.000 KM, koji će jedino služiti isplati potraživanja u iznosima i po dinamici predviđenim ovim planom.

U slučaju ostvarenja viška prihoda od prodaje navedene imovine, stečajni dužnik je obavezan da bez odlaganja ista iskoristi za isplatu ostalih potraživanja predviđenih ovim planom, čak i prije dana njihovog dospijeca.

2. Preregistracija društva

Firma "Mettex" s.r.o, Praha, Češka Republika, zajedno sa svim radnicima koji imaju udjele u novom "Unis Tativu", obavezni su da u roku od 3 mjeseca od stupanja na snagu ovog plana izvrše preregistraciju društva, u kojem će se registrovati preduzeće "Unis Tativ" d.o.o. sa vlasničkom strukturom kako je to predviđeno ovim planom.

3. Nastavak prodaje imovine na k.č. 1223/4 KKU 1072 KO Konjic I (tzv. "Visokog regalnog skladišta" sa ostalim nekretninama na toj k.č.) kroz započeti izvršni postupak

UNION banka je dana 17.12.2003. godine pokrenula postupak prinudne prodaje imovine na k.č. 1223/4 KKU 1072 KO Konjic I u sudskom izvršnom postupku, radi namirenja svog potraživanja u iznosu od 101.229,01 KM. Sa danom otvaranja stečajnog postupka nad "Tativom", ovaj postupak je prekinut, sa pravom UNION banke da nastavi započeti postupak

čak i u toku trajanja samog stečajnog postupka. S obzirom na to da je ocijenjeno da ova nekretnina nije neophodna za buduću proizvodnju i poslovanje "Unis Tativa" d.o.o, planom se predviđa da UNION banka nastavi pokrenuti izvršni postupak, kako bi naplatila svoja potraživanja. Prodajom te nekretnine u izvršnom postupku bi se takođe realizirala i hipoteka koju ima "Mettex" s.r.o, Praha, Češka Republika i Investiciono-komercijalna banka, Zenica na istoj nekretnini, čime bi se dodatno smanjio dug "Unis Tativa" d.o.o. za iznos od oko 100.000 KM (procjena je da se ove nekretnine mogu prodati za maksimalno 200.000 KM).

8. Kako će se stečajni plan ostvariti

Prema planu, Unis Tativ je obavezan da u narednih 5 godina isplati potraživanja u ukupnoj vrijednosti od **1,035.045,10 KM**, prema dinamici kako je to detaljnije određeno u provedbenoj osnovi ovog plana.

U tom smislu, predviđa se sljedeće:

1. **prodajom navedene imovine** opisane pod 7) 1. gore, očekuje se prihod od oko 235.000 KM;
2. prema sadašnjem toku stvari netto profit "Tativa" prije oporezivanja na godišnjem nivou iznosi oko 200.000 KM. Ta kalkulacija je izvedena na sljedećim osnovama:
  - mjesečna proizvodnja "Tativa" optimalno je procijenjena na 150 tona gotovih proizvoda (7 šlepera od 20 tona robe), što donosi mjesečni prihod od oko 200.000 EUR;
  - nakon isplate svih troškova proizvodnje, mjesečni profit "Tativa" prije oporezivanja jeste oko 8.500 EUR, na godišnjem nivou oko 100.000 EUR;

Međutim, pri tome treba imati u vidu, da je ovaj profit poreska osnovica poreza na dobit preduzeća (30%) koji se mora platiti (pri ovoj kalkulaciji, nakon oporezivanja dobit preduzeća bi bila oko 140.000 KM na godišnjem nivou). S druge strane, ukoliko bi "Mettex" s.r.o, Praha, Češka Republika, koristio svoje poreske olakšice kao strani investitor, taj porez bi bio samo 14%, na osnovu čega se može zaključiti da bi pod tim uslovima **netto profit (dobit) "Unis Tativa" d.o.o. nakon oporezivanja bio oko 173.000 KM na godišnjem nivou.**

Na osnovu navedenog, čini se realnim očekivati da će "Unis Tativ" d.o.o, uspjeti da ostvari predloženi plan reorganizacije (isplata 1,035 miliona KM za 5 godina), te da će nakon njegovog ispunjenja nastaviti dalje poslovanje i svoj razvoj u budućnosti, neopterećen ranijim dugovima njegovog pravnog prethodnika. Međutim, na putu ispunjenja stečajnog plana, postoje i sljedeće potencijalne opasnosti:

1. otkaz poslovne saradnje od strane firme Grawe Schrauben, SR Njemačka, preko kojeg se trenutno ostvaruje više od 90% prodaje proizvoda "Tativa", a zbog gubitka tržišta u EU, uzrokovanog žestokom konkurencijom iz Azije (Kina);
2. gubitak dijela tržišta u EU, koje pokriva firma Grawe Schrauben, SR Njemačka, uzrokovano razlozima kao pod 1. gore, te slijedom toga i smanjenje narudžbi od ovog kupca;
3. nemogućnost prodaje imovine navedene pod 7) 1. gore, što bi uzrokovalo gubitak u planiranoj realizaciji po ovom planu, u iznosu od najmanje 235.000 KM;

Svaka od navedenih potencijalnih opasnosti, ugrožava mogućnost ispunjenja plana dinamikom kako je to njime predviđeno (173.000 KM godišnjeg profita plus 235.000 KM od prodaje imovine), što za krajnju posljedicu može imati nesipunjenje plana i otvaranje stečajnog

postupka nad novim "Unis Tativom" d.o.o, pod uslovima predviđenim zakonom, te posljedično i propadanje cjelokupnog plana reorganizacije.

9. Organizacioni oblik stečajnog dužnika

"Unis Tativ" nakon stupanja na snagu ovog plana ostaje u istom organizacionom obliku (d.o.o) u kojem je bio i sam "Tativ" prije otvaranja stečajnog postupka. Razlog tome treba tražiti prije svega u stavu budućih vlasnika "Unis Tativa" da je organizacijski i tehnički mnogo lakše upravljati privrednim društvom u obliku društva sa ograničenom odgovornošću, nego je to slučaj sa dioničkim društvom.

II. OSNOVA ZA PROVOĐENJE

(član 146. ZSP-a)

1. Grupisanje povjerilaca po grupama

Radi glasanja o ovom stečajnom planu, povjerioci se razvrstavaju u sljedeće grupe:

a) I grupa

Bor Banka, Sarajevo (potraživanje u iznosu od 109.874 KM)

Raiffaisen banka DD Sarajevo (potraživanje u iznosu od 176.816 KM)

Ova grupa povjerilaca formirana je na bazi sljedećih kriterija:

- 1) radi se o razlučnim povjeriocima;
- 2) svakom od ovih razlučnih povjerilaca se isplaćuje cjelokupan iznos glavnice njihovog potraživanja u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog plana;
- 3) svaki od povjerilaca u ovoj grupi se odriče dospjelih a nenaplaćenih kamata (redovnih i zateznih) koje su tekle na njihovu glavicu.

S obzirom na to da se radi o povjeriocima sa istim pravnim položajem (čl. 147. st. 1. ZSP-a) koji su stečajnim planom tretirani na isti način (čl. 151. ZSP-a), grupa je formirana kako je gore navedeno.

b) II grupa

"Mettex" s.r.o, Praha, Češka Republika (potraživanje u iznosu od 957.579 KM)

Ova grupa povjerilaca formirana je na bazi sljedećih kriterija:

1. radi se o razlučnom povjeriocu;
2. razlučni povjerilac pretvara svoje potraživanje u udjel novog preduzeća.

S obzirom na to da ni jedan drugi razlučni povjerilac svoje potraživanje ne pretvara u udjele novog preduzeća, a drugi povjerioci koji pretvaraju svoja potraživanja u udjele, nisu razlučni povjerioci, "Mettex", s.r.o, Praha, Češka Republika je jedini član ove grupe.

c) III grupa

Zaposlenici bivšeg "Tadiva" d.o.o. - ukupno 196 lica, sa ukupnim potraživanjima od 1,724.797,48 KM (precizni iznosi potraživanja sa pravom glasa koje to potraživanje nosi, dati su za svakog zaposlenika u Anexu 2)

Ova grupa povjerilaca je formirana po sljedećim kriterijima:

1. obavezi formiranja grupe radnika, prema članu 147. stav 3. ZSP-a;
2. sva potraživanja ovih povjerilaca su povjerioci općeg isplatnog reda;
3. svi ovi povjerioci pretvaraju svoja potraživanja u udjele novog preduzeća.

d) IV grupa

Svi povjerioci općeg isplatnog reda - ukupno 13 osoba sa ukupnim iznosom potraživanja od 2.185.769,02 KM (precizni iznosi potraživanja sa pravom glasa koje to potraživanje nosi, dati su za svakog povjerioca ove grupe u Anexu 3)

Ova grupa povjerilaca je formirana po sljedećim kriterijima:

1. radi se o povjeriocima koji su u općem isplatnom redu;
  2. radi se o povjeriocima koji nemaju nikakva obezbjeđenja za svoja potraživanja;
- svim povjeriocima se obezbjeđuju ista prava (isplata 10,5 % njihovih potraživanja u toku sljedećih pet godina).

e) V grupa

Fond penzijskog i invalidskog osiguranja (potraživanje u ukupnom iznosu od 134.542 KM)

Fond za zdravstveno osiguranje (potraživanje u ukupnom iznosu od 95.312 KM)

Fond za nezaposlene (potraživanje u ukupnom iznosu od 14.030 KM)

Zaposlenici "Unis Tadiva" za osam plata iz višeg isplatnog reda (161 zaposlenik sa potraživanjima u ukupnom iznosu od 381.248 KM)

Precizni iznosi potraživanja po osnovu osam plata iz višeg isplatnog reda, sa pravom glasa koje svako od tih potraživanja nosi u ovoj grupi, dati su za svakog zaposlenika u Anexu 4)

Ova grupa povjerilaca je formirana po sljedećim kriterijima:

1. ova potraživanja su u višem isplatnom redu;
2. svi članovi grupe dobijaju svoja potraživanja vezano za isplatu 6 minimalnih plata radnicima.

U pogledu statusa UNION banke iz Sarajeva (potraživanje u iznosu od 101.229,01 KM), te Investiciono-komercijalne banke iz Zenice (potraživanje u iznosu od 207.844, 90 KM), planom nije predviđena nikakva promjena njihovog statusa. Naime, povjerioci "Tadiva" d.o.o. su saglasni da se nastavi izvršni postupak koji je dana 17.12.2003. godine pokrenula UNION banka iz Sarajeva, radi realizacije hipoteke koja postoji nad k.č. 1223/4 KKK 1072 KO Konjic I (tzv. "Visoko regalno skladište" sa ostalim nekretninama na toj k.č), nad kojom hipoteku ima Investiciono-komercijalna banka iz Zenice, kao i "Mettex" s.r.o, Praha, Češka Republika, radi njihovog prioritetnog namirenja iz vrijednosti te imovine.

S obzirom na to da se, dakle, planom reorganizacije "Tadiv" d.o.o. ne dira u prava ove dvije banke da se naplate iz vrijednosti imovine koje su opterećene njihovim založnim pravima, oni nemaju pravo glasanja o ovom planu (čl. 163. st. 2. ZSP-a), zbog čega nisu ni raspoređeni ni u jednu od glasačkih grupa.

2. Pravni status stečajnog dužnika i njegove obaveze nakon usvajanja stečajnog plana

1. Nakon usvajanja stečajnog plana, stečajni dužnik postaje privredno društvo "Unis Tadiv" d.o.o. sa sljedećom vlasničkom strukturom:

"Mettex" s.r.o, Praha, Češka Republika - 55% udjela

Radnici (imena i prezimena sa preciznim udjelima u odnosu na cjelokupno preduzeće, za svakog zaposlenika dati su u Annexu br. 5) - ukupno 45% udjela

2. Obaveze "Unis Tativa" d.o.o. nakon stupanja na snagu stečajnog plana su kako sljedi:

a) Razlučni povjerioci:

- a) isplata potraživanja Bor banke, Sarajevo, u iznosu od 109.874 KM sa dospeljećem godinu dana od stupanja na snagu plana reorganizacije;
- b) isplata potraživanja Raiffeisen banci DD Sarajevo, sa potraživanjem od 176.816 KM sa dospeljećem dvije godine od dana stupanja na snagu plana reorganizacije.

Razlučni povjerioci pod a) i b) odrekli su svojih potraživanja po osnovu dospjelih a nenaplaćenih kamata, te po tom osnovu one neće biti isplaćene.

b) Isplata potraživanja višeg isplatnog reda:

- a) Zaposlenici (potraživanja sa preciznim iznosima i rokovima dospeljeca za svakog zaposlenika pojedinačno data su Annexu br. 6 ovog plana), sa svojih 6 plata iz višeg isplatnog reda, u ukupnom iznosu od 285.936 KM, biće isplaćeni kako slijedi:
  - 2 plate u ukupnom iznosu od 95.312 KM, sa dospeljećem godinu dana od stupanja na snagu plana reorganizacije;
  - 1 plata u ukupnom iznosu od 47.656 KM, sa dospeljećem dvije godine od stupanja na snagu ovog plana;
  - 3 plate u ukupnom iznosu od 142.968 KM, sa dospeljećem tri godine od stupanja na snagu ovog plana.
- b) Fond penzijskog i invalidskog osiguranja, za 6 doprinosa iz višeg isplatnog reda (potraživanja sa preciznim iznosima i rokovima dospeljeca za svakog zaposlenika pojedinačno data su u Annexu br. 7 ovog plana), na ukupan iznos od 100.907 KM, biće isplaćen kako slijedi:
  - 2 doprinosa za plate zaposlenika, u ukupnom iznosu od 33.636 KM, sa dospeljećem dvije godine od stupanja na snagu ovog plana;
  - 3 doprinosa za plate zaposlenika, u ukupnom iznosu od 50.453 KM, sa dospeljećem četiri godine od stupanja na snagu ovog plana;
  - 1 doprinos za plate zaposlenika, u ukupnom iznosu od 16.818 KM, sa dospeljećem pet godina od stupanja na snagu ovog plana.
- c) Fond za zdravstveno osiguranje, za 6 doprinosa iz višeg isplatnog reda (potraživanja sa preciznim iznosima i rokovima dospeljeca za svakog zaposlenika pojedinačno data su u Annexu br. 8 ovog plana), na ukupan iznos od 71.484 KM, biće isplaćen kako slijedi:

- 2 doprinosa za plate zaposlenika, u ukupnom iznosu od 23.828 KM, sa dospijećem dvije godine od stupanja na snagu ovog plana;
  - 3 doprinosa za plate zaposlenika, u ukupnom iznosu od 35.742 KM, sa dospijećem četiri godine od stupanja na snagu ovog plana;
  - 1 doprinos za plate zaposlenika, u ukupnom iznosu od 11.914 KM, sa dospijećem pet godina od stupanja na snagu ovog plana.
- d) Zavod za zapošljavanje, za 6 doprinosa iz višeg isplatnog reda (potraživanja sa preciznim iznosima i rokovima dospijeća za svakog zaposlenika pojedinačno data su u Annexu br. 9 ovog plana), na ukupan iznos od 10.522 KM, biće isplaćen kako slijedi:
- 2 doprinosa za plate zaposlenika, u ukupnom iznosu od 3.507 KM, sa dospijećem dvije godine od stupanja na snagu ovog plana;
  - 3 doprinosa za plate zaposlenika, u ukupnom iznosu od 5.261 KM, sa dospijećem četiri godine od stupanja na snagu ovog plana;
  - 1 doprinos za plate zaposlenika, u ukupnom iznosu od 1.754 KM, sa dospijećem pet godina od stupanja na snagu ovog plana.

c) Isplata potraživanja općeg isplatnog reda

Potraživanja općeg isplatnog reda isplaćuju se u iznosu od 10,5% od njihovih ukupnih potraživanja, proporcionalno visini svakog potraživanja pojedinačno. U Annexu br. 10, priloženi su precizni iznosi i rokovi dospijeća za svakog povjerioca pojedinačno, a isplata u kapitaliziranom iznosu (ukupno 229.505,75 KM) po godinama, vrši se kako slijedi:

- iznos od 4.314 KM, sa dospijećem godinu dana od stupanja na snagu ovog plana;
- iznos od 4.850 KM, sa dospijećem dvije godine od stupanja na snagu ovog plana;
- iznos od 30.032 KM, sa dospijećem tri godine od stupanja na snagu ovog plana;
- iznos od 81.543 KM, sa dospijećem četiri godine od stupanja na snagu ovog plana;
- iznos od 109.765, 93 KM, sa dospijećem pet godina od stupanja na snagu ovog plana.

d) Isplata sudskih troškova

Troškovi stečajnog postupka, u iznosu koji po zaključenju tog postupka bude određen rješenjem suda, isplaćuju se prioritetno u odnosu na sva druga potraživanja predviđena ovim planom, odmah po pravosnažnosti tog rješenja, i to iz tekućih sredstava "Unis Tativa" d.o.o.

Napomena: U Anexu br. 11 dat je sumarni, tablearni prikaz plana reorganizacije i otplanog plana po rokovima dospijeća.

3. Status založnih prava nad imovinom stečajnog dužnika

Stupanjem na snagu stečajnog plana, založna prava na imovini stečajnog dužnika se mijenjanju kako slijedi:

- a) Založna prava nad cjelokupnom imovinom stečajnog dužnika, u kojima je založni povjerilac "Mettex" s.r.o, Praha, Češka Republika, gase se po osnovu prestanka duga, koji je ispunjen pretvaranjem iznosa od 957.579 KM u udjele preduzeća u iznosu od 55% "Unis Tativa";

- b) Založna prava koja imaju Bor banka, i Raifeisen banka, obje iz Sarajeva, nad imovinom stečajnog dužnika gase se sa isplatom navednih iznosa navedenih pod 2)a gore.

Svi različni povjerioci čija založna prava prestanu po gore određenim uslovima, obavezni su da u roku od 15 dana po ispunjenju tih uslova, izdaju brisovne dozvole na osnovu kojih će se u javnim registrima izbrisati njihovo založno pravo koje postoji nad imovinom "Unis Tativa" d.o.o.

4. Status novo preuzetih obaveza po osnovu kredita

Povjerioci stečajnog dužnika su saglasni da novo preuzete obaveze "Unis Tativa" d.o.o. po osnovu kredita do iznosa od 600.000 KM, ima prioritet naplate u odnosu na njihova potraživanja prema "Unis Tativu", koja su predviđena ovim planom.

"Unis Tativ" nakon stupanja na snagu ovog ugovora ne može samostalno u toku njegovog izvršenja (5 godina) da preuzima obaveze po osnovu kredita, koji bi u bilo kojem momentu trajnja izvršenja ovog plana, prelazio iznos od 600.000 KM.

Za iznos kredita koji bi po svom, ili u kumulaciji sa drugim kreditima, prelazio iznos od 600.000 KM, u bilo kojem momentu trajanja izvršenja ovog plana, "Unis Tativ" d.o.o. mora tražiti saglasnost stečajnog upravnika.

5. Nadzor nad provođenjem plana

Nadzor nad provođenjem stečajnog plana, vrše stečajni upravnik, odbor povjerilaca i stečajni sud, čije službe nakon zaključenja stečajnog postupka ne prestaju. S tim u vezi, njihovi zadaci i prava u nadzoru nad provođenjem stečajnog plana, jesu kako slijedi:

- a) Stečajni upravnik:

1. je obavezan, da po zaključenju stečajnog postupka, svakih šest mjeseci podnosi odboru povjerilaca i stečajnom sudiji redovan izvještaj o provođenju stečajnog plana;
2. je dužan da vanredni izvještaj o provođenju plana ili druge obavijesti ili informacije dostavlja sudu i odboru povjerilaca po njihovom zahtjevu;
3. daje saglasnost "Unis Tativu" d.o.o. na raspolaganja imovinom (otudjenje, opterećenje i dr.) koja se nalazi u bilansu stanja "Tativ" d.o.o., umanjenu za imovinu čija je prodaja predviđena ovim planom, pod uslovom da to raspolaganje po njegovom predviđanju neće ugroziti ispunjenje samog plana;
4. daje saglasnost stečajnom dužniku za svako zaduženje koje u bilo kojem momentu trajnja stečajnog plana prelazi okvirni kreditni iznos (v. dio 4) gore) od 600.000 KM.
5. je obavezan da prije davanja saglasnosti pod tačkom 3. i 4, zatraži mišljenje odbora povjerilaca.

Za vrijeme trajanja svoje službe, a u cilju ostvarenja svojih obaveza navedenih pod 1, 2. i 3. gore, stečajni upravnik može ulaziti u poslovne prostorije "Unis Tativa" d.o.o., ostvariti uvid u njegove poslovne knjige i ostalu dokumentaciju, vršiti ona istraživanja i tražiti obavijesti od tog društva koje on želi.

- b) Odbor povjerilaca:

1. može tražiti obavještenja, informacije, ili podnošenje posebnog vanrednog izvještaja od stečajnog upravnika;

2. daje mišljenje o raspolaganju imovine, odnosno zaduženje preko kreditnog okvira, za šta je potrebna saglasnost stečajnog upravnika, kako je to određeno pod tačkama 3. i 4. gore.

Nakon što prestane služba stečajnog upravnika, ili u slučaju njegove opravdane spriječenosti, njegova prava i zadatke vrši **predsjednik odbora povjerilaca**.

Nakon što stečajni sud ukine nadzor stečajnog upravnika i odbora povjerilaca nad provođenjem plana, njihova prava prelaze na **povjerioca** koji po planu ima najveća neisplaćena potraživanja.

Povjerilac na kojeg predu sva prava i obaveze stečajnog upravnika, odgovara za svoj rad ostalim povjeriocima iz ovog plana, za svu pričinjenu štetu po principu **neograničene lične odgovornosti**.

Ograničenja raspolaganja, kako je to gore navedeno, **upisaće se u registar privrednih društava** odmah po stupanju na snagu ovog plana.

6. Sudski postupci protiv "Unis Tativa" d.o.o. nakon usvajanja stečajnog plana

Sudski postupci povjerilaca radi potraživanja prema "Tativu" d.o.o. nastalih prije usvajanja ovog plana, ne mogu se voditi protiv "Unis Tativa" d.o.o. nakon stupanja na snagu ovog plana, osim u slučaju izvršnih postupka za naplatu potraživanja UNION banke iz Sarajeva u iznosu od 101.229,01 KM i Investiciono-komercijalne banka iz Zenice u iznosu od 207.844, 90 KM iz vrijednosti nekretnina upisanih na k.č. 1223/4 KKKU 1072 KO Konjic I (tzv. "Visoko regalno skladište" sa ostalim nekretninama na toj k.č), nad kojima navedene banke imaju založno pravo. S obzirom na to, obje navedene banke imaju pravo i da nakon stupanja na snagu ovog plana pokrenu ili nastave prekinuti izvršni postupak radi prodaje ove imovine, te slijedom toga i naplate svojih potraživanja iz njene postignute vrijednosti.

Konjic, 30.03.2005 god.

Predlagač plana:

Mr. sci. Velija Sabljic, dipl. pravnik
Stečajnu upravnik "TADIV" d.o.o. u stečaj

PODMODUL IV

NADZOR NAD ISPUNJENJEM STEČAJNOG PLANA

Kategorije	U ovom podmodulu obrađeno je poglavlje reorganizacije koje se odnosi na nadzor nad ispunjenjem stečajnog plana. U tom poglavlju su date osnovne karakteristike nadzora, uloga stečajnog upravnika, sudbina kredita i zajmova, ukidanje nadzora i troškovi nadzora. Materija nadzora nad ispunjenjem stečajnog plana propisana je članom 185-194. Zakona o stečajnom postupku.
Trajanje	Za obradu ovog modula potrebno je vrijeme od 1 sat.
Oblik	U ovom vremenskom periodu modul će biti prezentovan u formi seminara koji podrazumijeva predavanja u trajanju od 30 minuta i diskusiju u trajanju od 30 minuta.
Ciljevi edukacije	Osnovni cilj podmodula je da pomogne sudijama i stečajnim upravicima i članovima odbora povjerilaca koji vrše nadzor nad ispunjenjem stečajnog plana da brže identifikuju probleme koji se pojavljuju kod nadzora, te da na osnovu stečenih znanja u proučavanju ovog podmodula kao i navedene literature rješavaju evidentirane i tako omoguće striktnu realizaciju stečajnog plana.
Opis	Materija nadzora nad izvršenjem stečajnog plana propisana je članom 185-194. Zakona o stečajnom postupku. Poznavanje ove materije je od ogromnog značaja za realizaciju stečajnog plana i interesa učesnika u postupku koji su obuhvaćeni planom.
Mogući predavači/ edukatori	U slučaju održavanja seminara o ovoj temi predavač će biti voditelj ovog podmodula i konsultant koji je učestvovao u pripremi modula.

SADRŽAJ

NADZOR NAD ISPUNJENJEM STEČAJNOG PLANA	101
Osnovne karakteristike nadzora; uloga stečajnog upravnika	101
Poslovi za koje je potrebna saglasnost stečajnog upravnika	101
Kredit i zajmovi	101
Objavlivanje rješenja o nadzoru	102
Ukidanje nadzora	102
Troškovi nadzora.....	103

POPIS LITERATURE I SUDSKE PRAKSE

BARBIĆ, DIKA i dr., *Novosti u stečajnom pravu*, (2001), Zagreb

ČOLOVIĆ, *Stečaj i prinudno poravnanje sa elementom inostranosti*, (2003), Beograd

ČOLOVIĆ, MILIJEVIĆ, *Stečajni postupak*, (2004), Banja Luka

DIKA, (1998), *Insolventijsko pravo*

ERAKOVIĆ, *Stečajni zakon s komentarom*, (1997), Zagreb

JOVANOVIĆ-ZATTILA, *Reorganizacija ili korporativna rehabilitacija kao stečajna alternativa*, 7. (2006), Niš

MARIĆ, MILIJEVIĆ, *Zakona o stečajnom postupku sa osvrtom na osnovna rješenja u zakonu*, (2003), Banja Luka

MILIJEVIĆ, *Stečajni upravnik*, (2006), Jahorina

RADOVIĆ, *Klasifikovanje potraživanja u postupku reorganizacije*, (2006), Niš

SLIJEPEVIĆ, *Reorganizacija stečajnog dužnika*, (2006), Niš

VASILJEVIĆ, *Trgovinsko pravo*, (1999), Beograd

VELIMIROVIĆ, *Stečajno pravo*, (2004), Novi Sad

Zakon o stečajnom postupku Republike Srpske, Službeni glasnik RS, br. 67/02, 77/02 i 38/03
Sudska praksa Visokog trgovačkog suda Hrvatske

NADZOR NAD ISPUNJENJEM STEČAJNOG PLANA

Osnovne karakteristike nadzora; uloga stečajnog upravnika

U stečajnom planu može biti predviđeno da će se vršiti nadzor nad njegovim ispunjenjem. To se utvrđuje rješenjem o potvrdi. Znači, nadzor nad ispunjenjem nije obavezan. U ZSP-u nije određeno ko može da predloži vršenje nadzora. Pretpostavka je da prijedlog mogu podnijeti subjekti postupka reorganizacije, a najprije na prijedlog povjerilaca. Isto tako, i stečajni sud može odrediti nadzor po službenoj dužnosti. Nadzor obavljaju stečajni upravnik, odbor povjerilaca, kao i stečajni sud. Stečajni upravnik je dužan, jednom godišnje, da podnese izvještaj odboru povjerilaca i sudu o ispunjenju plana. Naravno, i stečajni sud, kao i odbor povjerilaca, mogu od stečajnog upravnika da zahtijevaju pojedina objašnjenja u vezi sa provođenjem stečajnog plana. Na taj način i oni učestvuju u nadzoru nad ispunjenjem stečajnog plana, ali možemo zaključiti da jedino stečajni upravnik direktno vrši nadzor u postupku reorganizacije dužnika. Stečajni upravnik je dužan da obavještava ostale subjekte postupka, kao i da podnese prijavu sudu i odboru povjerilaca u slučaju da se stečajni plan ne provodi po zakonu, odnosno, po rješenju o potvrdi. Od mjera, koje predstavljaju sadržinu stečajnog plana, zavisice njegovo ispunjenje, odnosno mogućnost njegovog ispunjenja.

Poslovi za koje je potrebna saglasnost stečajnog upravnika

U osnovi za provođenje se može predvidjeti da će za preuzimanje određenih poslova, u postupku reorganizacije dužnika, biti potrebna saglasnost stečajnog upravnika. Bez obzira ko preduzima određenu radnju u ovom postupku, dužnik ili neko drugo lice, koje je postalo subjekt postupka reorganizacije, biće obavezan da traži saglasnost. Naravno, ako navedena lica ne traže ili ne dobiju saglasnost od stečajnog upravnika za preduzimanje određene radnje, primjenjivaće se opšta pravila ZSP-a, koja se odnose na preduzimanje radnji dužnika, poslije otvaranja stečajnog postupka, bez saglasnosti stečajnog upravnika. Ono što je zakonodavac propustio da odredi na ovom mjestu, odnosi se na vrstu preduzetih radnji u postupku reorganizacije, kao i na slučajeve kada je neka od radnji preduzeta u cjelini ili djelimično. Naravno, treba razlikovati radnje dužnika ili nekog drugog lica, koje koriste opstanku dužnika od onih koje štete povjeriocima. Sa druge strane, ukoliko je neka od radnji već preduzeta ili djelimično preduzeta, a za koje nije tražena saglasnost stečajnog upravnika, trebalo je predvidjeti mogućnost da stečajni upravnik da naknadnu saglasnost, ako te radnje doprinose uspješnom okončanju postupka reorganizacije. Lista radnji, odnosno poslova, za koje je potrebna saglasnost stečajnog upravnika, objavljuje se u rješenju o nadzoru nad ispunjenjem stečajnog plana.

Kredit i zajmovi

Stečajni povjerioci mogu, kao isplati red, biti iza povjerioca, koji imaju potraživanja po osnovu kredita ili zajmova, koje će dužnik ili pravno lice, koje preuzima dužnika, uzeti u toku trajanja nadzora ili koje je povjerilac stečajne mase ostavio na snazi i tokom nadzora. Tada je potrebno da se utvrdi kreditni okvir koji ne smije da prelazi vrijednost predmeta imovine. To je bitno, zbog eventualnog otvaranja novog stečajnog postupka protiv dužnika, kada se mora

odrediti da povjerioci, koji su dali kredit, budu u isplatom redu ispred stečajnih povjerilaca. Naravno, imaće prednost samo oni povjerioci koji su dali kredit, sa kojima je navedeno dogovoreno i koji imaju pismenu potvrdu od stečajnog upravnika. Sve se to mora predvidjeti u osnovi za provođenje, odnosno, u rješenju o potvrdi stečajnog plana. Isto tako, poslije potraživanja povjerilaca po osnovu kredita, namirivaće se i potraživanja koja su zasnovana tokom trajanja nadzora, po osnovu ugovornih odnosa.

Objavljivanje rješenja o nadzoru

Rješenje stečajnog suda o nadzoru objavljuje se zajedno sa rješenjem o zaključenju stečajnog postupka. Ostali podaci, koji se objavljuju sa navedenim rješenjem, a tiču se poslova koje treba završiti, a za koje je potrebna prethodna saglasnost, zatim iznosa kreditnog okvira, kao i eventualnog nadzora nad društvom, koje je preuzelo dužnika u postupku reorganizacije, upisuju se i u javne knjige po službenoj dužnosti. Znači, u ZSP se predviđa, da će se rješenjem o nadzoru odrediti krug poslova za koje je potrebna saglasnost, ali nije predviđeno koji su poslovi u pitanju, odnosno, ko će odrediti taj krug poslova. Možemo zaključiti da će stečajni sud u saradnji sa stečajnim upravnikom i uz saglasnost odbora povjerilaca određivati za koje će poslove, preduzete u postupku reorganizacije, biti potrebna saglasnost stečajnog upravnika. Još jednom ćemo ovdje reći, da će se primjenjivati opšta pravila ZSP-a, u slučaju da je neki posao preduzet bez saglasnosti. Isto tako, rješenjem o nadzoru se definišu i druge mjere koje se preduzimaju u postupku reorganizacije. Te mjere se odnose na kreditni okvir, odnosno, na nadzor nad društvom koje preuzima dužnika. Naravno, navedene mjere će se, najčešće, predviđati u postupku reorganizacije dužnika, odnosno, većinu mjera koje su naprijed navedene, a predstavljaju sadržinu stečajnog plana, možemo svesti na one koje su navedene u rješenju o nadzoru. Činjenica je da je cilj nadzora pravilno namirenje povjerilaca, kao i ispunjenje uslova za dalji rad dužnika.

Ukidanje nadzora

Stečajni sud će donijeti rješenje o ukidanju nadzora u dva slučaja:

- 1) Ako su potraživanja ispunjena ili je njihovo ispunjenje osigurano, što je i logično, jer je osnovni cilj nadzora, ukoliko je određen, ispunjen. Potraživanja su ispunjena, odnosno obezbijedena, tako da potreba za daljim nadzorom prestaje. U zavisnosti od vrste mjere, koja se preduzima u ovom postupku, zavisiće i način namirenja povjerilaca, odnosno obezbjeđenja povjerilaca. Ako je dužnik preuzet od strane nekog drugog pravnog lica, odnosno, ako dode do pripajanja ili spajanja sa nekim drugim subjektom, tada potraživanja povjerilaca moraju biti osigurana, odnosno, njihova pravovremena i ravnomjerna isplata mora biti obezbijedena. Ako je dužnik nastavio sa poslovanjem sa cijelom ili dijelom imovine, tada, takođe, potraživanja moraju biti obezbijedena. Naravno, i u drugim slučajevima, ta potraživanja moraju biti osigurana, što zavisi od mjere koja se provodi u postupku reorganizacije;
- 2) ako je od zaključenja stečajnog postupka prošlo tri godine, a nije podnesen prijedlog za otvaranje novog stečajnog postupka. To znači da nadzor može trajati najduže tri godine i da će se ukinuti poslije isteka tog vremena, bez obzira na ispunjenje potraživanja. Praktično, nadzor nad ispunjenjem stečajnog plana ne može trajati neodređeno vrijeme, što predstavlja jednu vrstu sigurnosti za dužnika, dok za povjerioce predstavlja opasnost, jer njihova potraživanja ne moraju biti izmirena u skladu sa stečajnim planom. Znači, odgovornost za ispunjenje plana leži na stečajnom

upravniku i stečajnom sudu, a možemo reći, da bi i odbor povjerilaca, u ovakvim situacijama, snosio dio odgovornosti, ako imamo u vidu da i odbor povjerilaca može uticati na nadzor. Iako stečajni plan predstavlja određenu pogodnost i za dužnika i za povjerioce, mora se reći da od samih subjekata postupka reorganizacije zavisi pravilno provođenje rješenja o potvrdi stečajnog plana. Spomenuli smo nekoliko subjekata, čija odgovornost može biti utvrđena, ako ne dođe do ispunjenja stečajnog plana i nemogućnosti pokretanja novog stečajnog postupka, ali ako analiziramo ovlaštenja stečajnog upravnika, vidjećemo da je njegova odgovornost veća od odgovornosti ostalih, jer on mora da provjerava sve segmente ispunjenja stečajnog plana. To nikako ne bi značilo da se stečajni upravnik ne bi mogao osloboditi odgovornosti, ako bi za neispunjenje stečajnog plana bio odgovoran neki drugi subjekat u postupku. Tu se, prije svega, misli na stečajni sud.

Troškovi nadzora

Što se tiče troškova nadzora nad ispunjenjem stečajnog plana, njih snosi dužnik. Ukoliko drugo društvo preuzima poslove dužnika, onda će ono snositi troškove nadzora koji se nad njim provodi. Ocjena autora ovog podmodula je da je na drugi način mogla biti formulisana odredba o troškovima nadzora. Rečeno je da troškove nadzora snosi stečajni dužnik, što znači da je dužnik nastavio sa radom. S obzirom na to da se stečajnim planom može definisati niz mjera, koje su međusobno različite, bilo je dovoljno reći da će troškove snositi dužnik. Zakonodavac je napomenuo da će, ako je došlo do preuzimanja dužnika, troškove snositi društvo-preuzimalac. Sa druge strane, očigledno je da zakonodavac nije uzeo u obzir situacije kada dolazi do pripajanja ili spajanja, sticanja udjela u dužniku od strane povjerilaca, kao i druge mjere, kod kojih, takođe, troškove nadzora snosi dužnik. Određivanje nadzora je fakultativno i njegovo provođenje zavisi od stečajnog upravnika, stečajnog suda i povjerilaca. Zakonodavac nije predvidio odredbe koje bi rješavale, eventualno, skrivljeno postupanje ovih subjekata prilikom nadzora provođenja stečajnog plana. Tada bi bilo mjesta primjeni opštih odredbi ZSP-a.

Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine
Bosna i Hercegovina
Kraljice Jelene 88
71000 Sarajevo
Tel.: +387 33 707 500
Faks: +387 33 707 550
E-mail: press@hjpc.ba
Web: www.hjpc.ba

Sredstva za projekat obezbijedila
Evropska unija